

ΝΕΟΛΟΓΟΥ

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

ΠΟΛΙΤΙΚΗ, ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ, ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ

ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΗ ΚΑΤΑ ΚΥΡΙΑΚΗΝ.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ ΤΟΥ ΑΡΙΘΜΟΥ 33.

- Προκλέους Βασιάδου, Περί προφοράς τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσης.—ΕΠΙΣΤΟΛΙΜΑΙΑΙ ΔΙΑ ΤΡΙΒΑΙ πρὸς τὸν μαρκήσιον DE QUEUX DE SAINT-HILAIRE, ἀνέκδοτοι
 Μυθολογικά.—ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΠΡΟΣ ΕΞΗΓΗΣΙΝ ΤΩΝ ΜΥΘΩΝ ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΣΧΟΛΩΝ ΠΑΛΑΙ ΚΑΙ ΝΥΝ, ὑπὸ Ὁδ. Ἀνδρεάδου.
 Ὁ ἐν τοῖς ἠθικοῖς Πλουτάρχου τοῦ Χαιρωνέως θινδαυρὸς παιδαγωγικῶν γνώσεων, ὑπὸ Χριστοφόρου Σαμαρτιδίου.
 Ἡ πρὸ τοῦ κατακλυσμοῦ συγκαίνωγία τῶν δύο κόσμων διὰ τῆς Ἀτλαντίδος, ὑπὸ Π. Καμπανάκη.
 Ρόδον ἐπὶ νέφους, ὑπὸ τῆς δεσποίδος Κορνουλίας Α. Πρεβεζιώτου.
 Μυθιστορία.—ΠΛΟΥΣΟΣ ΓΑΜΟΣ, **Hector Malot**.
 Ἐταιρεῖαι καὶ Σύλλογοι.—ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ.
 Φιλολογικὸς φάκελος, ὑπὸ Ο. Α.
 Ἐπιστημονικὴ Ἐπιθεώρησις.—ΗΛΙΑΚΑ ΦΑΙΝΟΜΕΝΑ.—ΧΡΟΝΙΚΑ, ὑπὸ Ἡλ. Γ. Βαλσαμάκη.
 Πολιτικὴ Ἐπιθεώρησις, ὑπὸ Μ. Ε. Μ.
 Ἐκκλησιαστικά.
 Φύρδην Μιγδὴν.
 Οἰκονομικὴ Ἐπιθεώρησις, ὑπὸ Ν. Φωτιάδου.

ΕΚΑΣΤΟΝ ΤΕΥΧΟΣ ΤΙΜΑΤΑΙ ΓΡΟΣΙΩΝ 2.

ΤΙΜΑΙ ΣΥΝΔΡΟΜΗΣ

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑΣ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΕΩΣ.		ΜΕΤΑ ΤΟΥ "ΝΕΟΛΟΓΟΥ".	
Ἐν Κωνσταντινουπόλει	Γρ. 80	Ἐν Κωνσταντινουπόλει	Λ. Τ. 2
Ἐν ταῖς Ἐπαρχίαις	Μετζ. 5	Ἐν ταῖς Ἐπαρχίαις	Μετζ. 16
Ἐν τῷ Ἐξωτερικῷ	Φρ. χρ. 25	Ἐν τῷ Ἐξωτερικῷ	Φρ. χρ. 70

ΑΙ ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ ΑΡΧΟΝΤΑΙ ΤΗΝ 1^{ην} ΕΚΑΣΤΟΥ ΜΗΝΟΣ.

Συνδρομῆται ἐγγράφονται ἐν τῷ γραφείῳ τοῦ ΝΕΟΛΟΓΟΥ, ἐν τῷ Πέραν ὁδῷ Κιουτσούκ Χενδέκ ἀρ. 29, 31 καὶ παρὰ τοῖς ἀνταποκριταῖς αὐτοῦ.

Αἱ ἀγγελίαι συμφωνοῦνται ἰδιαιτέρως ἐν τῷ γραφείῳ τοῦ Νεολόγου.
 Κρίσεις ἐπιστημονικῶν συγγραμμάτων δημοσιεύονται, ἀποστέλλομένων τῇ διεύθυνσει δύο ἀντιτύπων, ὧν τὸ μὲν προώριστα τῇ βιβλιοθήκῃ αὐτῆς, τὸ δὲ τῷ τὴν κρίσιν ποιήσοντι.

ΟΙΚΟΣ ΠΩΛΗΣΕΩΝ ΕΥΓΕΝΙΟΥ ΡΑΠΠΑΠΟΡ ΒΕΗ. Πέραν, Σακίς 'Αγάς 21. Κατά πάσαν Κυριακήν πωλήσεις επί δημοπρασίᾳ. Ἀγορά καὶ φύλαξις ἐπίπλων. Προκαταβολαὶ κτλ.	14	27
ΔΙΑΡΗΑΝΕ. Μυροποιεῖον Α' τάξεως. Εἶδη ἀρίστης ποιότητος. Γενικὴ χρῆσις τῆς πούδρας Σάβρας Βερνάρ οὐδὲ τῶν φιλοκάλων κυριῶν. Ἀλεξιάδην γάν, Ἀριθ. 17.	15	28
ΚΟΝΙΑΚ ΕΛΛΗΝΙΚΟΝ Σ. καὶ Η. καὶ Γ. ΜΕΤΑΞΑ. Ἐν Πειραιεῖ. Ἐξ οἴνου γνησίου παλαιόν. Ἀπειρία συστάσεων. Ἀντιπρόσωποι Ἀδελφοὶ Τριανταφυλλόπουλοι.	16	29
ΣΙΓΑΡΟΧΑΡΤΟΝ ΑΔΕΛΦΩΝ ΤΣΑΟΥΣΗ. Δεπτότατον, μεταξωτόν, ὑγιεινόν, ὑπὸ τῷ διακριτικῷ σήμα Ἀγκύρας. Ἄριστον εἰς τὸ εἶδος του. Ἀποφεύγετε τὰς παραποιήσεις.	17	30
ΖΥΘΟΠΩΛΕΙΟΝ ΤΟ ΒΥΖΑΝΤΙΟΝ Δ. ΚΟΤΟΥΛΑ. Μ. Ὀδὸς Πέραν, ἔναντι τοῦ Ἑλλ. Προξενείου. Νέον Κατάστημα. Διακόσμησις φιλόκαλος. Ποτὰ καὶ φαγητὰ ἐκλεκτά. Ὑπηρεσία ἀνελλιπής.	18	31
ΕΛΛΗΝΙΚΟΝ ΧΑΡΤΟΠΩΛΕΙΟΝ Ν. Τσαούδη Γραφικὴ ὕλη. Χάρτης μουσικῆς, Ἐπισκεπτηρίων, Ἰγνογραφιακτλ. Τετράδια, ΣΥΝΔΙΔΑΚΤΙΚΑ, ΦΩΤΩΤΙΚΑ κτλ. Ἐν Ταλαιᾷ ὁδῷ Μαγμουδιᾷ Ἀριθ. 8. ΤΙΜΑΙ ΛΙΑΝ ΣΥΓΚΑΤΑΒΑΤΙΚΑΙ	19	32
ΦΩΤΟΓΡΑΦΕΙΟΝ Ν. ΑΝΔΡΕΙΩΜΕΝΟΥ. Σουλτάν Βαγιαζίτ, Κιοκτσιλέρ-μπασῆ, 99 Τελειόταται μηχαναί, ἐφευρέσεις νέαι. Εὐθηνία, ταχύτης, Ἀπαράμιλλος ἐπιτυχία.	20	33
ΠΡΟΣΧΟΝΑΣ. Ὁρολογιοποιὸς Α' τάξεως καὶ κοσμηματοπώλης. Διορθώσεις Ὁρολογίων. Κατασκευὴ, κοσμημάτων. Κομψότης καὶ εὐθηνία. Γαλατᾶ, Βαεβόδα, παρὰ τὴν Κρήνην.	21	34
9	22	35
10	23	36
11	24	37
12	25	38
13	26	39

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

ΠΟΛΙΤΙΚΗ, ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ, ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ Σ. Ι. ΒΟΥΤΥΡΑΣ.

ΑΡΙΘΜΟΣ 33.

ΤΟΜΟΣ Β'.

6 ΙΟΥΝΙΟΥ 1893.

ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΑ.

ΗΡΟΚΛΕΟΥΣ ΒΑΣΙΛΔΟΥ
ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΠΡΟΦΟΡΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΗΣ
ΕΠΙΣΤΟΛΙΜΑΙΑΙ ΔΙΑΤΡΙΒΑΙ
πρὸς τὸν Μαρκίσιον de QUEUX de SAINT-HILAIRE
ἀνέκδοτοι.*

Ἄλλ' ἴδωμεν πρότερον τὰς γνησίας ἐρασμικὰς ἀρχάς. Ὁ Ἐρασμος ὤρηθη εἰς ὑποστήριξιν τῆς ἐξ αὐτοῦ ὀνομασθείσης προφορᾶς ἐκ τῆς ἀρχῆς, ὅτι πολλὰ γραπτὰ σημεῖα ι, ει, η, οι, υ ἐν τῇ ἑλληνικῇ γλώσσῃ οὐκ ἠδύναντο ἕνα μόνον φθόγγον παριστᾶν, τὸν ι, ὅτι ἕκαστον αὐτῶν ἦν εἰκὼν ἰδίου φθόγγου, ὅτι ἡ διφθογγος εἶχε δύο φθόγγους εὐκρινῶς ἀπαγγελλομένους, οἶον ἡ οι ὡς ἡ γαλλικὴ οι ἐν τῷ moi. ἡ δὲ ου, ὡς ἡ ὀλλανδικὴ ου ἐν τῷ oud (γέρων). Τοιαῦτα καὶ παρόμοια διδάσκει ὁ διαβόητος διάλογος τῆς ἀρκτου καὶ τοῦ λέοντος. (ἴδ. Engel σελ. 17—18.).

Leo. Quo sono credis haec veteres extulisse?
Ursus. Reseram quod in senatu Grammaticorum audivi.
Leo. Sat erit.
Ursus. Conjecturam faciebant ex linguis popularibus (ἐκ πάσης ἄλλης πλὴν τῆς ἑλληνικῆς) in quibus utcumque corruptis residet antiquae pronunciationis vestigia: α Diphthongus gallis quibusdam est familiarissima, quum vulgari more dicunt: mihi, tibi, sibi (moi, toi, soi), aut quum prononciant fidem, legem, ai regem (foi, loi, roi). Hic enim audis evidenter vocalem o et i.
Leo. Sic est profecto.

* Ἴδε ἀριθ. 32, σελ. 621—623.

Ursus. Ad eum prope modum sonuisse veteres arbitror moi, soi, oi, toioi, kyrioi.
Leo. Probabile narras.

Περὶ δὲ τῆς ου λέγει ἡ ἀρκτος: ου vero arbitror priscis fere sonuisse, quod Batavis sonat senex (oud), frigidus (Koud), et aurum (guod).

Οὕτως ὁ Ἐρασμος ὑπέδειξε τὴν ὁδὸν πρὸς εὐρεσιν τῆς ἐξῆς ἐπιστημονικῆς ἀρχῆς: «Τὰ ἑλληνικὰ γράμματα προφῆρεσθαι δεῖ κατὰ τὴν ἀρχέγονον καὶ πλήρη αὐτῶν δύναμιν. Die griechischen Zeichen sind nach ihrem ursprünglichen und vollen Werthe auszusprechen». Τοιαῦτα κατὰ τὸν Blass ἡ ἐπιστημονικὴ ἀρχή, ἡ φωνητικὴ ἀρχή, *das phonetische princip*, τὸ ἄλφα καὶ τὸ ὀμέγα, ἡ κρητὶς τῶν ἐρασμικῶν ἀξιωματῶν καὶ ἀξιώσεων, καὶ ἐξ ἧς ὀρῶμενοι, ὡς ἀπὸ ἀκροπόλεως, καταπολεμοῦσι τὴν ζῶσαν, τὴν ἀπὸ στόματος παράδοσιν.

Ἐκαστον στοιχεῖον, λέγει ὁ σοφὸς καθηγητὴς Blass, εἰκὼν ἐστὶν ἰδίου φθόγγου: τὰ γραπτὰ σημεῖα ι, η, υ, ει, οι, ηι, οὐδαμῶς ἐν τῇ ἀρχῇ τεθειμένα ἦσαν ὡς σημεῖα ὁμοίου φθόγγου. Ἡ διφθογγος ἐν τῇ ἀρχῇ ἦν δίφωνος, τουτέστι καὶ οἱ δύο φθόγγοι προὔψεροντο ἐν μιᾷ συλλαβῇ ἠνωμένοι.

Τοιαῦτα κοὶ ὁ Grimm ἐν τῇ Γερμανικῇ Γραμματικῇ περὶ διφθόγγων ἀποφαίνεται: «ἐκφέρω καθόλου τὴν ἐξῆς ἀρχὴν, ἕκαστον τῶν φωνηέντων τὸ κατ' ἀρχὰς χωρὶς ἠκούετο καὶ ἦν κεχωρισμένον».

Ὁρθῶς ἄρα ὁ Ἐρασμος ἐκ τῆς χρῆσεως διαφόρων γραμμάτων, τὴν προφορὰν διαφόρων φθόγγων τεκμαίρεται ἐκ τῆς διφθόγγου γραφῆς καὶ διφθογγον προφορὰν. Ὁ ἀπλοῦς καὶ φυσικὸς κανὼν, γράψε ὡς λαλεῖς, οὐδαμῶς ἐν τῇ ἀρχῇ ἄνευ ἀποχωρῶντος λόγου παραβαίνεταν: *Die einfache und natuerliche Regel, schreibe Wie du sprichst, ist niemals von Anfang an eine besondere Gründe verletzt Worden*

Ἐπειδὴ οἱ ἀρχαῖοι Ἕλληνες οὐδαμίαν εἶχον προὔπαρχουσαν γλῶσσαν κεκαλλεργημένην, ὅπως πρὸς αὐτὴν ἀποδλέπωσιν, ἐζήτησαν, ὡς εἶκος, ἐν τῇ ἀρ-

χῆ ὄσον οἶόν τε διὰ τῆς γραφῆς πρὸς τὸν πραγματικὸν φθόγγον προσεγγίσει. Da nun die Altgriechen keine Rücksicht auf eine vorausgehende höher gebildete Sprache zu nehmen hatten, so müssen sie ursprünglich mit der Schrift dem wirklichen Laute so nahe als möglich zu kommen gedacht haben».

«Υστερον τοῦ χρόνου προϊόντος ἢ μὲν γλῶσσα εὐρύτερον ἀνεπτύχθη, ἢ δὲ γραφὴ ἐν τε τῇ Ἀττικῇ καὶ ἐν ταῖς ἄλλαις διαλέκτοις οὐ τὴν αὐτὴν ἐποικήσατο πρόοδον . . .

Περὶ τὰ τέλη ὅμως τῆς πέμπτης ἑκατονταετηρίδος (403 π. Χ.) ἐν τῇ ἀττικῇ σύμπαν τὸ ἀλφαιτικὸν σύστημα ἠλλαξεν, εἰσαχθέντων τῶν Ἰωνικῶν γραμμάτων ὥστε εἴ τι ὁ ζῶν φθόγγος ἀπεμακρύνετο ἔστιν ὅπου ἀπὸ τῆς γραφῆς, ἐπανῆλθεν αὐτῆς ἢ ὁμοφωνία· ἐπειδὴ δὲ οὔτε οἱ Ἀθηναῖοι, οὔτε αἱ ἄλλαι φυλαὶ, οὔτε γραμματικοὺς εἶχον, οὔτε ἐτυμολόγους, οὔτινες ἀξίαν δοῦναι τῷ ἱστορικῷ τῆς γραφῆς τρόπῳ ἠδύναντο, οὐδεμία ἄλλη ἀρχὴ ἢ ἡ φωνητικὴ ἐφήρμοσται».

«Δύο ὑπάρχουσι παραδόσεις ἢ διὰ τῆς γραφῆς, ἢ ἀρχαιότερα, καὶ ἢ διὰ τῆς ζώσης φωνῆς, ἢ νεώτερα· ὀφείλομεν τὴν ἀρχαιότεραν ἀντὶ τῆς ἑτέρας κρηπίδα θεῖναι· Ὅταν ὁ Bursian θεμελιώδες τῆς κριτικῆς ἀξίωμα ἀποφαίνεται, ὅτι τὴν παρὰ ὁδοσίν τοσοῦτον χρόνον ὀρθὴν λογιστέαν, ὅσον οὐκ ἔστιν ἐξελέγξαι αὐτὴν ὡς μὴ ὀρθὴν, ἐπιλανθάνεται ὅτι δύο παραδόσεις εἶχομεν, καὶ ὅτι γνωστότατον θεμελιώδες ἀξίωμα διακελεύεται, ἵνα ἢ ἀρχαιότερα καὶ γραπτὴ παράδοσις τῆς νεώτερας καὶ στοματικῆς προτιμᾶται.»

Διὰ τοιοῦτου τεχνάσματος ταχυδακτυλογραφικῷ τῷ τρόπῳ, ὡς ποιοῦσιν οἱ θαυματοποιοί, ἢ Ἐρασμικὴ προφορὰ, ὡς δῆθεν ἐπὶ τῆς ἀρχαιότερας παραδόσεως ἐρειδομένη, κηρύσσεται ἀρχαιότερα καὶ ἀριστερὰ τῇ ἐνδόξῳ περιόδῳ τοῦ ἑλληνικοῦ ἔθνους, ἢ δὲ ἐθνικὴ προφορὰ νεώτερα, στυριζομένη ἐπὶ τῆς ζώσης παραδόσεως.

«Μεγάλαν πιθανότητα ὑπάρχει ὅτι οἱ Ἕλληνες κατὰ τὸν πέμπτον π. Χ. αἰῶνα οὕτως ἢ ὡς ἔγγιστα προῦφρον, καθὰ ὁ Ἐρασμος καὶ οἱ ὁπαδοὶ αὐτοῦ· eine hohe wahrscheinlichkeit besteht, die Griechen hätten im 5 Jahrhundert v. Chr. sooder auch nur ähnlich gesprochen, wie Erasmus und seine Nachfolger»

Ἐπειδὴ δὲ οἱ ὑποδέσποτες συγγραφεῖς, οἱ Βυζαντινοὶ καὶ οἱ Ἐκκλησιαστικοί, ὀφείλουσι τοῖς ὑπερτέροις καὶ ἐνδοξότεροις ὑποχωρεῖν, τοῖς ἀττικοῖς, καὶ ἢ προφορὰ αὐτῶν ὀφείλει τῇ τῶν ἐνδοξότερων ὑποχωρεῖν. «Τίς ἐστὶν ὁ ἀμφιβάλλων, ὅτι ἡμεῖς τοὺς Βυζαντινοὺς συγγραφεῖς κατὰ τὸν ἀττικὸν τρόπον (Ἐρασμικῶς), οὐχὶ δὲ τοὺς Ἀττικοὺς κατὰ τὸν Βυζαντινὸν (Ἑλληνικῶς), ὀφείλομεν προφέρειν; Wem kann es nun Zweifelhaft sein, dass wir die Byzantinischen Schriftsteller, wen wir sie lesen, in attischer Weise, und nicht die Attischen, welche wir, lesen, in Byzantinischen Weise auszusprechen haben» οὕτως ἢ ἑλληνικὴ γλῶσσα μιᾶ μόνον οὐδὲν ἄλλο, ὡς λέγει ἡ συνήθεια, προκοδοτεῖται τῇ γνησίᾳ καὶ ὄντως ἀττικῇ προφορᾷ (τῇ ἐρασμικῇ), ἐπεκτεινομένη ἀπὸ τῶν ὁμηρικῶν χρόνων μέχρι τῆς ἀλώσεως τῆς Κωνσταντινουπόλεως!

Τοιαῦται αἱ ἀρχαὶ τῶν Ἐρασμικῶν, τὰ ἀξιώματα,

οἱ συλλογισμοὶ καὶ τὰ πορίσματα. Πρὸς ἀνασκεψὴν δὲ τούτων ἔχομεν πολλὰ εἰπεῖν, ἀναλαμβάνοντες καὶ ἐξετάζοντες ἐν ἑκάστῳ· ἀλλὰ ταῦτα ὑπόθεσις τῆς πέμπτης ἔδονται ἐπιστολῆς.

Ἐρωσθε.

Ἑμέτερος φίλος
(Υογ.) ΗΡ. ΒΑΣΙΑΔΗΣ.

ΜΥΘΟΛΟΓΙΚΑ.

Περὶ τῶν πρὸς ἐξήγησιν τῶν μύθων διαφόρων σχολῶν πάλαι καὶ νῦν.*

Κοινωνοὺς τοῦ λόγου καὶ συνεργοὺς μάλιστα ὑμᾶς, φίλοι ἀναγνώσται, ἔχων, παρέρχομαι ὅπως διαλεχθῶ πρὸς ὑμᾶς περὶ τῶν πρὸς ἐξήγησιν τῶν μύθων σχολῶν πάλαι καὶ νῦν. Ὁ ἐκ τῶν μεγίστων ἀνδρῶν τοῦ αἰῶνος, ὁ ὄσφ κρατίστος καὶ ἐπιφανέστατος πολιτικὸς τόσφ καὶ ἐπιφανὴς φιλόλογος, τοῦ Ὀμήρου δὲ ἐνθερμος ὑμνιστῆς, ὁ πολὺς Γλάδστον, ἔγραφε ποτὲ τῷ αἰδιότῳ ἀρχιεπισκόπῳ Σύρου καὶ Τήνου Λυκούργῳ, ὅτι, «εὐτυχεῖς ὄρας τοῦ βίου αὐτοῦ λογίζεται ἐκείνας, καθ' ὅς ἀπαλασσόμενος τῆς πολιτικῆς τύχης εἰσέρχεται εἰς τὸ σπουδαστήριόν του καὶ συνομιλεῖ μετὰ τῶν ἡμετέρων προγόνων». Ἄλλοτε δὲ πάλιν, ἀπαντῶν πρὸς φίλον αὐτοῦ, εὐξαμένον αὐτῷ ἐπὶ ἀμφιετηρίδι τοῦ βίου αὐτοῦ ὑγίαν καὶ εὐδαιμονίαν ἐπὶ ἔτη πολλά, ἔγραψεν· «εὐχομαι κάγω νὰ ζήσω τοῦλάχιστον μέχρι οὗ ἐπιτύχω δύο σκοπῶν, τῆς ἐπιλύσεως τοῦ Ἰρλανδικοῦ ζητήματος καὶ τῆς συμπληρώσεως τῶν ὁμηρικῶν μελετῶν μου, δι' ὧν ἐλπίζω ν' ἀποδείξω ὅτι ἢ ἐν τοῖς ὁμηρικῶς ποιήμασιν ἀποτεθησαυρισμένη θεολογία ἢ αὐτὴ ἐστὶ κατ' οὐσίαν τῇ ἐν τῇ Παλαιᾷ Γραφῇ». Τοῦ διττοῦ δι' αὐτοῦ τούτου σκοποῦ τὴν πλήρωσιν μετὰ θάροντος ἐπεδίωξεν ὁ ἐπιφανὴς ἀνὴρ, διότι οὐ μόνον περὶ τὴν ἐπιλύσιν τοῦ ἰρλανδικοῦ ζητήματος ἀσχολεῖται, ὡς πᾶσι γνωστὸν, ἀλλὰ καὶ περὶ τὴν ἐκπλήρωσιν τοῦ ἑτέρου αὐτοῦ σκοποῦ. Οὐ πρό πολλοῦ ἀνέγνωμεν ἐν ταῖς ἐφημερίδαις, ὅτι ὁ γηραιὸς ἀνὴρ διελέξατο ἐν τῇ Βασιλικῇ Σχολῇ τοῦ Ἔτον πρὸς ὁμήγουρον ἐξ ἀρχαίων μαθητῶν καὶ καθηγητῶν «περὶ τῆς παρ' Ὀμήρῳ θεᾶς Ἀρτέμιδος». Ἐν τῇ διαλέξει δ' αὐτοῦ ἐκείνη ἐξεδήλωσε τὸ μέγα αὐτοῦ ἐνδιαφέρον ὑπὲρ τῆς μελέτης τῆς ἑλληνικῆς μυθολογίας, κατέληξε δὲ προτρέπων τοὺς νεαροὺς τῶν ἀκροατῶν αὐτοῦ νὰ ἐπωφεληθῶσι τῆς ἐν Ἔτον σπουδῆς τῆς κλαδικῆς φιλολογίας, ὅπως ἀσχοληθῶσιν ἐν τῷ μέλλοντι περὶ τὴν μελέτην ταύτην. Ἄλλ' ἐστὶν ὁ Γλάδστον μόνος

* Ἐπισημαστέον ταῦτα ἐνταῦθα, ἕπερ ἐγένοντο ἢ εἰσαγωγῇ διαλέξεων ἡμῶν μήπω συντελεσθεισῶν ἐν τῷ Ἑλληνικῷ Φιλολογικῷ Συλλόγῳ «περὶ τῆς μεγαλοφυΐας τῶν Ἑλλήνων καὶ ἐν τῇ μυθολογίᾳ αὐτῶν», ἣτις ἐρρήθη κατὰ τὴν 17 μαρτίου τοῦ 1891. Ἡ δημοσίευσίς τῶν σημειώσεων τῶνδε γίνεται πρὸς κριτικὸν ἔκθεσιν τῆς σχολῆς τοῦ Max Müller, ὅστις ἐν τῇ ἡμετέρῳ διέτριψε πάλαι καὶ περὶ τῆς εἰρημέν τινος ἐν τῷ προτέρῳ τεύχεϊ.

ὅστις τοιοῦτον καὶ τοσοῦτον ἔρωτα πρὸς τὴν ἑλληνικὴν ἀρχαιότητα ἀποδείκνυσι καὶ ἀπεριορίστως τὸν θαυμασμόν αὐτοῦ ὑπὲρ αὐτῆς ἐκφράζων; Πλεῖστοι ἀπὸ τῆς ἀναγεννήσεως μέχρι τοῦ νῦν ἄνδρες μεγάλοι, ἄνδρες ἀναμορφῶται τῆς πατρίδος αὐτῶν γενόμενοι, ἄνδρες ἐπιφανεῖς ἐν τῇ ἐπιστήμῃ, τοῖς γραμμασι καὶ ταῖς τέχναις, ἄνδρες ἐξ ὅλων τῶν ἐθνῶν προσεκύνησαν τὸν φαινότατον ἐν τῇ Ἀνατολῇ ἀστὲρα καὶ τῷ ἠγουμένῳ τούτῳ τῆς ἀνθρωπότητος προσήνεγκον δῶρα σεβασμοῦ, εὐγνωμοσύνης καὶ θαυμασμοῦ. Ταῦτα δὲ τῶν ξένων πρᾶπτόντων οὐδαμῶς προσήκει ἡμῖν ὀλιγορεῖν τῶν ἔργων τῶν Ἑλλήνων, καυχᾶσθαι δὲ μόνον ἐπὶ ἐκείνους ὡς περὶ οἱ γῆνες, κατὰ τὸν Κρουζώφ, ἐπὶ τοῖς προγόνοις αὐτῶν τοῦ Καπιτωλίου. Πρέπει νὰ ἐγκύπτωμεν εἰς τὴν μελέτην τῶν ἀριστουργημάτων τῶν ἀρχαίων, εἰς τὴν μελέτην τοῦ ἰδιωτικοῦ καὶ τοῦ δημοσίου αὐτῶν βίου, εἰς τὴν μελέτην τῆς τέχνης αὐτῶν, εἰς τὴν μελέτην καὶ τῆς μυθολογίας αὐτῶν. Ἴδου οἱ λόγοι κυρίως, οἵτινες παρήρθησαν ἡμᾶς ὅπως μυθολογικὸν ἐκλεξόμεν θέμα. Ἐνε λυπηρόν, λυπηρότατον, ὅτι ἢ μελέτη τῆς ἑλληνικῆς μυθολογίας ὅπως παρημελημένη ἐστὶ παρ' ἡμῖν· ἐξ ὧν δὲ γινώσκωμεν τὰ πλεῖστα τῶν ἐχειριδίων ἡκίστα πρὸς διδασκαλίαν ἑλληνοπαίδων πρόσφορα εἶσιν. Ἐν τῇ ἑλληνικῇ μυθολογίᾳ ἐπίσης διαπερυσθῶσιν αἱ ἀρεταί, αἵτινες εἰσι τῶν κυριωτάτων γνωρισμάτων τῆς ἑλληνικῆς φυλῆς. Ἐκ τῆς ἑλληνικῆς μυθολογίας πολλὰ δύνανται νὰ ἐξαχθῶσι διδασκτικά, ἂν μὴ καὶ αὐτὴ διδάσκηται ὡς ξηρὰ μύθων ἀφήγησις, διότι καὶ ἐν αὐτῇ ἠρίστευσαν οἱ ἄνδρες, οἵτινες αἰ ἐν νῷ εἶχον τὸ

αἰὲν ἀριστεύειν καὶ ὑπερέχει ζήμενοι ἄλλων
μηδὲ γένος πατέρων αἰσχυρόμενοι, οἱ μεγ' ἀριστοί.

Πρὶν εἰσελθόμεν εἰς τὸ κυρίως θέμα τῆς διατριβῆς ἡμῶν, ἐπιτραπήτω ἡμῖν διὰ βραχέων νὰ ἐκθῶμεν ἐν εἰδεί εἰσαγωγῆς, ὅσα ἀπὸ τῶν ἀρχαιοτάτων χρόνων ἐκράτησαν συστήματα πρὸς ἐξήγησιν τῶν μύθων, ἅτινα οὐδόλως ἀδιάφορα εἶσι πάντως πρὸς τὴν φιλομουσίαν ἡμῶν.

Ἡ μυθολογία ἐστὶν ἢ τοὺς μύθους, ἢ τοὺς περὶ κοσμογονίας, περὶ θεῶν καὶ ἡρώων παραδόσεις, ἐξετάζουσα ἐπιστήμη. Ἀλλὰ τῇ λέξει μυθολογία δηλοῦνται ἐπίσης καὶ αὐταὶ αὐταὶ αἱ παραδόσεις. Οὕτως περὶ μὲν τῆς μυθολογίας ὁρισμένως τῆς Ἑλλάδος ὁμιλοῦντες, ἐννοοῦμεν τὸ σύνολον τῶν περὶ θεῶν, ἡρώων καὶ κοσμογονίας παραδόσεων τῆς Ἑλλάδος, περὶ δὲ τῆς ἐπιστήμης τῆς μυθολογίας τὸν λόγον ποιοῦμενοι, ἐννοοῦμεν διὰ τῆς λέξεως μυθολογίας τὰς διαφόρους μελέτας, αἵτινες ἐγένοντο πρὸς ἐξήγησιν τῶν ἀρχαίων μύθων, οἵτινες παρὰ τοῖς πεπολιτισμένοις λαοῖς, οἱ οἱ Ἕλληνες καὶ οἱ ἄριοι τῶν Ἰνδιῶν, ἐνέχουσι δύο στοιχεῖα, τὸ καταληπτὸν (rationnel) καὶ τὸ ἀκατάληπτον (irrationnel), ὡς ἀποκαλεῖ ταῦτα ὁ ἰδρυτῆς τῆς νεωτέρας μυθολογικῆς σχολῆς, τῆς ἀνθρωπολογικῆς, Andrew Lang. Ἡ ἐπιστήμη δὲ τῆς μυθολογίας προσήλθεν ἐκ τῆς κατὰ τοὺς ἀρχαίους ἐτι χρόνους κατανοθεῖσθαι ἀνάγκης τῆς ἐρμηνείας τῶν μύθων, διότι οἱ ἀρχαῖοι Ἕλληνες ἀπὸ τοῦ Πυθαγόρου ἐτι, καίτοι ἢ μυθολογία αὐτῶν ἐνέχει τὸ μεγαλεῖον αὐτῶν καὶ τὴν

μεγαλοφυΐαν, κατενόησαν ὅτι οἱ θεοὶ οὐκ εἶσιν οἷους παρέστησαν αὐτοὺς οἱ ποιηταί. Ἐντεῦθεν ἐγεννήθη τὸ πρῶτον πρὸς ἐξήγησιν τῶν μύθων σύστημα, τὸ ἀλληγορικόν, οὐ ἰδρυτῆς παρίσταται ὑπὸ τοῦ τοῦ σχολιαστοῦ τῆς Ἰλιάδος, ἐνθα περὶ τῆς θεομαχίας ὁμιλεῖ οὗτος, Θεαγένης ὁ Ρήγιος κατὰ τὸν 5' π. Χ. αἰῶνα. Ὁ Θεαγένης ἀναγνωρίζων ὅτι ἢ θεομαχία τῆς Ἰλιάδος ἐστὶν ἄτοπος ἐὰν ἐκληθῆ ὁ μῦθος κατὰ γράμμα, ἐθεώρησεν αὐτὸν ὡς ἀφήγησιν ἀλληγορικὴν τῆς πάλης τῶν στοιχείων. Ὁ Ἀπόλλων, ὁ Ἡφαίστος καὶ ὁ ἀκερσεκόμης Φοῖβος ἦσαν τὸ πῦρ, ἢ χρυσιπλάκατος Ἡρα ὁ ἀήρ καὶ ὁ ἐνοσίχθων Ποσειδῶν ἦν τὸ ὕδωρ, ἢ δὲ ἰοχέαιρα Ἀρτεμις ἢ σελίηνη κτλ. Ἀλλὰ ἢ ἀλληγορικὴ αὕτη σχολὴ ὑπέστη τροποποίησιν ἢ μᾶλλον ἐπέκτασιν, διότι κατ' ἄλλους (Michel Breal) ὁ Ἀναξαγόρας κατὰ τὸν πέμπτον π. Χ. αἰῶνα τὴν Ἰλιάδα καὶ Ὀδύσειαν ἐθεώρει ὡς σύνολον μύθων ἐκδηλούντων τὰ μυστήρια τῆς φύσεως ἢ τὰς ἠθικὰς ἀληθείας. Ἡ θεομαχία (ἢ Ἰλιάδος ἠρμηνεύετο οὐ μόνον ὡς πάλη τῶν στοιχείων τῆς φύσεως, ἀλλὰ καὶ ὡς πάλη τῶν ἀρετῶν καὶ κακιῶν. Οὕτως ἢ Παλλὰς Ἀθῆνη ἐμφαίνει τὴν λογικὴν, ἢ Ἀντὼ τὴν λήθη καὶ κατὰ τὸν Μητρόδωρον ὁ Ἀγαμέμνων ἐστὶν ὁ ἀήρ καὶ ἢ Πνευλόπη ὑφαίνουσα τὸν ἴσθον ἐστὶν ἢ διαλεκτικὴ. Καταπαύων δὲ τὸν περὶ τοῦ συστήματος τούτου λόγον, ὑπομνησκὴ ὑμᾶς καὶ τὰ ἐν τῷ διαλόγῳ τοῦ Πλάτωνος Κρατύλω. Παρ' αὐτῷ ἐν τοῖς ἄλλοις ὁ Σωκράτης λέγει· «Δημήτηρ μὲν φαίνεται κατὰ τὴν δόσιν τῆς ἐδωδῆς διδοῦσα ὡς μήτηρ κεκλήσθαι, Ἡρα δὲ ἐρατὴ τις ὡς περὶ οὖν καὶ λέγεται ὁ Ζεὺς αὐτῆς ἐρασθεῖς ἔχειν, ἴσως δὲ μετεωρολογῶν ὁ νομοθέτης τὸν ἀέρα Ἡραν ὀνόμασεν ἐπικρουπτόμενος, θεὸς τὴν ἀρχὴν ἐπὶ τελευτῆν· γνοίης δ' ἂν, εἰ πολλάκις λέγοις τὸ τῆς Ἡρας ὄνομα κτλ.» Σημειωτέον δὲ πρὸς τούτους ὅτι τὸ ἀλληγορικὸν σύστημα ἐκράτησεν ἐπίσης καὶ κατὰ νεωτέρους χρόνους, οἱ δὲ μῦθοι ἐλάμβανον διαφόρους ἐξηγήσεις ὑπὸ διαφόρων ἀνευ τινὸς μεθόδου³. Καὶ ὁ Γλάδστον, καθὰ φαίνεται ἐκ τῆς ὅλης συγκεχυμένης περιλήψεως, καίπερ γινώσκων τὴν συγκριτικὴν μυθολογίαν, τὸν μῦθον τῆς παρ' Ὀμήρῳ Ἀρτέμιδος, κατὰ τὴν ἀλληγορικὴν ἐπραγματεύσατο ἐν τῇ τελευταίᾳ αὐτοῦ διαλέξει σχολῆν. Ὁ μέγας ἀνὴρ ἐπίσης, ὡς καὶ ἐκ τῆς ἐν ἀρχῇ παραθεθείσης ἐπιστολῆς αὐτοῦ δηλοῦται ὑπερασπίζει ἐτι τὰς ἰδέας τοῦ Vossius καὶ Huef, ἀνευρίσκων ἐν τοῖς μύθοις ὁμοιότητας πρὸς τὴν Γραφήν.

Ἐτερον σύστημα ἐστὶ τὸ ἱστορικόν, ὅπερ ἀναφέρεται εἰς τὸν Εὐήμερον (316 π. Χ.), δι' ὃ καὶ εὐημερισμὸς καλεῖται παρὰ πολλοῖς. Κατὰ τὸ ἱστορικὸν σύστημα τοῦτο οἱ μῦθοι εἰσὶν ἱστορία τροποποιημένη. Πάντες οἱ θεοὶ ὑπῆρξαν ἄλλοτε ἄνθρωποι, ἀλλ' αἱ πραγματικαὶ αὐτῶν πράξεις καθωραϊσθῆσαν καὶ ἠλλαξάν φύσιν κατὰ τὴν φαντασίαν τῶν μεταγενεστέρων χρόνων. Τὸ σύστημα τοῦτο ἀφορμὴν ἔσχε περιήγησιν τινὰ τοῦ Εὐήμερου, γενομένην κατ' ἐντολὴν τῆς Κασσάνδρας. Ὁ Εὐήμε-

1) Michel Breal. Mélanges de Mythologie. σελ. 25.

2) Πλάτων Κρατύλος XXI, 22.

3) Michel Breal Mélanges. 25. A. Lang. La Mythologie σελ. 10.

ρος ἀφηνούμενος τὰ τῆς περιγησίσεως αὐτοῦ λέγει ὅτι πλέων τὸν Ἰνδικὸν Ὠκεανόν, ποσογγίσειεν εἰς τὴν νῆσον Παγγαίαν, ὅπου ἀνεκάλυψεν ἐπιγραφάς, μαρτυρούσας ὅτι οἱ θεοὶ οὐδὲν ἄλλο ἦσαν ἢ πρίγκιπες καὶ φιλόσοφοι, θεοποιηθέντες μετὰ τὸν αὐτῶν θάνατον ὑπὸ τοῦ θαυμασμοῦ τῶν ὁμοίων αὐτῶν³. Οὕτως ὁ Ζεὺς ἦν ἀρχαῖος τις βασιλεὺς τῆς Κρήτης. Τὴν ἰδέαν δι' ταύτην ὁ Εὐήμερος πιθανῶς ἔλαβεν ἐκ τῆς ἀρχαίας παραδόσεως, καθ' ἣν ἐν Κρήτῃ καὶ αὐτὸς ὁ τάφος τοῦ Διὸς ἐδείκνυτο. Διὸ καὶ ὁ Λουκιανὸς λέγει τὰ ἐξῆς χαριέντα: «ἐπεὶ οἱ γε ἐκ Κρήτης ἦγοντες, ἄλλα ἡμῖν διηγούνται, τάφον τινὰ κείθι δείκνυσθαι, καὶ στήλην ἐφεστάναι δηλοῦσαν ὡς οὐκέτι βροντήσειεν ἢ ὁ Ζεὺς πάσαι τεθνεώσ». Τοιοῦτον τὸ σύστημα τοῦ εὐημερισμοῦ κατὰ τοὺς ἀρχαίους χρόνους. Εἶπομεν δὲ κατὰ τοὺς ἀρχαίους χρόνους, διότι τοῦτο καὶ κατὰ τοὺς μετέπειτα χρόνους διετηρήθη. Κατὰ τὸν μέσον αἰῶνα πολλοὶ πατέρες τῆς ἐκκλησίας, ὡς ὁ ἅγιος Αὐγουστίνος, τοὺς θεοὺς τῶν εἰδωλολατρῶν ἔλεγον δαίμονας, οἵτινες προὔπληξαν. Διάφοροι δὲ φιλόσοφοι, ἰδίᾳ δὲ τῶν κατὰ τὸν ΙΖ' καὶ αἰῶνα ἀκμασάντων γένοντο ὁπαδοὶ τοῦ ἄνω συστήματος καθόλου ἢ μετὰ μικρῶν διαφορῶν. Τοιοῦτοι ἦσαν ὁ ἀββάς Banier, ὅστις ἐδημοσίευσε μυθολογικὴν τινὰ συλλογὴν, ὡς ἀποκαλεῖ ὁ Lang,¹ τὴν μυθολογίαν αὐτοῦ, δι' ἧς ἐπειράτο συστηματικῶς νὰ συμβιδιάσῃ πάντας τοὺς ἑλληνικοὺς μύθους πρὸς τὴν ἱστορίαν, ὁ Gerard Voissus² πρὸ αὐτοῦ, ὅστις ἐταίριζε τὸν Τυφάονα τῷ βασιλεῖ Ὠγ τῆς Βασάν³, ὅσπερ ἐν τῷ Δευτερονόμιῳ ἀναφέρεται, ὁ δὲ Bochart ἐν τῷ Κρόνῳ ἀνεγνώριζε μετὰ πολλῆς τῆς ἀφελείας τὸν Νῶε, ἐν δὲ τοῖς τρισὶν αὐτοῦ υἱοῖς, τῷ Διί, τῷ Ποσειδῶνι καὶ τῷ Πλούτωνι, τοῖς τριεσὶ μεγάλοις θεοῖς τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων, τοὺς τρεῖς υἱοὺς τοῦ Νῶε, τὸν Σὴμ, τὸν Χάμ καὶ τὸν Ἰάφεθ. Πρὸς τοῦτοις, ταῦτα δὲ ἀναφέρομεν ὡς παράδοξα, ὁ σοφὸς ἐπίσκοπος τῆς Αντιπῆς, Huet, διὰ τῶν μύθων ἐπειράθη νὰ καταδείξῃ τὸ κύρος τῆς Παλαιᾶς Γραφῆς καὶ τοῦ Εὐαγγελίου, καὶ ταῦτα ἐπίσκοπος ὢν. Ὁ Michel Breal, ὁμολῶν περὶ τοῦ συστήματος τούτου ἐν τῷ σοφῷ αὐτοῦ συγγράμματι *Mélanges de Mythologie et de linguistique*⁴ ἀδυνατεῖ νὰ πιστεύσῃ ὅτι τοιαύτη τις μέθοδος δύναται νὰ κρατῆ καὶ κατὰ τοὺς χρόνους ἡμῶν. Καὶ ὅμως ὁ αὐτὸς ἀναφέρει τὸ ἔργον τοῦ Clavier: *Les Premiers Temps de la Grèce*, ἐν ᾧ εὐρηναὶ γενεαλογικὸι κατόλογοι πάντων τῶν θεῶν, παρισταμένων ὡς ἀρχαίων βασιλέων τῆς Ἑλλάδος, ὅσον τοῦ Διὸς, τοῦ Προμηθέως, τοῦ Ἡρακλέους τοῦ Περσέως κτλ., ὁ δὲ Lang ἐπίσης σημειοῦται ὅτι τὸ σύστημα τοῦτο ἀποδέχεται ὁ Sahagum ἐν τῇ ἐκθέσει αὐτοῦ περὶ τῶν θρησκευτικῶν μύθων τοῦ Μεξικοῦ. Πάντες δ' οὗτοι οὐδὲν πλέον ἐπραξαν ἢ νὰ ἀπομυθηθῶσι τοὺς Ἑλλήνας καὶ Λατίνους ἱστορικοὺς — ἐννοεῖται πλὴν τῶν παραβολῶν τῶν μύθων πρὸς τὴν Γραφήν — καὶ μηδὲν νὰ εἰπωσι πλέον ἐξ ὧν εἶπον Διονύσιος ὁ Ἀλικαρνασεύς, ὁ Διόδωρος καὶ ὁ Servius. Ἐν τέλει σημειούμεθα ὅτι καὶ ὁ Erbert-Spencer ἐπανέρχεται

εἰς τὸν εὐημερισμὸν καὶ διαβλέπει ἐν τοῖς πρώτοις θρησκευμασὶ τὴν λατρείαν ἀνθρώπων θεοποιηθέντων. Βεβαίως ὁ χρόνος καὶ ὁ σκοπὸς ἡμῶν, ἐν γε τῷ παρόντι, οὐδαμῶς ἐπιτρέπουσιν ἡμῖν τὴν λεπτομερῆ ἀνάπτυξιν ἐκάστου συστήματος καὶ ἀναγραφὴν πάντων τῶν ὁπαδῶν αὐτῶν. Ὁ αὐτὸς δὲ λόγος οὐδαμῶς ἐπιτρέπει ἡμῖν τὴν προσθήκην τῶν διαφορῶν περὶ αὐτῶν γνημῶν ἐν διαφόροις συγγράμμασιν, ἀρχαίοις τε καὶ νεωτέροις, ἐκτεθεισῶν. Παρατρέχοντες πάντα ταῦτα, ὅπως εἰς τὰ νεώτερα φθάσωμεν συστήματα, ἐκτιθέμεθα ἐν ὀλίγοις καὶ νέαν τινὰ σχολὴν, τὴν συμβολικὴν. Τῆς σχολῆς ταύτης πατὴρ λογίζεται ὁ Friedrich Creuzer, κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ παρόντος αἰῶνος, διατυπώσας τὰς ἰδέας αὐτοῦ ἐν τῇ Συμβολικῇ αὐτοῦ,¹ δημοσιευθεῖσῃ τῷ 1819—21.

Ὁ Creuzer τὸν πολυθεϊσμὸν ὡς τὴν δημοτικὴν ἐκδήλωσιν τῶν ὑψηλοτέρων ἠθικῶν καὶ θρησκευτικῶν ἀληθειῶν, ἵτις ἐσχισμάτιζε πρὸ τοῦ Ἀβραάμ τὰς ποιοιήσεις τῶν πατριαρχῶν, ἐθεώρησε, ἐκδήλωσιν ὅμως συμβιδασθεῖσαν ταῖς χυδαίαις ἰδέαις. Αἱ καθαφαὶ ἀλήθειαι, κατὰ τὸν Creuzer, ἀνεκοινοῦντο ὑπὸ τύπον μυστηρίου τοῖς μεμνημένοις ἐν τοῖς Ἑλεσινίοις μυστηρίοις. Ἐρεισθεῖς ἐπὶ βάσεων ἡμιστά ἀσφαλῶν ὁ Creuzer, στεροῦμενος ἄλλως τε τῶν φιλολογικῶν μέσων, ἄπερ ἠδύναντο νὰ προφυλάξωσιν αὐτὸν ἀπὸ παρομοίων σφαλμάτων, δὲν διέκρινε τὰς διατηρουμένας συγγενεῖς τῆς συναλλασσούσης θρησκείας ἐκ τῆς ἀρχικῆς οὐτε τὰς ἀπλᾶς συμπτώσεις καὶ ὁμοιότητας, αἵτινες ὑψίστανται ἐν κοινῇ τινι παραδόσει ὡς ἐκ τῆς ταυτότητος τοῦ ἀνθρωπίνου πνεύματος. Τὸν συμβολισμὸν τοῦ Creuzer ἀνήρθε ὁ Voss *Anlissymbolik*, καὶ ἰδίᾳ ὁ σκεπτικὸς Lobeck διὰ τοῦ *Aglaophamus*. Οὕτω τὸ σύστημα τοῦ Creuzer κατέπεσεν.

ΟΔ. ΑΝΔΡΕΑΔΗΣ.

(Ἀκολουθεῖ).

Ο ΕΝ ΤΟΙΣ "ΗΘΙΚΟΙΣ", ΠΛΟΥΤΑΡΧΟΥ ΤΟΥ ΧΑΙΡΩΝΕΩΣ ΘΗΣΑΥΡΟΣ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΩΝ ΓΝΩΣΕΩΝ

60. Ὡς περ τῶν σιτίων ἔστιν ἂ μὴ' αἷματι προσφύεται, μὴτε πνεύματι, μὴδὲ νεύροις τινὰ τόνον ἢ μυελοῖς προστίθῃσιν, ἀλλ' αἰδοῖα παρκαίνει, κοιλίαν ἐγείρει, καὶ σάρκα ποιεῖ σαθρὰν καὶ ὑπουλον· οὕτως ὁ τοῦ κόλακος λόγος οὐδὲν τῷ φρονούντι καὶ λογίζομένῳ προστίθῃσιν, ἀλλ' ἠδονὴν τινὰ τιθασειῶν ἔρωτος ἢ θυμὸν ἐντείνων ἀνόητον ἢ διερεθίζων φθόνον ἢ φρονήματος ὄγκον ἐμποιῶν ἐπαχθῆ καὶ κενὸν ἢ λύπη συνεπιθρηγῶν ἢ τὸ κακώθησιν καὶ ἀνελεύθερον καὶ ἄπιστον αἰεὶ τισὶ διαβολαῖς καὶ προαισθήσει δριμύ καὶ ψοφοδέες ποιῶν καὶ ὑποπτον οὐ διαφρεύεται τοὺς προσέχοντας. Ἄει γὰρ ὑφορμεῖ τινὶ πάθει καὶ τοῦτο πιαίνει, καὶ πάρεστι βουδῶνος δίκην ἐκχόστε τοῖς ὑπὸλοις καὶ φλεγμαίνουσι τῆς ψυ-

1) Symbolik and Mythologie der alten voelker.
2) Ἰδε ἀριθ. 31, σελ. 605—607.

χῆς ἐπιγιγνώμενος. «Ὁργίζῃ; κόλασον. Ἐπιθυμῆις; ὠνησαι. Φοβῆ; φύγωμεν. Ὑπονοεῖς; πιστευσον. Ἄν δὲ περὶ ταῦτα δυσφώρατος ἢ τὰ πάθη, διὰ σφοδρότητα καὶ μέγεθος ἐκκρουομένου τοῦ λογισμοῦ, περὶ τὰ λοιπὰ λαβὴν παρέξει μάλλον, ὅμοιος ὢν. Καὶ γὰρ ἐν ὑποψίχ κραιπάλῃς τινὸς ἢ πλησμονῆς γενόμενον, καὶ διστάζοντα περὶ λούτροῦ καὶ τροφῆς, ὁ μὲν φίλος ἐφέξει, φυλάττεσθαι καὶ προσέχειν παρκαίνων, ὁ δὲ κόλαξ εἰς τὸ βλακνεῖον ἔλκει, καὶ κελεύει νεκρόν τι παρατιθέσθαι καὶ μὴ κακοῦν ἀνατάσει τὸ σῶμα. Καὶ πρὸς ὁδὸν ἢ πλοῦν ἢ τινὰ πράξιν ὁρῶν ἀπομαλθακίζόμενον, οὐ φήσει κατεπεῖγειν τὸν καιρὸν, ἀλλὰ ταῦτό ποιήσειν ὑπερθεμένους ἢ πέμψοντας ἔτερον. Ἄν δὲ ὑπεσχημένος ἀργύριον οἰκείῳ τινὶ δανείσειν ἢ ἐπιδώσειν μεταμέληται μὲν αἰδῆται δὲ τῇ χείρῳ ῥοπή προστιθεῖς ἐκυτὸν ὁ κόλαξ ἐπέβρωσε τὴν εἰς τὸ βλακάντιον γνώμην καὶ τὸ δυσωπούμενον ἐξέκοψεν, ὡς ἀναλίσκοντα πολλὰ καὶ πολλοὺς ἀρεῖν ὀφείλοντα, φείδεσθαι κελεύων. Ὅθεν εἰ μὴ λανθάνομεν ἐκυτοῦς ἐπιθυμοῦντες ἀναισχυντοῦντες ἀποδειλιῶντες, ὁ κόλαξ ἡμᾶς οὐ λήσεται. Ἔστι γὰρ συνηγορῶν αἰεὶ τούτοις τοῖς πάθεσι καὶ περὶ τὰς τούτων ἐκβάσεις παρρησιαζόμενος.

61. Ὁ τοῦ φίλου τρόπος ὡς περ ὁ τῆς ἀληθείας μῦθος ἀπλοῦς ἔστι κατ' Εὐριπίδην καὶ ἀφελῆς καὶ ἀπλαστος· ὁ δὲ τοῦ κόλακος ὄντως φαρμάκων δεῖται σοφῶν, καὶ πολλῶν καὶ περιττῶν.

62. Ὡς περ ἐν ταῖς ἀπαντήσεσιν ὁ μὲν φίλος ἔστιν ὅτε μῆτε εἰπὼν μῆτε ἀκούσας μὴδὲν, ἀλλὰ προσβλήψας καὶ μειδιᾶσας τὸ εὐμενὲς καὶ τὸ οἰκείον ἐνδοθεν δούς τὰς ὕψεις καὶ δεξιόμενος, παρῆλθεν, ὁ δὲ κόλαξ τρέχει καταδιώκει δεξιούται πόρρωθεν, ἂν προσκαροεῦθῃ πρότερον ὀφθείς, ἀπολογεῖται μετὰ μαρτύρων καὶ ὄρκων πολλάκις, οὕτως ἐν ταῖς πράξεσι πολλὰ παραλείπουσιν οἱ φίλοι τῶν μικρῶν, οὐκ ἐξακριβοῦντες, οὐδὲ πολυπραγμονοῦντες οὐδὲν, οὐδ' ἑαυτοὺς εἰς πᾶσαν ὑπουργίαν ἐμβάλλοντες. Ἄλλ' ἐκεῖνος ἐνταῦθα συνεχῆς καὶ ἐνδελεχῆς καὶ ἄτρυτος, οὐ διδούς ἐτέρῳ τόπον οὐδὲ χώραν διακονίας, ἀλλὰ βουλόμενος κελεύεσθαι, καὶ μὴ κελευσθῆ, δακνόμενος, μάλλον δὲ ὅπως ἐξαθυμῶν καὶ ποτνιαόμενος.

63. «Φίλους δὲ τοὺς μὲν μὴ χαλῶντας ἐν λόγοις κέκτησο, τοὺς δὲ πρὸς χάριν σὺν ἠδονῇ τῇ σῆ πονηροῦς κλειθρον εἰργέτω στέγης»

64. Τὸν κόλακα φωράσεις αἰεὶ συνεπιφάσκοντα καὶ συναποφαινόμενον καὶ συνηδόμενον καὶ συνοργίζόμενον, ὥστε παντελῶς ἐν γε τούτοις εὐφώρατον εἶναι τὴν διαφορὰν. Ἐπι δὲ μάλλον ἐν τῷ τρόπῳ τῆς ὑπουργίας. Ἢ μὲν γὰρ παρὰ τοῦ φίλου χάρις ὡς περ ὤφειεν ἐν βάθει τὰς κυριωτάτας ἔχει δυνάμεις, ἐπιδεικτικὸν δὲ καὶ πανηγυρικὸν οὐδὲν ἔπεισιν ἀλλὰ πολλάκις, ὡς περ ἰατρὸς λαθῶν ἐθεράπευσε, καὶ φίλος ὠφέλησεν ἐντυχῶν, ἢ διαλυσάμενος, ἀγνωστὸς ἐπιμεληθείς.

65. Ἐοικότα γε τέκνα φύεται γονεῦσιν ἐν φιλοσοφίᾳ.

66. Οἶμαι καὶ τοὺς θεοὺς εὐεργετεῖν τὰ πολλὰ λανθάνοντας, αὐτῷ τῷ χαρίζεσθαι καὶ εὐ ποιεῖν, φύσιν ἔχοντας ἠδεσθαι.

67. Τὸ τοῦ κόλακος ἔργον οὐδὲν ἔχει δίκαιον οὐδ' ἀληθινὸν οὐδ' ἀπλοῦν οὐδ' ἐλευθέριον, ἀλλ' ἰδρωτὰ, καὶ διαδρομὴν καὶ κραυγὴν καὶ σύντασιν προσώπου ποιοῦσαν ἔμφρασιν καὶ δόκησιν ἐπιπόνου χρείας καὶ κατεσπευσμένης, ὡς περ ζωγράφημα περιέργων ἀναιδεῖσι φαρμάκοις καὶ κεκλασμέναις στολίσι καὶ ῥυτίσι καὶ γωνίαις ἐναργείας φαντασίαν ἐπαγόμενον.

68. Πᾶσαι, ὀνειδιζομένη χάρις ἐπαχθῆς καὶ ἄχαρις καὶ οὐκ ἀνεκτὴ· ταῖς δὲ τῶν κολάκων οὐχ ὕστερον, ἀλλὰ πραπτομέναις ἔνεστιν εὐθύς τὸ ἐπὸνείδιστον καὶ δυσωποῦν. Ὁ δὲ φίλος, ἂν εἰπεῖν δεήσῃ τὸ πρᾶγμα, μετρίως ἀπήγγειλε, περὶ αὐτοῦ δ' εἶπεν οὐδὲν.

69. Ὁ φίλος αὐτῷ ἀξιώσει τὰ δίκαια τὸν φίλον ὑπουργεῖν.

«Συσσωφρονεῖν γὰρ, οὐχὶ συννοεῖν ἔφυ».

70. Καλὸν τὸ Φωκίωνος πρὸς Ἀντίπατρον. «Οὐ δύνασά μοι καὶ φίλῳ χρῆσθαι καὶ κόλακι» τουτέστι καὶ φίλῳ καὶ μὴ φίλῳ. Συνεργεῖν γὰρ δεῖ τῷ φίλῳ μὴ συμπανουργεῖν, καὶ συμβουλεύειν μὴ συνεπιβουλεύειν, καὶ συμαρτυρεῖν, μὴ συνεζαπατᾶν, καὶ συνατυχεῖν μὴ συναδικεῖν. Οὐδὲ γὰρ τὸ συνειδέναι τοῖς φίλοις τὰ αἰσχύρα, πόθεν γε δὴ τὸ συμπράττειν καὶ συνασχημονεῖν αἰρετόν ἐστιν;

71. Ἡ κολακεία ἐν μὲν ταῖς ἐπιπόναις καὶ κινδυνώδεσιν ὑπουργίαις ἀπαγορεύει καὶ διαπειρώμενος κρούσης, σαθρὸν ἐκ τίνος προφάσεως ὑπηγεῖ καὶ ἀγεννές· ἐν δὲ ταῖς αἰσχυραῖς καὶ ταπειναῖς καὶ ἀδόξοις διακονίαις ἀπόχρησαι πάτησον, οὐδὲν ἠγεῖται δεινὸν οὐδ' ὑβριστικόν. Ὁρᾶς τὸν πύθηκον; οὐ δύναται τὴν οἰκίαν φυλάττειν, ὡς ὁ κύων, οὐδὲ βαστάζειν ὡς ὁ ἵππος, οὐδ' ἀροῦν τὴν γῆν, ὡς οἱ βόες· ὑβριν οὖν φέρει καὶ βωμολοχίαν καὶ παιδιᾶς ἀνέχεται, γέλωτος ὄργανον ἐμπαρέχων ἑαυτόν.

Οὕτω δὴ καὶ ὁ κόλαξ οὐ συνειπεῖν οὐ συνεισενεγκεῖν οὐ συναγωνίσασθαι δυνάμενος, πόνου τέ καὶ σπουδῆς ἀπάκης ἀπολειπόμενος, ἐν ταῖς ὑπὸ μάλης πράξεσιν ἀπροφάσιτος ἔστι. Προσταττόμενος γὰρ ὅ τι βούλει τῶν ἀδόξων καὶ μὴ καλῶν ἔτοιμος ἀφείδειν ἑαυτοῦ, τῷ προστάτοντι χαρίζομενος.

72. Ὁ κόλαξ ταῦτό ποιεῖ τῷ ζωγράφῳ τὸν αἰετρινὸν ἀθλίως. Ἐκεῖνός τε γὰρ ἐκέλευσε τὸν παιδὰ τοὺς ἀληθινούς ἀλεκτρυόνας ἀποσοβεῖν ἀπώτατο τοῦ πίνακος, οὗτος δὲ τοὺς ἀληθινούς ἀποσοβεῖ φίλους καὶ οὐκ ἐξ πλησιάζειν· ἂν δὲ μὴ δύνηται, φανερῶς μὲν ὑποσαίνει καὶ περιέπει καὶ τέθηπεν ὡς ἀμείνωνας, λάθρα δ' ὑψήσῃ τινὰς καὶ ὑποσπεῖρει διαβολὰς. Κρυφίου δὲ λόγου κνήσαντος ἔλκος, καὶ μὴ παντελῶς εὐθύς ἐργάσεται, τὸ τοῦ Μηδίου φυλάττει μεμνημένος. «Κἂν θεραπεύσῃ τὸ ἔλκος ὁ δεδηγμένος, ἢ οὐλὴ μενεῖ τῆς διαβολῆς».

73. Τὸ οἶσθαι τὰ κέλιστα μετὰ τοῦ βούλεσθαι πίστιν ἅμα τῷ κόλακι καὶ θάρσος δίδωσι.

1) La Mythologie σελ. 14.

2) E. Reinach, Manuel de Philologie (1880) σελ. 341.

3) Δευτερονόμιον Γ.

4) 23.

74. Τῶν τόπων τὰ ὑψηλὰ δυσπρόσοδα καὶ δυσέρι-
κτα γίνεται τοῖς ἐπιβουλεύουσι, τὸ δ' ἐν ψυχῇ νοῦν
οὐκ ἐχούση δι' εὐτυχίαν ἢ δι' εὐφροσύνην ὕψος καὶ φρό-
νημα τοῖς μικροῖς καὶ ταπεινοῖς μάλιστα βλάσιμόν ἐστι.

75. Παρακλευσόμεθα τὸ φίλαυτον ἐκκόπτειν ἑαυ-
τοῦ καὶ τὴν οἴησιν· αὐτὴ γὰρ ἡμᾶς προσκολλακρούσα
μαλακωτέρους ποιεῖ τοῖς θυραίοις κόλαξιν, ὡς ἐτοί-
μους ὄντας. Ἄν δὲ πειθόμενοι τῷ θεῷ, καὶ τὸ ἀγνώ-
θι σαυτὸν ὡς ἐκάστη τῶ παντὸς ἀξίον ἐστι· μα-
θόντες ἅμα καὶ φύσιν καὶ τροφήν καὶ παιδείουσιν ἑαυ-
τῶν ἀναθεωρῶμεν ἐλλείμματα μυρία τοῦ καλοῦ καὶ
πολὺ τὸ φαύλως καὶ εἰκῆ συμμειγμένον ἔχουσιν ἐν
πράξεσιν, ἐν λόγοις, ἐν πάθεσιν, οὐ πᾶνυ ρηδίως ἐμ-
περιπατεῖν τοῖς κόλαξιν ἑαυτοὺς παρέξομεν.

76. Ἡμεῖς πολλὰ πολλαχοῦ τῶν ἰδίων αἰσχρῶν,
καὶ λυπηρῶν, καὶ ἀτελῶν, καὶ ἡμαρτημένα καθορώντες
ἀεὶ, φωρᾶσμεν ἑαυτοὺς οὐκ ἐπαινοῦντος φίλου καὶ
κατευλογοῦντος δεομένου, ἀλλ' ἐλέγχοντος καὶ παρ-
ρησιαζομένου καὶ ψέγοντος ἡμᾶς ἰδίᾳ κικῶς πρᾶ-
τοντας.

77. Ὀλίγοι ἐκ πολλῶν εἰσιν οἱ παρρησιαζέσθαι
μᾶλλον ἢ χαρίζεσθαι τοῖς φίλοις τολμῶντες· ἐν δὲ
τοῖς ὀλίγοις αὖθις οὐ ρηδίως ἂν εὖροις ἐπισταμένους
τοῦτο ποιεῖν, ἀλλ' οἰομένους, ἂν λοιδορῶσι καὶ ψέγω-
σι, παρρησιάζεσθαι.

78. Καθ' ἕνα ἄλλω τινὶ φαρμάκῳ, καὶ τῷ παρρη-
σιαζέσθαι μὴ τυχόντι καιροῦ τὸ λυπεῖν ἀχρηστῶς
καὶ ταράττειν περίεστι καὶ ποιεῖν τρόπον τινὰ μετ'
ἀληθῆνός οὐ ποιεῖ μεθ' ἡδονῆς τὸ κολακεύειν. Βλά-
πτονται γὰρ οὐκ ἐπαινούμενοι μόνον ἀκαίρως ἀλλὰ
καὶ ψεγόμενοι· καὶ τοῦτο μάλιστα τοῖς κόλαξιν εὐ-
λήπτους καὶ πλαγίους παραδίδωσιν, ἀπὸ τῶν σφόδρα
προσάντων καὶ ἀντιτύπων ὥσπερ ἐπὶ τὰ κοῖλα καὶ
μαλακὰ δίκην ὕδατος ἀπολισθάνοντες. Διὸ δεῖ τὴν
παρρησίαν ἤθει κεκῶσθαι καὶ λόγον ἔχειν ἀραι-
ροῦντα τὸ ἄγαν καὶ τὸ ἄκρατον αὐτῆς ὥσπερ φωτὸς,
ἵνα μὴ παραττόμενοι μηδ' ἀλγοῦντες ὑπὸ τῶν ἄπαντα
μεμφομένων καὶ πᾶσιν ἐγκαλούντων καταφεύγωσιν
εἰς τὴν τοῦ κόλακος σκιάν, καὶ πρὸς τὸ μὴ λυπεῖν
ἀποστρέφονται.

79. Πᾶσαν μὲν κακίαν φευκτέον ἐστὶ δι' ἀρετῆς,
οὐχὶ διὰ τῆς ἐναντίας κακίας, ὥσπερ ἔνιοι δοκοῦσιν
αἰσχυνηλίαν μὲν ἀνισχυνητὴν φεύγειν ἀγροικίαν δὲ
βωμολοχίαν, δειλίαν δὲ καὶ μαλακίαν ἀπωτάτω τίθε-
σθαι τὸν τρόπον ἂν ἔγγιστ' φαίνωνται λαμυρίας καὶ
θρασύτητος.

80. Αἰσχρὸν μὲν ἐστὶ κολακεία περιπεσεῖν διώ-
κοντα τὸ πρὸς χάριν, αἰσχρὸν δὲ φεύγοντα κολα-
κείαν παρρησίας ἀμετρίᾳ διαφθεῖραι τὸ φιλικὸν καὶ
κηδεμονικόν.

81. Φιλικὸν ἢ παρρησία καὶ σεμνόν, ἢ δὲ μέμφει
καὶ φίλαυτον καὶ μικρολόγον. Ὅθεν αἰδοῦνται τοὺς
παρρησιαζομένους καὶ θαυμάζουσι, τοῖς δὲ μεμφομέ-
νοις ἀντεγκαλοῦσι καὶ καταφρονοῦσιν.

82. Ὅσπερ Ἰπερίδης ὁ ῥήτωρ ἡξίου σκοπεῖν Ἀθη-
ναίους μὴ μόνον εἰ πικρὸς ἐστίν, ἀλλ' εἰ προῖκα πικρὸς

οὕτως ἢ τοῦ φίλου νοουθεσίᾳ καθυρέουσα παντὸς ἰδίου
πύθους αἰδεστόν ἐστι καὶ σεμνόν καὶ ἀναντιβλε-
πτον. Ἐάν δὲ καὶ φανερὸς ἢ τις ἐν τῷ παρρησια-
ζεσθαι τὰ μὲν εἰς αὐτὸν ἁμαρτήματα τοῦ φίλου κο-
μιδῆ προῖεμένος καὶ ἀπολείπων, ἀλλὰς δὲ τινὰς αὐ-
τοῦ πλημμελείας ἐλέγχων καὶ δάκνων ἐφ' ἑτέροις
καὶ μὴ φειδόμενος, ἄμχος ὁ τόνος τῆς παρρησίας
αὐτός ἐστι, καὶ τῇ γλυκύτητι τοῦ νοουθετοῦντος ἐπι-
τείνων τὸ πικρὸν καὶ αὐστηρὸν τῆς νοουθεσίας. Ὅθεν
εὖ μὲν εἴρηται τὸ δεῖν ἐν ταῖς ὁργαῖς καὶ ταῖς δια-
φοραῖς ταῖς πρὸς τοὺς φίλους μάλιστα πράττειν τι καὶ
σκοπεῖν τῶν ἐκείνοις συμπερόντων ἢ πρεπόντων, οὐχ
ἦττον δὲ τούτου φιλικὸν ἐστὶ τὸ παροῦσθαι καὶ ἀ-
μελείσθαι δοκοῦντας αὐτοὺς ὑπὲρ ἄλλων ἀμελουμέ-
νων παρρησιαζέσθαι καὶ ὑπομιμνήσκειν.

(* Ἀκολοθεῖ).

ΧΡΙΣΤ. ΣΑΜΑΡΤΕΙΑΣ.

Η ΗΡΘ ΤΟΥ ΚΑΤΑΚΛΥΣΜΟΥ ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΑ ΤΩΝ ΔΥΟ ΚΟΣΜΩΝ ΔΙΑ ΤΗΣ ΑΤΛΑΝΤΙΑΣ.*

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΤΡΙΤΟΝ.

ΑΤΛΑΝΤΙΣ.

Τὸ ἐν τῷ Τιμαίῳ χωρίον τοῦ Πλάτωνος, τὸ περὶ
τῆς Ἀτλαντίδος πραγματευόμενον, ἐγένετο καὶ γί-
νεται τὸ θέμα σπουδαιωτάτων συζητήσεων, παρά τε
τοῖς ἀρχαίοις καὶ μεταγενεστέροις συγγραφεῦσι,
τινῶν μὲν παραδεχομένων τὴν ὑπαρξίν αὐτῆς, τινῶν
δὲ οὐχὶ καὶ ἄλλων ἄλλα λεγόντων.

Μελετήσας ἐπισταμένως τὸ χωρίον τοῦτο, ὡς καὶ
τὰ ἐν τῷ Κριτίᾳ τοῦ αὐτοῦ συγγραφέως καὶ ἐπὶ τοῦ
αὐτοῦ θέματος γραφόμενα, ἀναγνοὺς δ' εἶτα καὶ δια-
φόρους γνώμας καὶ ὑποθέσεις τῶν νεωτέρων σοφῶν,
τῶν παραδεξαμένων τὴν ὑπαρξίν τῆς νήσου, κατέ-
ληξα εἰς τὸ συμπέρασμα μετὰ μεγάλης μου ἐκπλή-
ξεως καὶ λύπης, ὅτι τὰ χωρία τοῦ Πλάτωνος δια-
στρέφονται ἐπὶ τοσοῦτον ὑπὸ πλείστον τῶν τελευ-
ταίων τούτων συγγραφέων, ὥστε νὰ παραδέχονται
οὔτοι τὸν Πλάτωνα ἀντιφάσκοντα ἐν ταῖς περιγρα-
φαῖς αὐτοῦ. Ἄλλοι δὲ νομίζοντες ὅτι εὖρον σχεδὸν
τινὰ διαφόρων χωρίων ἐτέρον συγγραφέον πρὸς ἐκεῖ-
να τῶν τοῦ Πλάτωνος, ἐποθεύσαν τὴν Ἀτλαντί-
δα, ὁ μὲν κ. Bailly ἐν Σιδηρίᾳ, ὁ δὲ κ. Moreau ἐν
Μαιώτιδι, ἄλλοι ἐν Σουνηδία, Παλαιστίνῃ, νήσῳ
Κούβα, ὁ κ. Berlioux ἐν Ἀφρικῇ, ἐν τῷ μέσῳ τῆς
Τριτωνίδος λίμνης, καὶ ἄλλοι ὑπέθεσαν τὸν νέον
κόσμον αὐτὸν ὡς τὴν Ἀτλαντίδα.

Οἱ μόνον κατ' ἐμὲ ὀρίσαντες τὴν ἀληθῆ τοποθε-
σίαν τῆς νήσου—ἡπείρου, κατὰ τὴν ἀκριβῆ περιγρα-
φὴν τοῦ Πλάτωνος—εἰσὶν οἱ κ.κ. Gallafel καὶ Roisel
τοποθετοῦντες αὐτὴν ἐν τῇ νῦν Σαργάσσῃ θαλάσσῃ.

* Ἴδε ἀριθ. 32, σελ. 623—624.

καὶ ὁ κ. Dounelly παρὰ ταύτην καὶ μεταξὺ Εὐρώ-
πας καὶ Ἀφρικῆς ἐν τῷ Ἀτλαντικῷ ὠκεανῷ.

Πιθανὸν καὶ ἄλλοι πολλοὶ τῶν νεωτέρων νὰ ἔγρα-
ψαν ἐπὶ τοῦ ζητήματος τούτου πλείστα ἐνδιαφέρον-
τα πρὸς ὑποστήριξιν τῆς ὑπόθεσεως τῆς Ἀτλαντίδος,
στεροῦμενος ὅμως τῶν συγγραμμάτων αὐτῶν, ἐλλείπει
ἐν Ἀνατολῇ πλουσίων βιβλιοθηκῶν, ἐπελήφθην τοῦ
ζητήματος πρὸς ὑποστήριξιν τῶν ὑπὸ τοῦ Πλάτωνος
γεγραμμένων, ἔχων ὡς βάδιν μόνον αὐτὸν καὶ τοὺς
ἄλλους ἀρχαίους Ἑλλήνας συγγραφεῖς, τὰ χωρία τῶν
ὁποίων ἐσχέτισα πρὸς τὰς νεωτέρας γεωγραφικὰς
παρατηρήσεις.

Ἐνθυμούμενοι τὰ ἐν τοῖς δυοῖς πρώτοις κεφαλαίοις
τῆς παρούσης πραγματείας ἐκτεθέντα παρατηροῦμεν
ὅτι ἡ καταπληκτικὴ ὁμοιότης τῶν ἀρχαιοτάτων
μνησίων καὶ κοσμημάτων αὐτῶν τῶν δύο μερῶν
ἀμφοτέρων τῶν κόσμων, ἵτοι τοῦ Μεξικῶ καὶ τῆς
Ἀφρικῆς, τῶν κειμένων δὲ σχεδὸν ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ πα-
ραλλήλου καὶ ἢ ὑπὸ τοῦ Ὀμήρου, Ἡσιόδου καὶ
λοιπῶν συγγραφέων γενομένη μνησία τῶν πέραν τῶν
δυτικῶν ἀκτῶν τῆς Ἀφρικῆς χωρῶν, συμβάλλονται
εἰς τὴν ὑπόθεσιν ὅτι ὑπῆρχε συγκοινωνία μεταξὺ
τῶν μερῶν τούτων διὰ τοῦ Ἀτλαντικοῦ ὠκεανοῦ.

Ἐπαρούσης λοιπὸν τῆς συγκοινωνίας ταύτης,
συγκοινωνίας ἐπιφερούσης τὴν φαινομένην ταύτην
ἀνάμixin τῶν πολιτισμῶν ἀμφοτέρων τῶν κόσμων,
ἔδει ὅπως αὐτὴ ἐκτελεῖται συνεχῶς καὶ τακτικῶς.
Ἄλλὰ διὰ τίνος μέσου ἐξετελεῖτο αὐτὴ ἐν τῷ ἀχανεῖ
Ἀτλαντικῷ ὠκεανῷ καὶ πῶς διεκόπη;

Οὐδεμιᾶς μνησίας γιγνομένης ἐν τε τοῖς ὑπολει-
φθεῖσι συγγράμμασι, παραδόσεσι καὶ μνημείοις, τῶν
μετὰ τὸν κατακλυσμὸν ὑπολειφθέντων ἀνθρώπων,
περὶ πλοίων μεγίστων, δυναμένων νὰ διαπλεύσῃ
μεγάλα πελάγη, ὑποθέτομεν, ὅτι δὲν ὑπῆρχον τοιαῦ-
τα καὶ πρὸ τοῦ κατακλυσμοῦ, τοῦτο δὲ καταφαίνε-
ται καὶ ἐκ τῶν μεταγενεστέρων πρώτων ἀτρομύτων
θαλασσοπόρων φοινίκων, Καρχηδονίων καὶ Ἑλλή-
νων, οἵτινες οὐχὶ μόνον διέπλεον πάσας τὰς ἡμετέ-
ρας θαλάσσας χάριν ἐμπορίου, ἀλλὰ καὶ τὸν περί-
πλου αὐτὸν τῆς Ἀφρικῆς ἐποίησαν διὰ τῶν μικρῶν
τῶν σκαφῶν, οὐχὶ ὅμως πελαγοδρομοῦντες, ἀλλ' ἀ-
κτοπλοοῦντες καὶ μὴ τολμῶντες νὰ διακινδυνεύσωσι
τὴν ζωὴν αὐτῶν εἰς ἀνοικτὰ καὶ μεγάλα πελάγη.

Ἐπομένως, ἡ συγκοινωνία διὰ τοῦ Ἀτλαντικοῦ
ὠκεανοῦ δὲν ἦτο δυνατόν νὰ ἐκτελεσθῇ ἐν τῇ πα-
ναρχαίᾳ ἐποχῇ διὰ τοιούτων ἀτελῶν θαλασσίων μέ-
σων, εἰμὴ μόνον ἐάν ἐν τῷ μέσῳ τοῦ ὠκεανοῦ τού-
του ὑπῆρχε ξηρὰ τις μεγάλη, ἐπιτρέπουσα τὴν ἀκτο-
πλοικὴν συγκοινωνίαν.

Λαμβάνοντες ἤδη ὑπ' ὄψει οἰονδῆποτε γεωγραφι-
κὸν χάριτον, παρατηροῦμεν, ὅτι μεταξὺ τῶν δύο κό-
σμων, ἵτοι μεταξὺ τῆς Ἀφρικῆς καὶ τῶν Ἀντιλλῶν,
δὲν ὑπάρχει οὐδεμία τοιαύτη ξηρὰ πλινθιάζουσα ἀμ-
φοτέρας ἐπὶ τοσοῦτον, ὥστε νὰ δύναται νὰ χρησι-
μεύσῃ ὡς διάμεσος τῆς συγκοινωνίας, εἰμὴ μόνον ἡ
ἀχανὴς καὶ βαθυτάτη ἑκαστὴς τοῦ Ἀτλαντικοῦ ὠ-
κεανοῦ μετὰ τῆς ἐν τῷ μέσῳ σχετικῶς ἀβαθεστέρας
Σαργάσσης θαλάσσης, περὶ ἧς Σκύλαξ ὁ Καρυανδεὺς
ἐν τῷ περίπλῳ αὐτοῦ λέγει :

« Τῆς Κέρνης δὲ νήσου τὰ ἐπέκεινα οὐκ ἐστὶ πλωτὰ
διὰ βραχύτητα θαλάττης καὶ πηλῶν, καὶ φύκος. Ἔστι δὲ τὸ
φύκος τῆς δογμῆς τὸ πλάτος καὶ ἀνωθεν ἀξὺ, ὥστε κεντεῖν... »

[Σκύλ. Καρυανδ. περίπλους 112]

Ἦδη δὲ λαμβάνοντες ὑπ' ὄψει τὸ πρῶτον κεφά-
λαιον τῆς παρούσης πραγματείας, περὶ τῆς πρὸ τοῦ
κατακλυσμοῦ καταστάσεως τῆς γῆς, καὶ ἄπαντα τὰ
χωρία τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων συγγραφέων, τὰ ἐν τῷ
δευτέρῳ κεφαλαίῳ ἐκτεθέντα, ὑποδεικνύοντα δὲ τὰς
χώρας τῶν δυτικῶν ἀκτῶν τῆς Ἀφρικῆς ὑπαρχούσας
πρόσφατα, παρατηροῦμεν ὅτι κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην
τὴν πρὸ τοῦ κατακλυσμοῦ, καθ' ἣν ἡ γῆ διέτρεχεν
ἐτέραν τῆς νῦν τροχίαν, ὑπῆρχε μεγάλη τις ξηρὰ
μεταξὺ τῶν δύο κόσμων, δι' ἧς ἡ συγκοινωνία τῶν
λαῶν ἐγίγνετο.

Ἡ ξηρὰ δ' αὕτη ἀναφέρεται ὑπὸ τοῦ Ὀμήρου μὲν
συγκεχυμένως πῶς ἐν τοῖς ἑξῆς :

« Τῆς δὲ πηνυμερῆς τέταθ' ἰστία ποντοπορούσης
ἢ δ' ἐς πείραθ' ἔκανε βαθυρροῦ Ὀκεανῶ... »

[Ὀμήρ. Ὀδύσ. Α. 11]

Ἐνθα καταδεικνύεται, ὅτι ἐντὸς μιᾶς ἡμέρας ἔθθα-
σεν ὁ Ὀδυσσεὺς εἰς τὰ πέρατα τοῦ Ὀκεανοῦ (ὑπο-
τιθεμένου ὡς ποταμοῦ), ἀναχωρήσας ἐκ τῆς Αἰαίας,
ὥστε κατάδηλον γίγνεται τὸ μικρὸν διάστημα ἢ μάλ-
λον τὸ πλάτος τοῦ Ὀκεανοῦ κατὰ τὰς ἡρακλείους
στήλας.

Ὅτι δὲ τὸ ταξίδιον τοῦ Ὀδυσσεῶς ἐγένετο πρὸς
Δυσμάς, τοῦτο ἐν τοῖς πρόσθεν ἐξεθήκαμεν.

Ὁ δὲ Ἀπολλόδοτος ἀναφέρων περὶ τοῦ ἐνδεκάτου
ἄθλου τοῦ Ἡρακλέους λέγει :

« Καὶ διὰ τῆς Λιβύης (ἢ) πορευθεὶς ἐπὶ τὴν ἕξω θαλάσσαν,
καταπλεῖ· ὃ τὸ δέπας κατακλυθάνει. Καὶ περαιωθεὶς ἐπὶ τὴν
ἡπειρον τὴν ἀντικρῶ, κατετάξεν ἐπὶ τοῦ Καυκάσου... »

[Ἀπολλόδ. Βιβλιοθ. Β, ε. (11). 11.]

Ἐξ οὗ καταδεικνύεται σαφῶς ὅτι ὄχι μόνον ἐναντι
τῶν ἡρακλείων σπηλῶν ὑπῆρχε ξηρὰ τις, (ἢν δυνα-
τὸν νὰ ὑποθέσῃ τις ὡς τὰς Καναρίους νήσους), ἀλλ'
ὅτι ἡ ξηρὰ αὕτη ἦτο ἡπείρος, ἐφ' ἧς ὑπῆρχεν ὁ Καύ-
κασος. Διὰ ταύτης δὲ ἐξετελεῖτο ἡ συγκοινωνία τῶν
λαῶν δύο κόσμων.

Τὴν ἡπειρον ταύτην ἀνευρίσκωμεν περιγραφόμε-
νην σαφέστερον παρὰ Πλάτωνι διὰ τοῦ ὀνόματος
Ἀτλαντίς.

Ὁ συγγραφεὺς οὗτος ἐν τῷ Τιμαίῳ ὁμιλῶν περὶ
τῆς ξηρᾶς ταύτης λέγει :

« Νῆσον γὰρ πρὸ τοῦ στόματος εἶχεν, ὃ καλεῖται ὡς φατε
ἡμεῖς Ἡρακλέους στήλας· ἢ δὲ νήσος ἅμα Λιβύης ἦν καὶ
Ἀσίας μείξων, ἐξ ἧς ἐπιβᾶν ἐπὶ τὰς ἄλλας νήσους τοῖς
τότε ἐγίγνετο πορευομένοις, ἐκ δὲ τῶν νήσων ἐπὶ τὴν καταντι-
κρῶ πᾶσαν ἡπειρον, τὴν περὶ τὴν ἀληθινὴν ἐκείνην πόντον... »

[Πλάτ. Τιμαίος 24. ε. 8.]

Ἐκ τοῦ χωρίου τούτου βλέπομεν ὅτι πρῶτον μὲν
ἐναντι τῶν δυτικῶν ἀκτῶν τῆς Λιβύης καὶ Αἰθιο-
πίας ἢ μᾶλλον τῶν ἡρακλείων σπηλῶν, ὑπῆρχε νῆ-

(*) Λιβυπίας

δος μεγαλειτέρα τῆς τε Λιβύης καὶ Ἀσίας, ἕνεκα δὲ τοῦ μεγέθους τούτου δύναται τις νὰ ὀνομάσῃ ταύτην καὶ ἡπειρον, ἵτις δὲν ἦτο ἄλλη ἢ ἡ ὑπὸ τοῦ Ἀπολλοδώρου ἕστερον ὀνομασθεῖσα ἡπειρος, δεύτερον δὲ, ὅτι ἐναντι τῆς νήσου ταύτης, ἢ μᾶλλον ἡπειρου, ὑπῆρχον νῆσοι τινες ἐκ τῶν ὁποίων ἠδύνατό τις νὰ μεταβῆ εὐκόλως εἰς ἑτέραν ἡπειρον πολὺ μεγαλειτέραν.

Ἡ ἀνωτέρω περιγραφή τῆς τε Ἀτλαντίδος καὶ τῆς πρὸς Αὐστιάς ἐναντι ταύτης ἡπειρου, ἢ θεωρηθεῖσα ὑπὸ τοῦ σοφωτάτου Humboldt καὶ τινῶν ἄλλων ὡς ἀποκύημα τῆς φαντασίας τοῦ Πλάτωνος, ἐξεταζομένη γεωγραφικῶς, δὲν ἀποδεικνύει ἡμῖν ἐκφραστικώτατα, αὐτὸν τοῦτον τὸν ὑπὸ τοῦ Κολόμβου ἀνακαλυφθέντα νέον κόσμον ὅστις κατὰ τὴν ἐποχὴν μὲν τοῦ Πλάτωνος ἦτο ἄγνωστος καὶ ἀσημνημένος, καθ' ἣν δ' ἐποχὴν ἐγράφησαν ταῦτα ἐν τοῖς ἱεροῖς τῆς Σαΐδος βίβλοις ἦτο γνωστότατος διὰ τῆς Ἀτλαντίδος;

Οἱ πλείστοι τῶν νεωτέρων συγγραφέων, οἷς προηγουμένως ἀνέφερον οἱ περὶ τοῦ ζητήματος τούτου πραγματευθέντες καὶ οἱ εὐρίσκοντες τὸν Πλάτωνα ἀντιφάσκοντα ὡς πρὸς τὸ μέγεθος τῆς νήσου, λέγοντες, ὅτι ὁ συγγραφεὺς οὗτος ἐν μὲν τῷ Τιμαίῳ ὀρίζει τὸ μέγεθος τῆς νήσου μείζον τῆς τε Λιβύης καὶ Ἀσίας, ἐν δὲ τῷ Κριτίῳ ὅτι ἡ νῆσος αὕτη εἶχε μῆκος μὲν τρισχιλίων σταδίων καὶ πλάτος δισχιλίων, περίμετρον δὲ δεκαδισχιλίων, ἦτοι κατὰ πολὺ μικρότερον τοῦ πρότερον δοθέντος αὐτῇ μεγέθους, κατηγοροῦσι τοῦ ἀληθεστάτου Πλάτωνος ἐπὶ ἀντιφάσει, μὴ ἐννοοῦντες, φαίνεται, καλῶς τὰ κείμενα, τὰ ὑπὸ τοῦ συγγραφέως τούτου γραφέντα, ἐκτὸς ἂν παρέλαβον τὴν ἐξήγησιν τούτων παρὰ τῶν μεταφρασάντων ταῦτα κακῶς.

ΠΑΤΡΟΚΛΟΣ ΚΑΜΠΑΝΑΚΗΣ,
ἀρχιτέκτων

(Ἀκολουθεῖ).

ΡΟΔΟΝ ΕΠΙ ΝΕΦΟΥΣ.

Α'.

Κλίνει ποτὲ τεθλιμμένη δαφνόστεπτος κεφαλή; ναί, ἀλλὰ μειδιῶσα μετὰ μικρὸν ἀνεγείρεται. Εἶναι μυστήριον ἡ δάφνη. Ὅτε ὁ οὐρανομήκης λευκοφρυγίας ὁ χιονοπάγων γέρον Χειμῶν, ὁ ἀναξ τῶν παγοστρώτων θαλασσῶν καὶ τῶν χιονοβλήτων δειράδων, ὁ κρυστάλλινον κρατῶν σκῆπτρον καὶ ἔχων ἀπρόσιτον θρόνον τὴν κρημνωδεστάτην τῶν τοῦ ἀτερχνίου Ἰμάου κορυφῶν, καταβαίνει τὰς παγεράς ἐκείνας κλιτύας ἀρχόμενος τῆς ἀπὸ τὴν γῆν περιοδείας αὐτοῦ, εὐρύπτερος χρυσάκετος, ὁ ἐπὶ τοῦ ὄρους πάρεδρος αὐτοῦ, προηγούμενος αὐτοῦ σὺν τῇ φορᾷ τῶν ἀνέμων, ἀγγέλλει πρὸς κοιλιάδας καὶ ὄρη τὴν προσέγγισιν τοῦ θελλοφόρου ἀνακτος. Τὸ τε τὰ εὐμήκη δένδρα, ὑπὸ τρόμου κατακλυθάνεμενα, ὠχρίωσι βαιθίως καὶ μετὰ μικρὸν οἰοεὶ ὀλοφυρόμενα διὰ τῆς βοῆς τῶν ἐν τοῖς κλάδοις αὐτῶν πνέοντων ἀέρων, ἀποβάλλουσι τὰς πενήθιμους κιτρίνας στολάς· ὁ γλυ-

κὺς ἐλίχρυσος φθίνων ἐκ λιποψυχίας, ἀφίησι πίπτοντα ἀνά ἐν τὰ ὠχρὰ αὐτοῦ πέταλα· καὶ τὰ σμήνη τῶν εὐπετῶν χελιδόνων ἀφίπτανται λαθραίως πρὸς τὰ ὕψη, εὐδαμονίζεμενα ὅτι δύναται νὰ φύγῃσι τὴν κρυστάλλινον τοῦ βλοσηροῦ γέροντος ῥάβδον ἀνηλεῶς ἐπιπαίουσαν, θὰ ὑποκύψωσι, φεῦ! τὰ ὄρη καὶ σκελετεδῶς γυμνόφυλλα δένδρα.

Ἐπέρχεται ὁ δασύφρυξ γέρον· σιγᾷ ἡ φύσις, ἢ σέβας καὶ δεὸς ἔχει· καὶ ἰδοῦ, ἐπιπνέων σφοδρὰν βιρώως λαίλαπα διὰ μὲν τῆς μιᾶς χειρὸς ἀφειδέως κατασπείρει νιφάδας, διὰ δὲ τῆς ἑτέρας, ἐπισείων τὸ ὑπερμέγεθες σκῆπτρον, καταθραύει ἀπόνως τὰς πρῶην καλλικόμεους καὶ εὐσκίους τῶν δένδρων κορυφάς· ἰσχύμενος δ' ἐπὶ στιγμὴν πρὸ πενήθιμου ἰτέας, δρέπει ζοφερόν κλῶνα καὶ στεφανοῖ τὸ ἐξυτιμωθέν μετώπον.

Καταπίπτει νεκρὰ ὑπὸ τὸ τραχὺ αὐτοῦ βῆμα πᾶσα φυτικὴ ὑπαρξίς· ἀλλ' ἡ δάφνη θάλλει ἀεῖποτε σφιγγηλὴ καὶ εὐώδης ἐπὶ τῆς φεροῦσης αὐτὴν κεφαλῇ. Σιγᾷ πᾶσα πτηνοῦ ὄψις· ἀλλ' ἡ χρυσόχορδος λύρα ψάλλει ἔτι γλυκίων μέλιτος ὑπὸ τοῦ ψαύοντος αὐτὴν δακτύλου· εἶναι μυστήριον ἡ λύρα! ὦχιζ' ἡ φύσις, ἀλλ' ἡ μορφή τοῦ αἰοῦ μειδιᾷ· εἶναι μυστήριον καὶ τὸ μειδίημα!

Ὅτε ὁ Χειμῶν τὰ πάντα μαοκίρη, ἡ Μοῦσα, ἡ οὐρανόπεμπτος Μοῦσα, κατερχομένη ἐμψυσθ' ἄλλοις πνοὴν εἰς τὴν καλλιφύλλον δάφνην, ἐπιτέλλει ἠδύμολπον ἄσμα εἰς τὴν λύραν καὶ ἀντανάλαξ τὸ θεῖον αὐτῆς μειδίημα ἐπὶ τῆς μορφῆς τοῦ κρατοῦντος αὐτῆν. Καὶ ἡ δάφνη αὕτη τοῦ αἰοῦ, τὸ ἀργυρήχιν ἄσμα, τὸ οὐρανόφωτον βλέμμα καὶ τὸ θεσπέσιον μειδίημα καὶ παρ' αὐτὸν τὸν κρυστάλλοφόρον Χειμῶνα διαχέουσι πέριξ τὸ ἰδανικὸν ἔαρ, τὸ ἔσαι ἡθῶν καὶ ἄλλοι ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ.

Β'.

Ἄχρὸς αἰοῦ δι' ἀτενοῦ; βλέμματος ἠκολούθει τὴν πτήσιν τῷ νοχελῶς ἐν τῷ ἀέρι προσπλέοντος πτηνκρίου, ἡ δὲ ρεμβώδης αὐτοῦ μορφή σιωπῶσα ἐλάλει πολλὰ.

Τίς γινώσκει τὴν γλώσσαν τῆς ὄνειροπόλου τοῦ αἰοῦ σιγῆς; οἱ μειδιῶντες ἀστέρες καὶ τὰ ἄνθη τὰ εὐδροσα, ἅτινα ἐπίσης εὐγλώττως λαλοῦσι διὰ τῆς μυστηριώδους σιωπῆς των. Ὡ ἄνθη, ἂν φωνὴν εἴχετε, ὅποια ἀβρὰ καλλιέλαδα ἄσματα θὰ ἐπλήρουν διηνεκῶς τὸν ἐρίτην ἀέρα! Ὡ ἀστέρες! συμπαιεῖς τοῦ αἰθέρος ψυχαὶ τὸν ὕπνον ἡμῶν ἀγρύπνως ἐπιβλέπουσαι· ἐὰν εἴχετε φωνὴν, δι' ὁποίων χρυσῶν ἀγγελικῶν μελωδιῶν θὰ ἐπληρῶτε τοὺς οὐρανοὺς. τὸ ἐπὶ συνηρεφῶν δάσους κορυφῶν ὡς ἐπὶ παχείας κλίνης καθεῦδον μελανόπεπλον τῆς νυκτὸς φάσμα βαυκαλίζοντες! Ἄλλ' ἄνθη, ἄστρα καὶ αἰοῖ, ἀδελφὰ δημιουργήματα, καὶ διὰ τῆς σιγῆς ἔτι ἔδυσσι μόναι, κατανοοῦντα τὴν κρυφίαν ἀλλήλων φωνήν.

Τὸ πτηνκρίον κατὰ μικρὸν ἐξηφανίζετο ἀπὸ τῶν ὀμμάτων τοῦ ὠχροῦ δαφνηστεφοῦς ὅτε τῆς Μούσης ἡ

ἀγία πνοὴ περὶ αὐτὸν ἐχύθη καὶ ἡ κρινόπλαστος αὐτῆς χεὶρ διὰ θαλερῶν μύρτων αὐτὸν περιέεργαν.

— Τί ρεμβάζεις, καλέ μου μύστα; μὴ τὰ ἄχρῳ τῶν ἀέρων κύματα, πηλοροοῦντα ὑπερθεν, ἀπέλουσαν τῆς δάφνης σου τὸ μύρον ἢ ἀπέσθεσαν τὸν λαμπερὸν τῆς ἐμπνεύσεώς σου σπινθῆρα καὶ μελᾶγγλος ἤδη προσκατενίζεις αὐτὰ; ἂν οὕτως ἔχη, ἰδοῦ ἐγὼ ἐγγύς σου ἔτοιμος νὰ σοὶ ἀποδώσω ὅτι ταῦτα σοὶ ἀφῆραν.

— Ὡ Μοῦσα! ἐθεώρουν σύννοους τὸ ἀφιπτάμενον πτηνόν. . . ὡς αὐτὸ καὶ τῆς ψυχῆς ἡμῶν οἱ πόθοι ἀρίπτανται ἐξαπίνης καὶ κατὰ μικρὸν ἐν τῷ χεὶ τοῦ φανταστικοῦ τοῦ παρελθόντος αἰθέρος ἀφανίζονται· μόνη δὲ ἡ ἀνάμνησις αὐτῶν ἀπομένουσα, ἀποτίθησι διηνεκῶς γλυκύπικρον θωπεῖαν ἐπὶ τὴν δακρυδέν γελῶσαν ψυχὴν. . . εἶναι ταχύπτερα πτηνὰ οἱ πόθοι!

— Ναί, εἶναι ταχύπτερα πτηνὰ οἱ πόθοι· ἐπαπέλαβεν ἡ γλυκεῖα θεότης· ἀλλὰ πρὸς Θεοῦ, μὴ τὰ πτηνὰ ἀποχωροῦσιν ἐσχαί; δὲν ἐπανέρχονται ἄρα μετὰ βραχείαν ἀπουσίαν, ἐπαναφέροντα τὸ ζεῖδωρον ἔαρ εἰς τὸν γλυκὺν αὐτῶν λειμῶνα; δὲν διαχέουσι πάλιν τότε τὸ ἄσμα τῆς χαρῆς τὰ πτηνὰ ἐν τῇ φιλῇ θερμῇ φωλεᾷ ἐν ἣ ἐγεννήθησαν καὶ ἐπτερώθησαν καὶ οἱ ἀφνης ἀναβιοῦντες εὐγενεῖς πόθοι ἐν τῇ καρδίᾳ, ἥτις αὐτοὺς ἐγέννησε καὶ ἰνδαλαματοποίησα ἐξέθρεψε; μὴ, τέλος, δὲν πτερυγίζουσι πρὸς τὸν χρυσόγλαυκον οὐρανὸν τὰ πτηνὰ, οὐχὶ δὲ πρὸς τὰς βραθερώδεις καὶ ζοφεράς τοῦ πελάγους ἀβύσσους; ὡς αὐτὰ καὶ οἱ χρυσέλπιδες πόθοι πρὸς τὸν αἰώνιον Οὐρανόν, οὐχὶ πρὸς σκοτόεντα ἀπωλείας πόντον πέτονται· ὁ δὲ Οὐρανὸς ἐστὶν ἡ ἀφετηρία καὶ ὁ πρὸς ὃν ὄρος πάσης ἠθικῆς ὑπάρξεως, ἥς τὴν ζωὴν ἢ ἀπαυστος κίνησις, ἡ διαρκὴς πρὸς τὸ κέντρον αὐτῆς τοῦτο ὄσις ἀποτελεῖ.

Ἄοιδέ, πιστευσόν μοι· ὁ εὐγενὴς πόθος τυγχάνει θεόπνευστον αἶσθημα, θεόπνευστος πρὸς τὸ καλὸν ὄρη, ἢν οὐδεμίαν κρατερὰ καὶ πολύρροιστος βιωτικὴ τρικυμία καταρθεῖ ν' ἀποσθέσῃ· ἀπόλλυται ἴσως ἀνεπιστρεπτὴ πόθος ψευδόβιος, οὐχὶ τῆς τοῦ ἀνεσπέρου καλοῦ ἐρώσεως ψυχῆς, ἀλλὰ τῆς πρὸ τοῦ ἀπείρου ἰλιγγιώσεως ἀσθενοῦς φαντασίας γέννημα· διότι οὗτος ἐστὶν ἑτερογενὴς ἀνεμώλιον φασμάτιον πρὸς ὃ τυγχάνει κεκλεισμένη ἡ καλλιρροὸς ἐκείνη τοῦ ἰδανικοῦ βίου πηγῆ· ἡ ἐλπίς ἢ ἐπὶ τῆς ἀληθείας ἐρείδωμένη· ἀλλ' ὁ πόθος ὁ ἀγνὸς καὶ γλυκὺς, τὸ λιγὺ πτηνόν τὸ οὐρανόθεν καθιπτάμενον δὲν ἀφανίζεται ἐσχαί, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τῆς γῆς ἔτι ἀποστάν, ἀνευρίσκειται μετὰ καιροῦς, οὗς ὁ Παντάναξ ὀρίζει, ἐν τῷ Οὐρανῷ. . .

Ἄκουσον, φίλε, μικρὸν ἰστόρημα σχετικῶ συμβάντος εἰς ὃ αὐτόπτις πρὸ τινος παρέστην;

Ρόδον γλυκὴ ἐξῆπνυσεν εἰς ἔαρος πρωΐαν, καὶ βλέπον τὴν γελῶσαν τοῦ οὐρανοῦ χροιάν, τοῦ ὕψους ἐπεθύμησε τὴν λάμπουσαν αἰθερίαν ὕπου τὰ νέφη χύνουσι ὑπόλευκον σκιάν.

Γλυκὺς ὁ πόθος τοῦ! . . ἐνῶ ἀκόμη ἐκοιμάτο καὶ τὸ κατεβαυκάριζε φλοισβίζον τὸ νερόν, ἐν ὄνειρον—μία ψυχὴ—ἐνῶ ἐπεπλανᾶτο ἐπάνω του ἐκάθισε, πλοσίον του περῶν.

Χρυσόπτερον τὸ ὄνειρον, μαγεῖα ἢ πνοῦ τοῦ! τὸ ἄνθος ψαύει ἐλαφρῶς, ἠδέως τὸ φιλεῖ κ' ἐνῶ εἰς ὕπνον μειδιᾷ δροσῶδη ἢ μορφή του, μὲ μὸρμυρον ἀήχητον τοιαῦτα τῷ λαλεῖ:

« Ὡ ρόδον, ἐγὼ ἐρχομαι ἐκ χώρων αἰθερίων· οἰκεῖ τὸ λάμπον σμῖνός μας εἰς θόλους διαυγεῖς· καὶ ὅταν πνεύσῃ τῆς νυκτὸς τὸ φύσημα τὸ κρούον μᾶς ἐπιρρίπτει πάλλοντα ἐπὶ ὕπνουσῆς γῆς.

» Ὡ ρόδον, ἂν ἀνήχεσο καὶ σὺ εἰς τὸν αἰθέρα νὰ ἐπανθῆς ἀμάραντον εἰς νέφη ἀργυρᾶ, καὶ ἡ ἐπανατέλλουσα καὶ δύουσα ἡμέρα νὰ βάφῃ τὴν πορφύραν σου μὲ φῶτα γλυκερά,

» πλοσίον σου ἀεῖποτε κ' ἐγὼ θὰ πτερυγίζω καὶ θὰ σοὶ φέρω ἄρωμα γλυκὺ τῶν Οὐρανῶν τὴν κεφαλὴν σου τὴν φαιδρὰν θὰ ἐλαφρολυγίζω εἰς φίλημα ἐφήμερον, αἰώνιον, ἀγνόν! . . »

Χρυσὸ ὄνειρον λαλιά! μειδιάμα εἰς ἄσμα! Σειρήν! πρὸς δὲ τὰ ὄτα του τίς φράσσει μὲ κηρόν; ὦ, τίς τὸ τὴν ἀλήθειαν ἐκ σοῦ χωρίζον χάσμα δὲν διαβαίει ἰδανικῶς μὲ φανταστὸν πτερόν; . .

Ἦλθεν ἀγνή! ἡ χρυσαλίς ἀπέπτ' ἡ τοῦ ὄνειρου· τοῦ ῥυακος τὰ νάματα λαλοῦσι κατηχητὴ καὶ εἰς λαθραῖον φύσημα ἐαρινοῦ ζεφύρου τὰ ἄνθη ἐν ἐωθινῇ προσνεύουσιν εὐχῇ.

Προσνεύουν! ὅταν λαμπερὸς ὁ ἥλιος προβάλλῃ, καὶ χύνη θάλλουσαν ζῶν καὶ φέγγος ἀγλαόν, ἀπεικονίζει τοῦ Θεοῦ τὰστραπυβόλα κάλλη καὶ εἰς αὐτὸν τὰ ἄνθημα προσδλέπουσιν τὸν Θεόν.

Πάλιν βλέπει ἔτι ὑψηλὰ τὸ ρόδον ὄνειρωττον· . . « ὦ! — λέγει, — ἐὰν ἐθαλλον εἰς σύννεφον ἀγνόν, πρῶτον ἐγὼ τὸν ἥλιον θὰ ἐβλεπα, καὶ πρῶτον τὴν κεφαλὴν θὰ ἐκλίνα εἰς ὕμνον πρωϊνόν.

Ὡ! ἴσως τῆς περιστερεᾶς ἢ πτέρυξ χιονώδης, — ἀκόμη λέγει μειδιῶν μ' ἐλπίδα γλυκεράν, — εἰς χώρας τοῦ ὄνειρου μου, μ' ἀράσῃ ἀργυρώδεις, πρὶν τῆς νυκτὸς δεῖσ' ἢ πνοῦ τοῦ φοῖβου τὴν πυρὰν ».

Ἐτι μικρὸν ἐρρέμβασε . . μὲ πτεροφόρον πόδα γελῶσα προσέρχεται παρθένος εὐθαλής καὶ βλέμμα ῥίπτει φλογερὸν ἐπὶ τὰ κματὰ ρόδα ποθοῦσ' αὐτὰ ἀγλαίσμα τῆς νέας τῆς στολῆς.

Τὰ ἄλλα ἐκλίνον χαμαί· καὶ τόνειρωττον μόνον τὴν ἐθελεξεν· ἡ καλλονὴ ἢ πλῆπτουσ' ἀτυχῆς! . . δρέπει μὲ χεῖρα ἀργυρᾶν τὸν εὐφυλλόν του κλῶνον, θέτει αὐτὸν ἐντὸς μιᾶς τοῦ κόλπου τῆς πτυχῆς.

Ἄλλοιμονον, ἄλλοιμονον! τὸ ρόδον τὸ ἀκμαῖον ὅπερ θερμῶς ἐπόθησεν εἰς σύννεφα ν' ἀνθῇ, θὰ ζῆσ' εἰς στέγην ταπεινὴν ἡμέραν μίαν πλέον κ' εἰς πνιγρὰν ἀτμόσφαιραν οἰκτρῶς θὰ μαρανθῇ.

ὦ! κάλλιόν νὰ ἐπιπτεν εἰς τὸ νερόν τὸ ρέον
ὅπερ ροχθοῦν πλοσίον του ὀρμητικῶς περᾶ!
ὦ, κάλλιόν σφοδρότερον ἀέρον ρεύμα πνέον
ὄχρον νὰ τὸ παρέρριπτον εἰς ὄρη παγερά!...

Κἂν ἀπαξ θὰ ἠτένιζε τοῦ φοῖβου τὴν ἀκτίνα
ἔτ' εἰς τὸ κύμα παίζουσαν πρὶν ἢ παρασυρθῆ,
κἂν τὰς χιόνας τοῦ βουνοῦ θὰ ἐβλεπεν ὡς κρίνα,
πρὶν ἢ ἀπὸ τὰ ψύχη των ἀκόμη νεκρωθῆ!...

Τώρα μ' ἀκτίνων δάκρυα ἢ δύσις θὰ θρηνησῆ
ἦτις ποτὲ τῷ ἔοριπτεν ἀκτίνας χαροπᾶς
κ' ἢ φοῖβη ὅταν εὐκυκλος εἰς ὕψη σελαγίστη.
ὄχρᾶ θὰ στίλβη ἐπ' αὐτοῦ ὡς νεκρικὴ λαμπάς.

Ἀλλὰ ἢ κόρη μειδιᾶ ἔγγυς χλωρᾶς θυρίδος
— σκληρά! . . τί ἂν τὸ ῥόδον τις τὸ τάλαν ὄχρᾶ; —
κι' αὐτὸ θρηνοῦν τὸ μάταιον τοῦ πόθου, τῆς ἐλπίδος,
κρησοσταλάζει δάκρυα ἐκ δρόσου ἀραιά. . .

Ἄλλ' ἦν ἢ κόρη ἄστατος· τὸ ῥόδον ἐβαρύνθη
νὰ τὴν μεθῆν ἔπαυσεν ἢ θεία του ὄσμῃ.
τὸ ρίπτ' εἰς τὴν θυρίδα της, ἦτις χλωδῆς ἦνθει
καὶ τὸν λευκὸν τῆς τράχηλον μὲ μάργαρα κοσμεῖ.

Ὅποιος θροῦς γλυκύτρομος ἐλαφροπνέει περίξ
ὡς στεναγμὸς σθεννύμενος παλλούσης χαρμονίης;
μιάς λευκῆς περισσοτέρας ἀεροβάτης πτέρουξ
πρὸ τῆς θυρίδος πάλλεται αὐτῆς τῆς ταπεινῆς.

Τὸ βλέπει κατακείμενον, τὸ κάλλος τὴν μαγεύει . . .
τ' ἀρπάζει εἰς τὸ ῥάμφος της, ἀνίπτει ὕψηλά,
μετὰ στοργῆς εἰς σύννεφον χρυσοῦν τὸ ἐμφυτεύει
νὰ εὐαγθῆ αἰώνιον καὶ νὰ διαγελά.

Πῶς ἐπὶ νέφους ἐπανθεῖ τὸ ῥόδον δίχως χῶμα;
τὸ τρέφει ὄμβριος ἀτμός πρὶν πέσῃ ἐπὶ γῆς·
εἶν' ἢ ζῶν αὐτοτελῆς εἰς τοῦρανοῦ τὸ δῶμα·
δὲν θέλει χῶμα! τῷ ἀρκεῖ αἰθρία φωταυγῆς

Ἐκεῖ ὁ φοῖβος μὲ χρυσᾶς ἀκτίνας τὸ θερμαίνει,
ἐκεῖ ἢ πρώτη τὸ φιλεῖ ζεφύριος πνοή,
ἐκεῖ τὸ λάμπον λυκαυγῆς ἀδάμαντας τὸ ραίνει
καὶ πτῆσις ἐλαφρῶν ψυχῶν πλοσίον του θροεῖ.

Ἐκεῖ ἀντὶ ἀρώματος προσωρινῶν λειμώνων
πνοὴ τὸ λούει τῆς Ἐδὲμ ἀνθέων εὐωδῶν
καὶ ἀντὶ ἄσματος κρυπτοῦ γνίνων ἀνδόνων
τὸ βαυκαλᾶ ἀπήχησις ἀγγελικῶν φῶδων.

Γλυκύ, γλυκύ βαυκάλλημα! . . ὁ πόθος ἐπληρώθη.
Θεὸς καὶ τόναρ ἐπέμψε καὶ τὴν περιστέραν . .
καθὼς αὐτὸς ἐνίστε καὶ τῶν θνητῶν οἱ πόθοι
εἰς λύπην προσελίδονται καὶ λήγουν εἰς χαράν!

Ὁ λυριστῆς ἤκουσεν ἐν σιωπῇ εὐγλώττως τὴν πῆ-
στιν καὶ εὐγνωμοσύνην λαλούση· ἐν ᾧ δὲ ἡ προστάτις
αὐτοῦ θέαινα, μετὰ στοργικῶν μειδιάματος τὸ ἔσχα-
τον τὴν κόμην αὐτοῦ θωπεύσασα, βαθμηδὸν ἀφίπτα-
το, ἢ φωνὴ αὐτοῦ, ὡς γλυκεῖα ἐκείνης ἠχῶ ἐπὶ τὴν
λύραν προσπνέουσα, ἐπανελάμβανεν ἀσυναίσθητως:

Γλυκύ, γλυκύ βαυκάλλημα! . . ὁ πόθος ἐπληρώθη.
Θεὸς καὶ τόναρ ἐπέμψε καὶ τὴν περιστέραν . .
καθὼς αὐτὸς ἐνίστε κ' οἱ ἰδικοί μας πόθοι
εἰς λύπην προσελίδονται καὶ λήγουν εἰς χαράν!

ΚΟΡΝΗΛΙΑ Α. ΠΡΕΒΕΖΙΑΤΟΥ.

ΠΛΟΥΣΙΟΣ ΠΑΜΟΣ.*

VI.

Ἀφοῦ παρέδωκε τὴν ἐπιστολὴν αὐτῆς εἰς τὸ τα-
χυδρομεῖον, ἀντὶ νὰ ἐπανέλθῃ εἰς τὸ ξενοδοχεῖον
ἀνῆλθε παραθαλασσίως πρὸς τὴν Φλαμμομυθίαν.
Ἦσπουδῆ αὐτῆς νὰ εὐρεθῆ παρὰ τῇ μητρὶ ἐξισούτο
πρὸς τὸν φόβον τοῦ νὰ ἦναι μόνη. Δὲν ἀπῆλθε λίαν
μακρὰν. Εἰς ἀπόστασιν ἐλάχισσαν ἐνὸς χιλιαμέτρου
εἶδε τὴν μητέρα αὐτῆς κατερχομένην μετὰ τοῦ πα-
τρὸς αὐτῆς.

— Πῶς! εἶπες ἐξέλει; ἠρώτησεν ἡ κ. Καπέλ
μὲ ὕψος ἐκπλήξεως.

— Δὲν βρέχει πλέον σχεδόν!

— Βρέχει περισσοτέρον ἀπὸ τὸ πρῶτ', εἶπεν ὁ κ.
Καπέλ μειδιῶν.

— Μὴ μὲ ἐπιπλήττετε, διότι ἔσπευσα πρὸς ἀπάν-
τησίν σας.

Ἐπανερχομένη ἔλαβε θέσιν ἐν τῷ μέσῳ αὐτῶν,
τὸ δὲ βλέμμα αὐτῆς ἔβαινεν ἐκ τοῦ ἐνὸς πρὸς τὴν
ἄλλην ἀμοιβαδὸν καὶ μετὰ συγκινήσεως, ἦτις ἔφε-
ρεν εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτῆς μεγάλα δάκρυα τὰ ὅποια
ἐσπύγγιζε κλοπηδὸν στρέφουσα τὸ πρόσωπον.

Τὸ πρόγευμα ὑπῆρξε κοπιῶδες, διότι ἠναγκάζετο
νὰ συνέχῃ ἑαυτήν! Ἦναγκάζετο νὰ τρώγῃ, νὰ πί-
νῃ ν' ἀπαντᾷ ὅταν ἀπηύθυνον αὐτῇ ἐρώτησιν, νὰ μὴ
λέγῃ τίποτε καὶ νὰ μὴ καθιστᾷ καταφάνες τί, τὸ
ὅποιον ἦτο δυνατόν νὰ χρησιμεύσῃ ἀργότερον πρὸς
κατηγορίαν κατ' αὐτῆς· εὐτυχῶς ἦτο φύσεως ἰδιοτρό-
που καὶ ἡ σιωπῆ, ἦν κατὰ στιγμὰς ἐκράτει κατὰ
τὴν πρωίαν ἐκείνην ἀκουσίως, δὲν ἐφάνησαν παράδο-
ξα ἀλλ' ἢ ὡς ἀποτέλεσμα τῆς διαχύσεως τῆς προη-
γουμένης ἡμέρας. Κύων τις περιεφέρετο περὶ τὴν
τρέπεζαν, ἐκείνη δὲ κούφα ἔδιδεν αὐτῷ ὅ,τι ἠναγκά-
ζετο νὰ καταλείπῃ ἐν τῇ παροψιδί αὐτῆς.

Μετὰ τὸ πρόγευμα, κατὰ τὴν στιγμὴν τῆς ἀπε-
λεύσεως ὁ κ. Καπέλ ἠσπάζετο αὐτῆς τὸ μέτωπον
εὐμενῶς.

— Ἀπόψε κόρη μου, θὰ ἐπανιδώμεν ἀλλήλους
πάλιν!

Ἐκείνη ἔστη ὡς βλάξ, μόλις ὅμως ἐκείνος ἀπεμα-
κρύνθη κατὰ τινὰ βήματα καὶ ἔδραμεν ὀπισθεν αὐτοῦ,
ἐλάβετο αὐτοῦ ἀπὸ τοῦ τραχήλου, ἠσπάζετο πολλα-
κίς καὶ ἐπανειλημμένως, ἐκείνου ἀνταποδίδοντος τὸν
ἀσπασμὸν τῇ αἰτήσῃ αὐτῆς, καὶ ἀμέσως ἀπεσύρθη

*) Ἰδὲ ἀριθ. 30, σελ. 589—592.

διότι παρ' ὀλίγον ἤρχετο κλαίουσα ἐπὶ τῇ ιδέᾳ ὅτι
δὲν θὰ τὸν ἐπνεύετο πλέον, ὅτι ἔτταν. θὰ ἐπνηρή-
χετο ἐκείνος οἴκαδε ἐκείνη δὲν θὰ εὐρίσκετο ἐκεῖ καὶ
ὅτι θὰ τὴν ἐζήτει μεθ' ὀπίσσης ἀγάπης, ὁ δυστυχῆς
καὶ ταλαίπωρος πατήρ!

Ἀνῆλθεν εἰς τὸ δωμάτιον τῆς μητρὸς αὐτῆς καὶ
διὰ νὰ ἀποκρύψῃ τὴν κητέχουσιν αὐτὴν ταρχήν,
ἐπλησίασε τὸ πρόσωπον πρὸς τὸ παράθυρον ὡσεὶ
ὅπως παρατηρήσῃ τὴν κηταπίπτουσαν βροχὴν. Εἶτα
ὅτε συνῆλθεν ὀλίγον παρακλούθησε διὰ τοῦ βλέμ-
ματος τὴν μητέρα αὐτῆς, ἢ ὅποια ἐπηγαυνοῦρχετο εἰς
τὰ δωμάτια παρατηροῦσα καλῶς αὐτὴν, προσπαθοῦσα
νὰ ἐναποτυπώσῃ πᾶσαν κίνησιν, τὸ βλάδιον τὸ ἀπο-
φασιστικὸν καὶ εὐγενὲς αὐτῆς ὕψος, τὰ χαρακτηριστι-
κὰ τοῦ ἀγγίνοιον προδίδοντος μετώπου, τοὺς ὀλίγους
μυσοπολίους βοστρύχους οἱ ὅποιοι ἐκάλυπτον τοὺς
κροτάφους, τὴν καταβεβλημμένην αὐτῆς ὄρμησιν
ἢ ὅποια ὄριμασε μᾶλλον ἐκ τῶν φροντίδων ἢ ἐκ τῶν
ἔτων. Παρατηροῦσα δ' οὕτως αὐτὴν, ἀνυψούτο εἰς
ἄλλας σφαίρας διανοητικῶς, σεμνομένη ὅτι θὰ ἐδη-
λητηρίαζε τὰ τελευτήσια ἔτη τῆς ζωῆς τῆς πτωχῆς
ἐκείνης γυναικὸς, ἢ ὅποια τοιοῦτοτρόπως δὲν θὰ εἶ-
χε διέλθει ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ ἀλλ' ἢ διὰ τῆς πτω-
χίης, τῆς ἀνησυχίας καὶ τῶν θλίψεων.

Ἦ κ. Καπέλ ὑφίστατο λίαν τὴν ἐπίρροισιν τοῦ ψύ-
χους, ἰδίᾳ δὲ τῆς ὑγρᾶσίας, ἐπομένως δὲν ἤρχετο νὰ
ἀρχίσῃ αἰσθανομένη ψυχῆς. Τότε ἔθεσε ἐπὶ τῶν ὤμων
αὐτῆς ἀρχαῖον σάλιον, ὅπερ ἡ Σωσάννη ἔφερεν ὅταν
μικρὰ οὖσα ἔπαιζε, περιβαλλομένη δι' αὐτοῦ καὶ
προσπαθοῦσα νὰ περιπατῇ ὡς μεγάλη κυρία ἢ ὅταν
ἐκάρητο φλυαροῦσα μόνη ἐπὶ ὄρας ὀλοκλήρους καὶ
διεσκέδαζε μιμουμένη τὰς μεγάλας κυρίας καὶ φέρου-
σα ἐσθῆτας μακράς.

Ἦσθῆθη ταρχήν ὅτε ἡ μήτηρ αὐτῆς περιεβλή-
θη τὸ σάλιον ἐκεῖνο· ἀνεμνήσθη τῆς παιδικῆς αὐτῆς
ἡλικίας, μετὰ τῆς εὐθυμίας, τῆς βεβαιότητος περὶ
ἐνδοξοῦ μέλλοντος καὶ τῆς ἡδῆ ἀρκούντως καταφα-
νοῦς κομψοπρεπείας. Πόσον ὀλιγοχρόνιος ὑπῆρξεν ὁ
βίος ἐκείνος, ὃν ὠνειρεύετο καὶ εἰς οὗ ἡδῆ ἔφθασε τὸ
τέρας.

Καταληφθεῖσα ὑπὸ ιδέας ἐπιτρεπούσης αὐτῇ νὰ
εὐχαριστήσῃ τὴν πρὸς θωπεύσιν ἰδιοτροπίαν αὐτῆς,
ἐπλησίασε πρὸς τὴν μητέρα καὶ φέρουσα τὴν χεῖρα
ἐπὶ τοῦ ὤμου αὐτῆς.

— Κ' ἐγὼ κρούνω, εἶπε.

— Θέλεις τὸ σάλι μου;

— Καὶ σεις τί θὰ φορέσετε;

— Θέλεις κανέν ἐπανωφόριον;

— Ὁχι.

— Θέλεις νὰ ἀνάψωμεν πῦρ;

— Ἐὰν ἠθέλατε ἦτο δυνατόν νὰ διανεμηθῶμεν
τὸ σάλι, εἶναι ἀρκούντως μέγαλον καὶ διὰ τὰς δύο,
δὲν ἔχομεν παρὰ νὰ καθήσωμεν ἢ μία παρὰ τὴν
ἄλλην.

Καὶ χωρὶς νὰ ἀναμείνῃ ἀπάντησιν ἐπλησίασε τὴν
καθέκλαν αὐτῆς πρὸς ἐκείνην ἐφ' ἧς ἐκάρητο ἡ κ.

Καπέλ, εἶτα ἀπομακρύνασα μικρὸν τὸν βραχίονα τῆς
μητρὸς αὐτῆς, συνεσπειρώθη ὑπὸ τὸ ἰνδικὸν σάλιον,
ὡς πτηνέριον ὑπὸ τὴν μητρικὴν πτέρυγα καὶ ἔμεινεν
ἐκεῖ οὕτω συσπειρομένη. Δὲν ἔλεγε τι ἀλλ' ἀπὸ και-
ροῦ εἰς καιρὸν ἐπλησίαζεν ἐπὶ μᾶλλον πρὸς τὴν μη-
τέρα αὐτῆς ἢ ἀνέπνεε τὸ ἡδύτατον ἄρωμα, ὅπερ ἀπε-
πνέετο ἐκ τοῦ σαλίου καὶ ὅπερ ἀνεμίνησεν αὐτῇ
στιγμὰς ἐσχεῖ ἐξαλειφθεῖσας.

Παρήρχοντο ἐν τούτοις αἱ ὄραι, χωρὶς ἡ Σωσάννη
νὰ ἔχῃ συναίσθησιν, ὅτε κρότος ἀπέσπασεν αὐτὴν
ἀπὸ τῆς νάρκης καὶ ἔφερον εἰς τὴν πραγματικότητα.
Ἐκάρηθη πρὸ τοῦ κλεισμένου αὐτῶν παραθύρου,
ἀλλ' ἐν τῷ μέσῳ τοῦ δωματίου εἰς τρόπον ὡστε δὲν
ἔβλεπον ἀλλ' ἢ λίαν μακρὰν τὴν θάλασσαν συγχο-
μένην μετὰ τοῦ φαιοῦ ἐκ τῶν νεφῶν οὐρανοῦ. Ἦ βρο-
χὴ εἶχε καταπαύσει καὶ ἠγέρθη ἄνεμος δυτικὸς, ὅστις
εἶχεν ἀποξηράνει τὰ παράθυρα. Ἀπὸ τινῶν ἡδῆ στιγ-
μῶν συγκεχυμένος ψίθυρος ἐπλήρου τὸν λιμένα, ὅστις
ἀπὸ στιγμῆς εἰς στιγμὴν ἀπέβαινεν ἰσχυρότερος. Ἐπὶ
τέλους ἡ Σωσάννη δὲν ἠδυνήθη νὰ μὴ ἀνησυχῆ καὶ
ἐπειδὴ ἠτένιζεν ἐνώπιον αὐτῆς ἐξ ἐνστικτοῦ, εἶδεν
ἀναφινόμενον πρὸ τοῦ παραθύρου τὴν ἄκρην ἰστοῦ
κινουμένου. Ἦτο ἡ παλίρροια τῆς ὁποίας τὰ κύματα
ἐπλησσαν τὰς προκυμαίας καὶ ἀνύψουν λέμβον ἀγκυ-
ροβολοῦσαν πρὸ τοῦ ξενοδοχείου.

Αἶφνης ἀνέστη.

— Τί ἔχεις; ἠρώτησεν ἡ κυρία Καπέλ.

— Αὐτὸς ὁ θόρυβος. . .

— Εἶναι τῆς παλίρροιας. Σήμερον εἰς τὰς ἐξ ἔχο-
μεν τὴν μεγάλην παλίρροϊαν.

Ἦ Ἰωάννα, ὄρθη, φρίσσουσα ἀπὸ κεφαλῆς μέχρι
ποδῶν, ὑφίστατο τὴν ἐπίδρασιν συγκινήσεως, ἦν δὲν
ἠδύνατο νὰ καταπολεμήσῃ.

Ὡρα ἔκτη! Ἦν ἡ στιγμὴ, ἦν εἶχεν ὀρίσει ἑαυτῇ.

Σφίγγουσα τοὺς βραχίονας περὶ τὸ σῶμα προσεπά-
θει νὰ συγκρατηθῇ, καταληφθεῖσα ὑπὸ ἀπεριγράπτου
τρόμου διερωτωμένη ἐὰν θὰ ἀπεδειλία καὶ ἐὰν τὸ σαρ-
κίον θὰ ὑπερενίκα τὴν θέλησιν. Ἦ μήτηρ ὠμίλει αὐτῇ
οὐδαμῶς ἐννοούση, ἀποκρινομένη ὅμως ἀσυναίσθητως
καὶ μὴ σκεπτομένη ἀλλ' ἢ τὰς παρερχομένας στιγμὰς!

Ἐὰν ἐπεγίνετο ἐμπόδιον! Ἐὰν ὅμως δὲν ἀπέ-
θνησκε κατὰ τὴν ἡμέραν ἐκείνην, ὡς εἶχεν ἀποφασί-
σει, θὰ ἠδύνατο νὰ τὸ πράξῃ τὴν ἐπιούσαν; Τῇ ἐ-
πιούσῃ ὁ Κάμιλλος θὰ ἐλάμβανε τὰς ἐπιστολάς αὐ-
τῆς καὶ θ' ἀπέστελλε πιθανῶς τηλεγράφημα.

Κατ' ἐκείνην τὴν στιγμὴν ἤκουσε θόρυβον φωνῶν
ἐν τῷ οἴκῳ, ἀναμιγνυόμενον πρὸς ἦχον ταχέων βημά-
των, ἐφαντάσθη δὲ ὅτι ἦτο ὁ πατήρ αὐτῆς ἐπιστρέ-
φων, ὅστις συλλαβὴν πιθανῶς ὑπονοίας κατόπιεν τῆς
ἐκτάκτου αὐτῆς κατὰ τὴν πρωίαν ἐκείνην διαχύσεως
θὰ ἐπνηρήχετο ἀνήσυχος νὰ ζητήσῃ ἀπ' αὐτῆς ἐξη-
γήσεις· αἶφνης οἱ θόρυβοι ἔπαυσαν· εἶχεν ἀπατηθῆ.

Ἐπλησίασε πρὸς τὸ παράθυρον καὶ παρετήρησεν
ἔξω. Ἦ θάλασσα ἐπλήρου τὸν λιμένα καὶ ἐπλησσε
τὴν προκυμαίαν ἦν ἐκάλυπτε διὰ ψεκῶν θαλασσοῦ
ὕδατος. Εἶχεν ἐλπίζει ὅτι ἡ ἐσπέρα θὰ ἦτο μᾶλλον

έπιεικής, ήττον ψυχρά και τό κύμα ήττον τεταρχυ- μένον!

- Τρέμεις σύ, είπεν ή κ. Καπέλ.
- Τό κρούο.
- Κ' έγώ νομίζω ότι προέρχεται εκ τού ψύχους διότι δέν πιστεύω νά είσαι άσθενής, δέν έχει ούτως;
- Όχι βεβαίως καθόλου, σάς τό βεβαίω.
- Τι άσχημη ήμέρα.
- Πολύ πληκτική.

Μετά μεγίστης δυσχερείας εύρισκε λέξεις όπως άπαντάρ, έκάνει την κεφαλήν μηχανικώς άκολουθούσα τās σκέψεις αύτης, κι όποιοι νύν συνεκεντρούντο εις έν σημείον : την φεύγουσαν ώραν.

Έπληθύνθη και έκάθησε παρά την μητέρα της αύθις, πλησιέστατα προς αύτήν, ώσει έν αύτ ή εύρισκε προστασίαν σώσουσαν αύτήν. Έπήρχετο αύτ ή τό παιδικόν ένστικτον, ή ανάγκη στηρίγματος κατά τής άδυναμίας, προσπίσειας κατά τού κινδύνου.

Δέν ήδύνατο όμως νά έγκαταλείπη ούτως έαυτήν ήσθάνετο ότι τοιουτοτρόπως απέβλαλλε πάσαν θέλησιν και άπεδειλία. Έστηρίχθη επί τής μητρός αύτης και λαμβάνουσα τās χειρας αύτης, ήσπάζετο αύτās πολλακις και έπνευλιημένως, ειτα δ' άμέσως άνέστη προσπαθούσα νά προσλάβη άδιάφορον ύρος

- Θά έξέλθω, είπεν.
- Νά ή ώρα!
- Κρούνω και θά ζεσταθώ περιπκτούσα.
- Έρχομαι λοιπόν μαζή σου.

Έάν ή μητηρ αύτης την συνώδευε θά έσώζετο. Ήτο τούτο ή έπέμβασις τής Θείας Προνοίας εις ήν ειχε πιστεύσει πρό τινων στιγμών.

Άντέστη όμως κατά τής στιγμιαίας τούτης άδυναμίας.

- Έάν έλθητε μαζή μου, δέν θά ήμπορέσω νά περιπατήσω τόσο γρήγορα. Έγώ θέλω νά τρέχω.
- Τότε λοιπόν πήγαινε νά τρέξης, πάρε όμως τό έπνωφρόνιον σου.
- Βεβαίως και θά τό πάρω.

Προϋχώρησε τότε προς την κλίνην έφ' ής έκείνο έκείτο, τότε δέ ήδυνήθη νά στραφή και παρατηρήση την μητέρα της χωρίς έκείνη νά την παρατηρήση. Ήτένισε προς αύτήν διά βλέμματος πλήρους οικτου, άγάπης, άπελπισίας, ολον είπειν, έναπετύπωσεν αύτήν έν τώ βολβώ τού οφθαλμου.

Διατί νά μη δυναται νά άπγγείλη τούς έξής λόγους, ούς πόντοτε κατέπεινε έν τή καρδίη της; «Μητέρα, εύλόγησον με διότι σε έγκαταλείπω διά παντός!» άλλ' ούτε νά την άσπασθ ήτι ήδύνατο. Βραδέως προϋχώρησε προς την θύραν, επί μίαν στιγμήν έτι ειχε διατάρει, ειτα όμως αποτόμως ήνοιξεν αύτήν και ειτα την έκλεισεν, επί τού διαδρόμου όμως ούσα έστράφη και διά τής χειρός άπέστειλε τρυφερόν και τελευταίον άσπασμόν εις έκείνην, ήν δέν έτόλμησε ν' άσπασθ ή.

Κατήλθε την κλίμακα τούς οφθαλμούς έχουσα τεθαμβωμένους εκ τών δακρύων, στηριζομένη επί τής

κιγκλίδος αύτης όπως μη καταπέση, όταν δέ έξήλθεν εις την προκυμαίαν ήρξετο βαίνουσα ταχέως, παρατηρούσα δεξιάρ και άριστερά μετά τρόμου όμοίου προς τόν τρόπον εκείνων οι όποιοι φοβούνται μη καταληθώσιν έξαπίνης. Ουδείς όμως προσείχεν εις αύτήν.

(Μετάφρασις Α. ΓΡΑΜΜΑΤΟΠΟΥΛΟΥ).

(Έπεται τό τέλος).

ΕΤΑΙΡΕΙΑΙ ΚΑΙ ΣΥΛΛΟΓΟΙ

Έλληνικός Φιλολογικός Σύλλογος.

Συνεδρία τής 31 μαΐου.

Προεδρεύοντας τού κ. Δ. Μαζιάδου, άναγνωσθέντων και επικυρωθέντων τών πρακτικών τής προτέρας συνεδρίας, άνακοινούται περίληψις τής άλληλογραφίας. Έπ' αύτ ή λαμβάνονται αι έξής, πλην άλλων, αποφάσεις:

α') όπως παραχωρηθώσι τή κοινότητι Κερασούντος τά υπάρχοντα τεύχη τού περιοδικού τού Συλλόγου συγγράμματος και οι τόμοι τής Ζωγραφείου Βιβλιοθήκης.

β') όπως ανοιχθ ή ο φακέλος τού περιέχοντος τό όνομα τού συγγραφέως τού υπ' τ' ήρτην Εύχαι γονέων στηρίζουσι θεμέλια οίκου Ρωδινσώνος, ως υποβληθείς τώ Καραπανείω άγων έτυχεν έπαίνου. Δημοσίη δέ άποσφραγισθέντος υπ' τού προέδρου τού φακέλου, άναγνωσκαται επί τού δελτίου τό όνομα Διονυσίου Κοντογεώργη. Ο κ. Κ. Φωμιάδης προσφέρει πέντε λίρας υπ' τού Εύα νθιείου παρθεναγωγείου Νικοπόλεως, ο δέ Σύλλογος έκφράζει αύτ ή εύχαριστίας.

Ο κ. Περγικίδης λέγει, ότι άπαράσκευος όλως ών κατά την παρελθούσαν συνεδρίαν, ότε έλαθε τόν λόγον επί τού άναγνώσματος τού κ. Παρανίκα, δέν ήδυνήθη νά άναπτύξη τās έαυτου παρατηρήσεις, επ' ή έρχεται σήμερα νά πράξη τούτο. Έπανερχεται επί τής λέξεως οίκος και λέγει ότι αύτη εκ τής άραβικής παρελήφθη, εκ τής άραβικής έν ή και σημασίαν έχει, έν ή έν τή ελληνική στερείται τούταυτης. Έκ τής Bell σημειούσης τό ποίημα μετηνέχθη εις την ελληνικήν, ούδαμως δ' άκριβές ότι Ρωμανός ο μελωδός, παρ' ή άπαντάρ ή λέξις, άνήκει τώ Ε' αιώνι, διότι άνήκει τώ Η', άμασας επί Αναστασίου τού Β' και ούχι επί Αναστασίου τού Α', ως είπεν ο κ. Παρανίκας. Γνωστόν ότι Ίωσήφ ο μελωδός ήν άνεψιός τού Ρωμανού, επομένως δέν ήδύνατο ο θεός νά άμασση τρεις αιώνας πρό τού άνεψιού.

Άπόντος τού κ. Παρανίκα έγκρίνεται όπως διαβιβασθώσιν αύτ ή αι τού κ. Περγικίδου παρατηρήσεις, έν άπαντήση, εάν θέλη, εις αύτās. Έπί τούτω δέ ή γενική γραμματεία ατταται όπως ο κ. Περγικίδης καταθ ή έγγραφως παρ' αύτ ή τās παρατηρήσεις αυτου, έν' άκριβώς μεταδοθώσιν.

Είτα ο κ. Αναστάσιος Χρηστίδης άναγνωσκαται την πραγματείαν αυτου «Περί τής θεωρίας τής γενέσεως».

Τ' πρόβλημα τής τών ζωϊκών όντων ύπαρξεως άπ' παλαισάτων ήδη χρόνων εγένετο ύποκείμενον μελέτης τού ανθρωπίνου πνεύματος, τά μάλιστα ένδιαφέρον, ή δέ θεωρία τής γενέσεως και γνώσις τής ένδομητρίου έμβρυακής άναπτύξεως πάντων και τού

ανθρώπου ιδία σπουδαιότατον τμήμα τών βιολογικών επιστημών. Και τό μ'έν ζήτημα τής τών οργανικών όντων ύπαρξεως μετά τής παρουσίας αυτών μορφής δια τών αρχαίων φυσιολόγων και φιλοσόφων άρξάμενον, κατά τόν παρόντα δέ αιώνα επί τή βάσει τής συγκριτικής Ζωολογίας και άλλων συγγενών έρευνών δια τών Lamarque, Darwin Haeckel και άλλων φυσιοδιδών έμβριθώς μελετηθέν, κατέληξεν εις σύστημα γνώσεων βεβαίων, άλλα και εις συμπεράσματα φιλοσοφικά παρά τισι μ'έν ως τά μόνα βέβαια και επιστημονικώς άναντίλεκτα θεωρούμενα, παρά τισι δέ άβέβαια, συζητήσιμα και ευεξελεγκτα ταύτα πάντα άναγράφονται και άναπτύσσονται έν τή καλουμένη Γενική Μορφολογία. Άλλά έκτ'ής μελέτης ταύτης τής ένδομητρίου ύπαρξεως φυσικώς και άναγκαιώς επήρχασεν ή θεωρία τής γενέσεως, ήτοι πώς και υπ' τούς ποίους όρους έρχεται ή ζωή, θεωρία επίσης αρχαία δια τών φιλοσόφων και ιατρών άρξάμενη και μέχρι σήμερα άπασχολούσα τ' ανθρωπίνον πνεύμα και 2) ή γνώσις τής έμβρυακής άναπτύξεως, ήτοι τής άπ' τής συλλήψεως τού έμβρύου μέχρι τού τελείου ένδομητρίου σχηματισμού μορφωτικής λειτουργίας, ήτις είνε προτ'όν τών δύο τελευταίων εκατονταετηρίδων. Ένταύθα λέγει ο κ. Χρ. Θέλωμεν περιωρισθ ή ειδικώς εις την πρώτην, την θεωρίαν τής γενέσεως, τής οποίας περιληπτικήν μόνον εξιστόρησιν υποβάλλει ο άγορητής, επ' ή και διαίρει αύτήν εις τρεις περιόδους, ών ή μ'έν είνε ή τού Ίπποκράτους, ή δέ ή Άριστοτελική και τελευταία ή Άλεξανδρινή, ή τιμ'επειτα ή τών νεωτέρων, επί τή βάσει τών άκριβεστέρων άνατομικών και φυσιολογικών γνώσεων. Ούτως ο κ. Χρηστίδης άφηγεται τās κρατησάσας θεωρίας κατά πάσας τās περιόδους, ιδία ένδιατρέχει εις τās τών αρχαίων ιατρών και φιλοσόφων και μάλιστα τού Άριστοτέλους μέχρι Γαλιηνού, ούτινος ή θεωρία διετηρήθη μέχρι τού ΙΖ' αιώνος, ότε δια τών περι τόν Galloppia άνατομικών άνακαλύψεων τέλει άνετρέπη ή μεταρρομίσθη διότι δι' αυτών εξηκριβώθη ή σπουδαιότης τών ώσθηκων και ή έμβρυολογική σημασία έν τή περι γενέσεως ζήτηματι. Έκτοτε ήρξετο επιστημονική μελέτη και έρευνα ού μόνον περι τής αρχής τής ζωής, άλλα και περι τής ένδομητρίου ιστορικής ούτως είπειν εξελξεως και άναπτύξεως τού έμβρύου, διελήμων και άμφιγνωμόσκα τό πρώτον, έωσού δια τών κατά τόν όσονούπω λήγοντα αιώνα μεγαλοφυών έρευνών τών C. E. von Baer, C. Fr. Wolf και τών περιώνυμων Coste, B. Wagner, Bischoff, A. Kölliker, W. His και άλλων πολλών σοφών, μετά μικρών άμφισθησέσεων, εγνώσθη ή ιστορία τής άναπτύξεως τού έμβρύου, ή έν τή έμβρυολογική επιστήμη, τή Έμβρυολογία, έκτενώς περιγραφομένη. Μετά γενικώς δέ παρατηρήσεις επί τής θεωρίας τών αρχαίων, ο κ. Χρηστίδης εξηγεί την βάση τής θεωρίας τών νεωτέρων και τās θεωρίας αυτās, ήτοι την τού προσχηματισμοσ (Profozmatious theorie), την τών μορφωτικων δυναμέων, ήν άσπάζεται ο Mauportui, την τής μεταβιβασίμου κινήσεως. Λεπτομερέστερον δέ έκτίθησιν ο κ. Χρηστίδης την θεωρίαν τού διαστήμου έμβρυολόγου W. His, όστις επικρίνει πάσας τās μέχρι τούδε θεωρίας και πειράται την δημιουργίαν άλλης όλως νέας, αποδεδειγμένης ότι και έν τή γενέσει ύπαρχει κίνησις. Οπουδήποτε, λέγει, και αν στρέψωμεν τό βλέμμα ήμών κίνησιν και μεταβολήν διακρίνομεν αύτ ή ή ζωή τού άτόμου είνε κίνησις, ήτοι κατά νόμου τινός ένδιαστικώς, άθροισμα κινήσεων μορφωτικών εξωτερικευμένων και αισθητών ήμ'έν έν τή άπτή καταστάσει τής

αυξήσεως. Ταύτα άναπτύξας ο τής παρελθούσης δευτέρας άγορητής ιατρός και μαιευτ'η καταλήγει δια τώνδε:

«Η ιδία τού E. Du Bois-Reymond, ή έν τή περι τών όρίων τής γνώσεως τής φύσεως συγγράμματι αυτου διατυπωμένη, ότι ούδέποτε τ' ανθρωπίνον πνεύμα θέλει κατανοήσει τά ύψιστα τής φύσεως προβλήματα και ότι έντ'ος όρίων ο άνθρωπος είνε κύριος και δεσπότης έν τ'αυτς έρευναις αυτου, εφαρμόζεται και έν τή προκειμένη προβλήματι».

Μετά τό πέρας τής άναγνώσεως λαμβάνουσι τόν λόγον επ' αυτου οι κ. Μ. Αθηνόπουλος και Βραχάμης. Είτα ο κ. πρόεδρος εύχαριστήσας τή άγορητ'η και συγχαρείς αυτ'η, λύει την συνεδρίαν.

ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΟΣ ΦΑΚΕΛΟΣ.

Έλάθωμεν και τόν αριθμ. 21 τού 5' τόμου τής Έπιθεωρήσεως τών ελληνικών σπουδών, ήν κατά τριμηνίαν εκδίδωσιν ο έν Παρισίοις προς ένίσχυσιν τών ελληνικών σπουδών έν Γαλλία Σύλλογος. Τό τεύχος τούτο, εκ σελ. 152 εις μέγα όγδον άπκρτιζόμενον, ούκ ολίγως ένέχει πραγματείας σπουδαίας τε και τά μάλιστα ένδιαφερούσας ήμās, καθότι αυται θέμα έχουσι την τε κλασικήν ελληνικήν αρχαιότητα και την μετέπειτα χριστιανικήν, πλην μιάς δέ πάσαι υπό εύγενών φίλων τών ελληνικών σπουδών Γάλλων συνταχθένται, όπερ σαφώς φανεροί ότι ούκ έξέλειπον άπό τής Γαλλίας οι λάτρες τού ελληνικού πνεύματος και ότι πρός τινται καθ' έκάστην και νέοι τοις έπιφανέσι πλαιμάχοις τών ελληνικών γραμμάτων προστιθέμενοι. Και πρώτον έν τή υπό τούς οφθαλμούς ήμ'ών τεύχει προβάλλεται Αθηναϊκόν ψήφισμα τού έτους 333, υπό τού τέως διευθυντου τής έν Αθήναις γαλλικής αρχαιολογικής σχολής κ. Πύλου Foucart. Τό ψήφισμα τούτο ούχι τό πρώτον υπ' αυτου, ως και αυτός ούτος σημειούται, δημοσιεύεται, διότι έδημοσιεύθη υπό τού κ. Λεονάρδου έν τή Αρχαιολογική έφημερίδι Αθηνών τή 1889 και έν τή Corpus inser. gr. Graec. septentr. 3499. Ο κ. Foucart παραθείς τό κείμενον κατά τό αντίγραφον τού κ. Λεονάρδου, μεταρρ'ζει αυτό γαλλιστί και έπιτάσσει αυτό πολλά σχόλια.

Άπό τής πόλεως δέ τής Παλλάδος μεταφέρει ήμās τό τεύχος τού προς ένίσχυσιν τών ελληνικών σπουδών Συλλόγου εις την Κύζικον, διότι δευτέρα πραγματεία φέρεται περίγνωστικής έπιγραφής τής Κυζίκου, υπό Ανδρέου Joubin, μετά προσθήκης έν τή τέλει υπό τού αρχισυντάκτου τού περιοδικού συγγράμματος και γνωστού συγγραφέως κ. Th. Reinaeh. Είπομεν τής γνωστής, ού μόνον, διότι, ως σημειούται ο σχολιαστής αυτης, έδημοσιεύθη πρό διετίας έν τή Athenische Mittheilungen (1891 σελ. 141) κατ' αντίγραφον τού κ. Δημιού (όστις έν τή πραγματεία φέρεται Limneas, διακινδυνεύσας νά γένηται Αιμυαίος)

ἀλλὰ καὶ διότι αὕτη ἐπίσης πρὸς διαιτίας ἐδημοσιεύθη διὰ τοῦ ἀρχαιολογικοῦ παραρτήματος τοῦ 10' τόμου τοῦ περιοδικοῦ συγγράμματος τοῦ Ἑλληνικοῦ Φιλολογικοῦ Συλλόγου (σελ. 29—31). Πρῶτος ὁ πρὸς τὰς βυζαντινὰς μελέτας οἰκείως ἔχων καθηγητὴς τοῦ ἐν Ρούμελη Ἰσάκ Ροβερτέλου Κολλεγίου κ. Ἀλξέρτος Long ἐποίησατο λόγον ἐν τῇ ἀρχαιολογικῇ ἐπιτροπῇ τοῦ εἰρημένου Συλλόγου, ὑποβάλλων μέρος τοῦ παρ' αὐτῷ ἀντιγράφου αὐτῆς καὶ προσθεὶς, ὅτι, τοῦ μνημείου μετενεχθέντος εἰς τὸ ἐν Τσινιλί-κιδσκ αὐτοκρατορικὸν μουσεῖον, ἀνέμενον ὅπως ἐξ ἰδίας ἀντιλήψεως διορθώσῃ καὶ συμπληρώσῃ σκοτεινὰ τινὰ χωρία αὐτῆς. Ἐν τῷ μεταξὺ ὅμως, γράφει ἐν τῷ προοιμίῳ αὐτῆς ἡ ἀρχαιολογικῇ ἐπιτροπῇ, τοῦ γραφείου τοῦ Συλλόγου λαθόντος παρὰ τοῦ ἐν Ἀρτάκη ἰατροῦ κ. Ν. Δημιτρίου ἀντίγραφον ἕτερον καὶ παραπέμφαντος αὐτὸ τῇ ἐπιτροπῇ, αὕτη παρεκάλεσε τὸν κ. Α. Long, ἵνα παραβάλλῃ τοῦτο πρὸς τὸ ἐναντιοῦ καὶ ὑπομνηματίσῃ αὐτόν. Τοῦτο καὶ ἐγένετο. Ἄλλ' ἐκ τούτων ἐξάγεται ὅτι ὁ ἐν Ἀρτάκη φιλόμαχος ἰατρός κ. Δημιτρίου πρὸς διαιτίας συγγρόνως ἐπεμψεν ἀντίγραφα τῶν τε Συλλόγου καὶ τῇ Athenische Mittheilungen πρὸς τῆς ἀποστολῆς ὅμως ταύτης εἶχεν ἀντίγραφον καὶ ἐποίησατο λόγον ὁ ἄγγλος καθηγητὴς κ. Long. Ὡστε, εἰ μὴ τι ἄλλο, ἐπειδὴ ὁ κ. Joubin ἐν ὑποσημείωσει δηλοῖ ὅτι ἡ ἐπιγραφή αὕτη, ἣς κατεῖχε τὸ κείμενον ἀπὸ τοῦ 1890 ἐγένετο θέμα ὑπομνήματος ὑποβληθέντος τῇ Ἀκαδημίᾳ τῶν γραμμάτων κατὰ τὸ 1891, δυνάμεθα νὰ παραδεχθῶμεν, ἐν γὰρ τῷ παρόντι, ὅτι αὐτὸς τε καὶ ὁ κ. Long συγγρόνως ἐποίησαντο λόγον περὶ τῆς ἐπιγραφῆς καὶ κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον εἶχον ἀντίγραφα αὐτῆς. Ἐπιφυλασσόμενοι, εἰ δεήσει, νὰ ἐπικαλεσθῶμεν τὰ πρακτικὰ τῆς ἀρχαιολογικῆς ἐπιτροπῆς τοῦ Συλλόγου, ὅπως μᾶθωμεν ἀκριβῶς τὸν χρόνον καθ' ὃν ἐποίησατο λόγον ὁ κ. Long περὶ τῆς ἐπιγραφῆς, παρατηροῦμεν ὅτι ὁ κ. Joubin εἶδει, νομίζομεν, μνημῖον ποιοῦμενος τῆς δημοσιεύσεως τοῦ Athenische Mittheilungen νὰ μνημονεύσῃ ἐπίσης καὶ τοῦ κ. Long καὶ τοῦ παραρτήματος τοῦ περιοδικοῦ τοῦ Συλλόγου, ἵνα ᾗ ἀκριβής. Διότι ὁ κ. Long παρουσιάζει διαφορὰς τοῦ ἀντιγράφου αὐτοῦ πρὸς τὸ τοῦ κ. Δημιτρίου, ὡς βεβαίως παρατήρησεν αὐτὴν τὴν ἐπιγραφήν, ἀποκειμένην ἐν τῷ αὐτοκρατορικῷ Μουσεῖῳ, αὐτὸς, αὐτοῖς ὄμμασιν, μελετήσας, διαφορὰς δὲ παρουσιάζει καὶ αὐτὸ τὸ κείμενον τοῦ συμπαινοῦς διευθυντοῦ τοῦ αὐτοκρατορικοῦ Μουσεῖου, ὅπερ δημοσιεύει ὁ κ. Joubin πρὸς τε τὸ ἀντίγραφον τοῦ Δημιτρίου καὶ τὸ τοῦ κ. Long.

Τὸ ἀντίγραφον, ὅπερ δημοσιεύει ὁ κ. Joubin, ἐπιτρέπει αὐτῷ, ὡς λέγει, νὰ ἐπενέγκῃ διαφορὰς τινὰς ἐν τῇ ἀναγνώσει τοῦ κειμένου, ὧν τις σημασίας κεντρίας, πρὸς ὄρισμόν τῆς χρονολογίας. Ὅτι τὸ κείμενον ὅπερ πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν αὐτοῦ ἔχει ὁ κ. Joubin εἶνε σημασίας μεγάλῃς οὐδεὶς ἀντιλέγει, τῆς προελεύσεως αὐτοῦ αὐθεντικῆς οὐσης. Ἄλλ' ἡ σπουδαιοτάτη ὡς λέγει διαφορὰ τῆς ἀναγνώσεως ὡς ἐξάγεται ἐκ τῶν

περὶ χρονολογίας σχετικῶν αὐτοῦ, ὑπεραίρεται ὑπὲρ τινὰ λακκῶν (lacuna), ὧν πληροὶ ὁ κ. Joubin διὰ τῶν τεσσάρων γραμμάτων τοῦ ὀνόματος τοῦ Καλιγούλα εἰς δοτικὴν πτώσιν ΓΑΙΩ. Περιέργων ὅτι περὶ τοῦ λάκκου τούτου, ὡς προβάλλοντος σημειουμένου ἐν τῷ ἀντιγράφῳ τοῦ κ. Joubin, οὔτε ὁ κ. Δημιτρίου οὔτε ὁ κ. Long παρατήρησέν τι, λάκκου ἐξ οὗ τὴν σπουδαιοτάτην ἐξήγαγεν ἀνάγνωσιν ὁ κ. Joubin. Οὐδὲ μὲν προτιθέμεθα νὰ εἰσελθῶμεν εἰς τὰς λεπτομερείας τῶν διαφορῶν ἀναγνώσεων, καταλείποντες τοῦτο ἄλλοις, ἐτέρων ὅμως τινὰ παρατήρησιν δὲν δυνάμεθα νὰ ἀποκρύψωμεν, ὅτι ὁ κ. Joubin λόγον ποιοῦμενος ἐπίσης περὶ τῶν δύο προτέρων δημοσιευθεισῶν ἐπιγραφῶν τῆς κυζικηνῆς ἐπιγραφικῆς προλογίας τῆς βουλίσσης Τρυφαίνης, οὐδὲ μὲν ἐπίσης μνημονεύει τοῦ περιοδικοῦ τοῦ Ἑλλ. Φιλολογικοῦ Συλλόγου καὶ τοῦ κ. Long, οὐδὲ τοῦ μακκρίτου J. Millingen.

Ἐν τῇ ΓΜ' συνεδρίᾳ τοῦ Ἑλληνικοῦ Φιλολογικοῦ Συλλόγου τῆς 6 νοεμβρίου 1892 ὁ μακκρίτης ἰατρός J. Millingen ἀναγινώσκει πραγματικῶν ἀπερὶ δύο ἀνεκδότων κυζικηνῶν ψηφισμάτων (ἴδε περιοδ. Ἑλλ. Φιλ. Συλλόγου τομ. Ζ' σελ. 23 καὶ 252), δι' ἧς ἀνακοινούται ὅτι «καὶ δύο ἑλληνικαὶ ἐπιγραφαί, περὶ τῶν ὁποίων πρόκειται νὰ ποιῆσῃ λόγον προσήχθησαν αὐτῷ πρὸς μικροῦ ὑπὸ τοῦ ἀξιότιμου φίλου του, τοῦ δόκτορος Long, ὑψηλοῦ τῆς ἐν Βεβεκίῳ ἀμερικανικῆς σχολῆς (Robert Collège) ποιησάμενος δὲ περιγραφὴν τῶν μαρμαρίνων πλακῶν ἐφ' ὧν εἰσι ἐγκεχαρᾶσθαι, ἐπάγεται: «μοὶ ἐφάνη λίαν παρᾶξενον, ὅτι δύο παρόμοιαι ἐπιγραφαὶ ἀξίας ἱστορικῆς οὐ μικρᾶς, ἐκτεθειμέναι ἐπὶ τῆς λεωφόρου, ἠδυνήθησαν νὰ ἐκφύγῳσι τὴν προσοχὴν τῶν πολυαριθμῶν σοφῶν περιηγητῶν, οἵτινες κατὰ διαφόρους ἐποχὰς ἐπέσκεψαντο τὴν χώραν. Ἐπι δὲ μᾶλλον ἐξέστην μὴ εὐρὸν αὐτὰς ἐν τῇ Corpus inscriptionum Bæckh, οὔτε ἐν τοῖς συγγράμμασι τοῦ Hamilton καὶ τοῦ Texier. Ὁ δὲ δόκτωρ Mordtmann, ὁ τὴν Κυζικὸν καὶ τὰ πέριξ αὐτῆς ἐπισκεψάμενος καὶ πολλὰς ἐπιγραφὰς ἐκεῖ συλλέξας, δὲν παρατήρησεν αὐτὰς, ὥστε τὰς θεωρῶ ἀνεκδότους, μέχρις οὗ ἀποδείξει μοί τις τὸ ἐναντίον». Εἶτα ὁ Millingen ποιεῖται ἐκτενῆ ἐξιστορήσιν τῶν ἐν τῷ κειμένῳ τῶν ἐπιγραφῶν ἀναφερομένων προσώπων. Ἐν τῷ τέλει τοῦ τόμου δὲ δημοσιεύονται λιθογραφημένα ὁμοίωτα τῶν δύο ἐπιγραφῶν μετ' ἀναγνώσεως.

Ἐν δὲ τῷ ΤΟΒ' συνεδρίᾳ τοῦ αὐτοῦ Συλλόγου, τῆς 28 ἰανουαρίου 1874, ὁ Millingen ὑποβάλλει συμπλήρωσιν ἐπὶ τῶν δύο ἀνεκδότων κυζικηνῶν ψηφισμάτων, ἐξετάσας αὐτὸς οὗτος τὰ ψηφίσματα, μετενεχθέντα εἰς Κωνσταντινούπολιν. Ἐν τῇ συμπληρώσει δὲ ταύτη ἐκτενῆς γίγεται λόγος περὶ τῆς ἡγεμονίδος Τρυφαίνης (Περιοδ. Ἑλλ. Φιλολ. Συλλόγου, τομ. II).

Καὶ ταῦτα φαίνονται λαθόντα τὸν ἀνασκάψαντα τὸν Στράτον τῆς Ἀκαρνανίας πάλαι ἑταίρον τῆς ἀρχαιολογικῆς σχολῆς τῶν Ἀθηνῶν, διότι μνημῖον ποιοῦμενος τῶν ἐπιγραφῶν τούτων παραπέμπει εἰς νεώ-

τέρως δημοσιεύσεις καὶ οὐδὲν λέγει περὶ ὧν ὁ ἀοίδιμος Millingen ἐκτενῶς ἐπραγματεύσατο, ὅτι αἱ ἐπιγραφαὶ αὗται τὸ πρῶτον ἀνεκαλύφθησαν ὑπὸ τοῦ κ. Long καὶ τὸ πρῶτον ἐδημοσιεύθησαν. Ἄλλὰ καὶ ὁ σοφὸς συγγραφεὺς τοῦ Mithridate Eupator ἐν τῇ προσθήκῃ αὐτοῦ οὐδεμίαν ποιεῖται μνημῖον τοῦ πράγματος, καίτοι τὸ περιοδικὸν τοῦ Φιλολογικοῦ Συλλόγου πέμπεται τῷ ἐν Παρισίοις πρὸς ἐπίσχυσιν τῶν ἑλληνικῶν σπουδῶν Συλλόγῳ καὶ ἄλλοις πολλοῖς εἰς τὴν γαλλικὴν πρωτεύουσιν.

Τῇ πραγματικῇ ταύτῃ ἐπονται αἱ ἐξῆς πολὺ τὸ ἐνδιαφέρον παρουσιάζουσιν. Μία ἐπι λέξις περὶ τοῦ γλύπτου Ἐνδοίου, ὑπὸ Henri Lechat. — Ἡ κεραλή τοῦ Ἀθῶν ἐπὶ κυπριακῶν ἀγγείων, ὑπὸ Max Collignon. — Ὁ κατασκευαστὴς ἀγγείων Παλδικός, ὑπὸ E. Pottier. — Τὸ θεῖον νόμισμα, ὑπὸ Th. Reinach. — Τὸ εὐαγγέλιον τοῦ Πέτρου, ὑπὸ Paul Lejay. — Ἀποσπάσματα τοῦ Ἰωάννου Δαμασκηνοῦ, ὑπὸ Paul Tannery. — Τὰ ἀπομνημονεύματα Θεοδώρου Κολοκοτρώνη, ὑπὸ Δ. Βικέλα. Ἐν τέλει φέρεται ἀλληλογραφία πολιτικὴ ἐξ Ἀθηνῶν, τὰ πρακτικὰ τοῦ Συλλόγου Παρισίων καὶ βιβλιογραφία.

Τοιοῦτο τὸ πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν ἡμῶν νέον τεύχος τῆς Revue des Études Grecques.

Ο. Α.

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ.

ΗΛΙΑΚΑ ΦΑΙΝΟΜΕΝΑ.—Ἀνακοινώσεις τῶν κ. Tacchini, Deslandre καὶ Deslans περὶ τῆς ὀλικῆς ἐκλείψεως τῆς 4)16 ἀπριλίου. — ΧΡΟΝΙΚΑ.—Ἡ μεγάλη Σιθρακὶ γραμμή.—Τὸ κλίμα τοῦ Περσικοῦ κόλπου.—Κολοσιανὸν μικροσκοπίον.—Βιομηχανία τοῦ αἰθιοπικοῦ φωτισμοῦ ἐν Ἀμερικῇ.

Ἐνθυμοῦνται βεβαίως οἱ ἡμέτεροι ἀναγνώσται τὰ ἐν ταῖς στήλαις ταύταις διὰ μακρῶν γραφέντα ἐν γένει μὲν περὶ ἡλιακῶν ἐκλείψεων, ἴδια δὲ περὶ τῆς πρὸ διμηνίας περίπου γενομένης ὀλικῆς, ὡς ἐπίσης βεβαίως ἐνθυμοῦνται καὶ τὴν ἡμετέραν ὑπόσχεσιν νὰ κρατήσωμεν οὐτοῖς ἐνημέρους εἰς πάσας τὰς ἀνακοινωθησάμενας παρατηρήσεις ἐπὶ τῆς ἐκλείψεως ταύτης καὶ εἰς τὰ ἐκ τῶν παρατηρήσεων τούτων ἀξιολογώτερα πορίσματα. Σήμερον εὐρισκόμεθα εὐτυχῶς εἰς θέσιν νὰ ἐκπληρώσωμεν ἐν μέρει τὴν ἡμετέραν ὑπόσχεσιν, ἀναγράφοντες τὰς εἰς τὴν Ἀκαδημίαν τῶν ἐπιστημῶν ἀνακοινώσεις τοῦ τε διευθυντοῦ τοῦ βασιλικοῦ Ἀστεροσκοπεῖου τοῦ Collège de France κ. Tacchini, ὡς καὶ τοῦ εἰς Σενεγάλην ἀποσταλέντος ἐπὶ τούτῳ ὑπὸ τοῦ Γραφείου τῶν μηκῶν (Bureau des longitudes) κ. Deslandres, διευθυντοῦ τῆς φασματοσκοπικῆς ὑπηρεσίας τοῦ Ἀστεροσκοπεῖου τῶν Παρισίων.

Καὶ ἡ μὲν τοῦ κ. Tacchini ἀνακοίνωσις περὶ τῆς ὀλικῆς ἡλιακῆς ἐκλείψεως τῆς 4)16 παραλθόντος ἀπριλίου σχετίζεται πρὸς τὴν ὑπ' αὐτοῦ γινομένην τακτικὴν ἐπισκόπησιν τοῦ ἡλιακοῦ δίσκου καὶ τὴν συστηματικὴν ἀναγραφὴν τῶν ἐπ' αὐτοῦ παρατηρουμένων φαινομένων, ἅτινα φέρουσιν ὑπὸ τὰ ὀνό-

ματα τῶν ἡλιακῶν κηλίδων, δρίδων, προχοῶν, κτλ., περὶ ὧν ἴδην ἀπὸ τῆς ἀναλήψεως τῆς εὐμενῆς ἀναθεώσεως ἡμῶν συντάξεως τῆς Ἐπιστημονικῆς Ἐπιθεωρήσεως, τὸν δέοντα ἐποινάμεθα λόγον. Ἐκ τῆς ἀνακοινώσεως ταύτης τοῦ κ. Tacchini ἐξάγεται ἐν περιλήψει ὅτι ἡ ἀφθονία τῶν κηλίδων καὶ τῶν ομάδων αὐτῶν κατὰ τὸ πρῶτον τρίμηνον τοῦ 1893 ἦτο σχεδὸν ἴση πρὸς τὴν τοῦ τελευταίου τριμήνου τοῦ 1892 (1), ἀλλ' ὅτι ἡ ἐκτασίς αὐτῶν ἦτο μεγαλύτερα ἐκείνων, ὅτι ἐπὶ πλέον πολλὰ τῶν κηλίδων ἐφάνησαν κεκαλυμμένα, ἐνῶ αἱ δῆδες ἦσαν ἥττον ἐκτεταμένα καὶ ἥττον ὠρισμένα ἐκείνων, ὅτι δὲ ἐν τέλει τὸ φαινόμενον τῶν προχοῶν ἦτο ἥττον ἐκφανές τοῦ προηγουμένου τριμήνου, οὐδεμίαν δὲ παρατηρήθη προχοὴ ἐξόχου ἐκτάσεως. Ἀπαξ μόνον, κατὰ μέρτιον, ὁ κ. Tacchini παρατήρησε μίαν προχοὴν ὑπερβαίνουσαν καθ' ὕψος 2', ἐνῶ ἐν γένει τὰ μέσα ὕψη τῶν φαινομένων τούτων ἦσαν καθ' ἅπαν τὸ πρῶτον τρίμηνον τοῦ ἔτους τούτου ὑποδεέστερα τῶν τοῦ προηγουμένου.

Προκειμένου δὲ περὶ τῆς ἡλιακῆς ἐκλείψεως τῆς 4)16 ἀπριλίου ἐ. ε., ὁ κ. Tacchini προστίθουσιν ἐν τῇ ἀνωτέρῳ ἀνακοινώσει αὐτοῦ ὅτι ἐκεῖνος μὲν ὠρίσε διὰ τοῦ φασματοσκοπίου τὴν πρῶτην ἐπαφὴν γενομένην τὴν 4 ὥρ. 20' 40'', 3 μέσους χρόνου Ρώμης, ὁ δὲ κ. Milosevich διὰ τῆς κοινῆς ὀπτικῆς μεθόδου τὴν 4 ὥρ. 20' 54''.

Ὅσον δ' ἀφορᾷ τὰς φασματοσκοπικὰς παρατηρήσεις ἐπὶ τοῦ ἡλιακοῦ στεφάνου, ὅστις, ὡς γινώσκουσιν οἱ ἡμέτεροι ἀναγνώσται, ἀπετέλεσε τὸ κύριον θέμα τῆς ἐρεῦνης κατὰ τὴν τελευταίαν ὀλικὴν ἐκλείψιν, ἀνάγκη νὰ σημειωθῇ ἐν γενικαῖς γραμμαῖς ἐν εἰδεί προοιμίου ὅτι ὁ ἡλιακὸς στέφανος, ἀποτελῶν εἶδος τι αἰγλῆς περιβαλλούσης τὸν ἡλιον, ἀλλάσσει ἐκάστοτε μορφήν καὶ ἀπὸ ἐκλείψεως εἰς ἑτέραν παρουσιάζεται ὑπὸ μορφῆς ὀλοσχερῶς ὁμοίας. Οὕτω κατὰ μὲν τὴν ἐποχὴν τοῦ μεγίστου τῶν ἡλιακῶν κηλίδων, ὡς τοῦτο συνέβη κατὰ τὴν τελευταίαν ἐκλείψιν, ἔχει ἐκταδὴν καταπληκτικὴν ἀνώμαλον δὲ καὶ ἀσαφῆ τὴν διαγραφὴν, ἐνῶ κατὰ τὴν ἐποχὴν τοῦ ἐλαχίστου τῶν κηλίδων εἶνε πολλῶ μᾶλλον περιορισμένος, παρουσιάζων κάλλιον διαγεγραμμένα θρία. Αἱ δὲ ὑπὸ τοῦ κ. Deslandres γενομένηαι κατὰ τὴν ἐκλείψιν ταύτην ἔρευμαι—διὰ τῆς ἐπὶ τῆς μετατοπίσεως τῶν ραδῶσεων τοῦ φάσματος τοῦ φωτὸς ὁματωτοῦ ἐκινῶσιν ἐστηριζόμενης θαυμασίας μεθόδου τοῦ Fizeau, περὶ ἧς ἱκανὰ ἐγράφησαν ἐν τῇ Ἐβδομαδιαία Ἐπιθεωρήσει²—ἀπέδειξαν ἀναντιρρήτως ὅτι ὁ ἡλιακὸς στέφανος ἔχει πραγματικὴν ὑλικὴν ὑπόστασιν, ὅτι στρέφεται δὲ περὶ τὸν ἡλιον, ὡς ἡ ἡμετέρα ἀτμοσφαιραστρέφεται περὶ τὴν γῆν, ἀνεστράπην δὲ οὕτως ἀρδὴν ἢ ὑπόθεσις καθ' ἣν ὁ ἡλιακὸς στέφανος δὲν ἔχει πραγματικὴν ὑπόστασιν, ἀλλ' εἶνε καθαρῶς ὀπτικὸν φαινόμενον, προσερχόμενον ἀπλῶς ἐκ τῆς ἀκτινοβολίας τοῦ λαμπροῦ ἀστρου τῆς ἡμέρας.

(1) Βλέπε Ἐβδομαδιαίας Ἐπιθεωρήσεως ἔτος Βον, ἀριθμ. 14.

(2) Βλέπε ἔτος Βον, ἀριθμ. [8, 11, 13, 16 καὶ 18.

Αι παρατηρήσεις αὐταὶ τοῦ κ. Deslandres¹, διευθυντοῦ τῆς ἐν Σενεγάλη γαλλικῆς ἀποστολῆς, ἐγένοντο ἐν Foundiougue, ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ Saloum, εἰς ἀπόστασιν 35 χμ. ἀπὸ τῆς ἀκτῆς καὶ ἐπομένως ἐν χώρῳ ἐν ᾧ συνήθως ὁ ἀήρ εἶναι ξηρὸς καὶ ὁ οὐρανὸς αἰθριός. Δυστυχῶς, τὴν ἡμέραν τῆς ἐκλείψεως, ὁ οὐρανὸς εἶχεν ὄψιν χειμερινήν, ὅψιν ἣν συνήθως λαμβάνει κατὰ ἰούνιον· ἥτο κεκαλυμμένος ὑπὸ ἀραιῶν ὑπολευκῶν νεφῶν, διὰ τοῦτο δὲ καὶ ὁ ἡλιακὸς στέφανος δὲν ἐγένετο ὁρατὸς ἢ διὰ μέσου ἀραιοῦ πέπλου, ὅστις ἀφ' ἐνὸς μὲν ἐπέφερεν ἐλάττωσιν τῆς φωτεινῆς αὐτοῦ ἐντάσεως, ἀφ' ἑτέρου δὲ πύξησε τὸ διακεχυμένον τοῦ οὐρανοῦ (ἀέρος) φῶς. Τὸ γεγονός τοῦτο κατέστησε δυσχερεῖς τὰς παρατηρήσεις, εὐτυχῶς ὅμως δὲν παρεκώλυεν αὐτὰς ὁλοσχερῶς, οὕτω δὲ σήμερον εὐρισκόμεθα εἰς τὴν εὐχάριστον θέσιν ν' ἀναγράφωμεν τὰ ἀρκούντως ἱκανοποιητικὰ πορίσματα τῶν παρατηρήσεων τούτων.

Μεταξὺ τούτων ἐν πρώτοις δεόν ν' ἀναγράφωμεν ὅτι ὁ κ. Deslandres ἐπέτυχεν 22 φωτογραφήματα τοῦ ἡλιακοῦ στεφάνου, ὧν τινὰ δεικνύουσι γλῶσσας φωτός, αἵτινες ἔχουσι μῆκος ἴσον πρὸς τὸ διπλάσιον τῆς ἡλιακῆς διαμέτρου. Ὅσον δ' ἀφορᾷ τὸ γενικὸν σχῆμα τοῦ στεφάνου, παρετήρησεν, ὡς καὶ ἀνωτέρω ἐσημειώθη, ὅτι τοῦτο εἶνε τὸ εἰδικῶς ἀντιστοιχοῦν πρὸς τὰς ἐποχὰς τοῦ μεγίστου τῶν κηλίδων. Ἀλλὰ αἱ ἀξιολογώτεραι τῶν ὑπὸ τοῦ κ. Deslandres γενομένων παρατηρήσεων, αἵτινες ἀνταποκρίνονται ἀκριβῶς πρὸς τὸν σκοπὸν τῆς ὑπ' αὐτοῦ διευθυνομένης γαλλικῆς ἀποστολῆς, εἶνε δύο, ἀναφερόμεναι :

α) Εἰς τὴν ἐξέτασιν τοῦ φωτός τοῦ ἡλιακοῦ στεφάνου ἐν τῇ ὑπεριανθίνῳ χώρῳ αὐτοῦ τῆ μᾶλλον διαθλαστικῇ καὶ μὴ εἰσέτι διεξερυννηθείσῃ.

β) Εἰς τὴν μέτρησιν τῆς ταχύτητος τῆς περιστροφῆς τοῦ στεφάνου διὰ τῆς μεθόδου τῆς μετατοπίσεως τῶν ῥαβδώσεων τοῦ κ. Fizeau.

Ἐξαγόμενα τῶν ἐρευνῶν τούτων εἶνε τὰ ἑξῆς :

α) ἡ φωτογράφησις τοῦ φάσματος τοῦ ἡλιακοῦ στεφάνου ἐν τῇ ὑπεριανθίνῳ αὐτοῦ χώρῳ μέχρι τῶν ὀρίων τοῦ κοινοῦ ἡλιακοῦ φάσματος, ἥτοι μέχρι τοῦ ἰανθίνου, καὶ ἡ ἐκ ταύτης ἀνακάλυψις 15 τοῦλάχιστον νέων ῥαβδώσεων τοῦ φάσματος τοῦ στεφάνου καὶ τῆς χρωμοσφαιρας.

β) ἡ διὰ τοῦ φασματοσκοπίου μέτρησις τῆς ταχύτητος τῆς περιστροφῆς τοῦ ἡλιακοῦ στεφάνου, ἥτις εὐρέθη περίπου ἴση πρὸς τὴν τοῦ ἡλιακοῦ δίσκου.

Εἰς ταῦτα δεόν νὰ προστεθῇ ὅτι ἡ φασματικὴ ἀνάλυσις τοῦ φωτός τοῦ στεφάνου ἔδειξε τοῦτο ἀποτελούμενον μόνον ἐκ ταινιῶν λαμπρῶν, τὸ δὲ φάσμα αὐταῦ συνεχῆς καὶ ἔντονον.

Ἀποπερατοῦντες ἐνταῦθα τὴν ἀναγραφὴν τῶν μέχρι τοῦδε γενομένων ἀνακοινώσεων τῶν κατὰ τὴν τελευταίαν ἡλιακὴν ἐκλείψιν παρατηρήσεων, σημειούμεθα ὅτι τὴν ἐν λόγῳ ἐκλείψιν, μερικὴν ἐν Ρώμῃ, παρικοιλούθησαν ἐν τῷ Ἀστεροσκοπεῖῳ τοῦ Βατικανοῦ ὑπὸ εὐνοϊκᾶς ἀτμοσφαιρικᾶς περιστάσεως ἐπιτυχόντες καὶ 10 φωτογραφήματα τοῦ φαινομένου, ἐφ'

(1) Ἀνεκοινώθησαν τῇ Ἀκαδημίᾳ τῶν ἐπιστημῶν κατὰ τὴν συνεδρίαν τῆς 23 Μαΐου ν. ἡμ.

ὧν ἡ διάμετρος τοῦ ἡλιακοῦ δίσκου εἶνε ἴση πρὸς 0,064 μ., οἱ κ. P. Denza, ὅστις ἀνεκοινώσε ταῦτα τῇ Ἀκαδημίᾳ τῶν ἐπιστημῶν τῶν Παρισίων, καὶ ὁ βοηθὸς αὐτοῦ κ. Fr. Mannucci.

ΧΡΟΝΙΚΑ.—Ἐν τῇ Revue Scientifique ἐδημοσιεύθη ἐσχάτως μελέτη τοῦ κ. Georges Petit περὶ τῆς ἐν κατασκευῇ διατελούσης μεγάλης σιδηροδρομικῆς γραμμῆς, ἥτις θὰ διασχίσῃ τὴν Σιβηρίαν καθ' ὅλον τὸ μῆκος αὐτῆς, συνενδύσασα οὕτω τὴν Εὐρώπην μετὰ τῶν ἐκτεταμένων ἐπαρχιῶν, αἵτινες κεῖνται ἐν ταῖς περιοχαῖς τῶν μεγάλων ποταμῶν Ὁβίος, Ἰενισέη, Λένα καὶ Ἀμούρ. Ἡ γραμμὴ αὕτη ἀποτελεῖ κατὰ τὸν διατρηθῆσαν ἀπὸ τε πολιτικῆς καὶ ἀπὸ οἰκονομικῆς ἀπόψεως τὸ σπουδαιότερον τῶν ὑπὸ τῆς Ρωσίας ἐκτελεσθέντων ἔργων, προώρισται δὲ, ἀποκαθιστώσα τὴν ἄμεσον μετὰ τῶν εὐραίων ἐκτάσεων τῶν σιδηρικῶν ἐπαρχιῶν ἐπικοινωνίαν τῆς Εὐρώπης, ν' ἀναπτύξῃ τὴν ἄπειρον καὶ τὸ πλεῖστον ἀνεκμετάλλετον ἐπι ἕνεκα τῆς δυσχεροῦς τῆς συγκοινωνίας καὶ τῆς συμπαραμορφώσεως αὐτῆς ἀραιότητος τοῦ πληθυσμοῦ φυσικῆς τῆς Σιβηρίας πλοῦτον.

Τοῦ μῆκους τῆς μεγάλης ταύτης σιδηρικῆς γραμμῆς ὑπολογίζομεν εἰς 7100 βέρστια (=7597 χμ.) καὶ τοῦ πλάτους τῆς διὰ τῆς γραμμῆς ταύτης ἐξυπηρετούμενης χώρας ὑπολογίζομεν εἰς 200 βέρστια, ἔπειτα ὅτι ἡ ἡλικιῆ ἐπιφάνεια τῆς χώρας ταύτης ἀνέρχεται εἰς τὸν παμμέγιστον ἀριθμὸν τῶν 160 ἐκατομμυρίων ἑκταρίων, ἥτοι ὅτι ὑπερβαίνει αὕτη τὸ σύνολον τῶν ὀλικῶν ἐπιφανειῶν τῶν χωρῶν Γερμανίας, Αὐστρίας, Βελγίου, Ὁλλανδίας καὶ Δανιμαρκίας. Ἐπειδὴ δὲ ἡ σιδηρικὴ αὕτη χώρα εὐρίσκεται ὑπὸ μέσων γεωγραφικῶν πλάτους μεταξὺ 50° καὶ 57°, ὀλίγον διαφέρουσα ἀπὸ κλιματολογικῆς ἀπόψεως τῶν κυβερνείων τῆς κεντρικῆς καὶ τῆς ἀνατολικῆς Εὐρωπαϊκῆς Ρωσίας, ἔπειτα φυσικῶς ὅτι σχεδὸν ἐν τῷ συνόλῳ αὐτῆς εὐρίσκεται ὑπὸ τὰς καλλιτέρας συνθήκας πρὸς ἀνάπτυξιν τῆς γεωργίας καὶ τῶν πακικωτέρων βιομηχανιῶν.

Ἡ ἀλήθεια τῶν ἀνωτέρω καταφαίνεται ἐκ τῆς ἐξέτασεως τῆς συστάσεως τοῦ εἰσῆματος καὶ τῆς σχέσεως τῶν σήμερον καλλιεργουμένων πρὸς τὰς ἐν τῷ μέλλοντι μετὰ τὴν ἀποπεράτωσιν τοῦ κολλοσιαίου τούτου ἔργου καλλιεργηθησομένων, ἔτι δὲ ἐκ τινῶν ἀριθμῶν, δεικνόντων τὴν σημαντικὴν πρὸς τὰς εὐφόρους μὲν πλὴν ἀρκῶς κατὰφικημένας ταύτας σιδηρικὰς χώρας ἀποκίσιον, ἥτις παρατηρήθη ἄμα τῇ κατασκευῇ τοῦ σιδηροδρομοῦ τμήματος Ekaterinbourg—Tioumen τοῦ σιδηροδρομοῦ τῶν Οὐραλίων, καίτοι τοῦτο δὲν συνδέεται ἄμεσως μετὰ τοῦ συμπλέγματος τῆς Εὐρωπαϊκῆς Ρωσίας. Οἱ ἀριθμοὶ οὗτοι¹ πείθουσιν ἡμᾶς ὅτι ἡ πρὸς ἀποκίσιον τῆς Σιβηρίας κίνησις βραίνει ἀξαναομένη σημαντικῶς, ἐξισωθεῖσα ἐντὶς ἐπτὰ μῶναι ἐτῶν πρὸς 187956 πρόσωπα, καίτοι αὕτη προσκρούει εἰς πλείστας ὄσας ὑλικὰς δυσχερείας, πρόσχημας ἐκ τε τῆς δυσχεροῦς πύραν τοῦ Tioumen συγκοινωνίας, ὡς καὶ ἐκ τῆς ἀλσθηρότητος τῶν σχετικῶν πρὸς τὴν ἀποκίσιον ῥωσικῶν νόμων.

Τὰ δὲ ἀρθρότατα σιδηρικὰ προϊόντα, ἅτινα σήμερον θεωροῦν

1) Τῷ 1885 ἀπέκρησαν εἰς Σιβηρίαν	9678	πρόσωπα.
» 1886	»	11829
» 1887	»	13910
» 1888	»	26129
» 1889	»	30410
» 1890	»	36000
» 1891	»	60000

ταὶ σχεδὸν μὴ ἐκμεταλλεόμενα, ἀποτελοῦνται, πλὴν τῶν γεωργικῶν, ἰδίᾳ ἐκ μετάλλων καὶ ὀρυκτῶν, ἐν οἷς τὴν πρώτην κατέχουσι θέσιν ὁ χρυσός, ὁ ἄργυρος, ὁ μόλυβδος, ὁ χαλκός, ὁ σίδηρος, ὁ γάληψ, ὁ ἀνθρακὶς καὶ τὸ ἔλαιον. Εἰς ταῦτα δὲ δεόν νὰ προστεθῶσι τὰ ἐκ διαμετακομίσεως προϊόντα τῆς Σινικῆς καὶ τῆς Ἰαπωνίας, ἐν οἷς τὴν πρώτην κατέχουσι θέσιν ἡ μέταξ καὶ τὸ τέϊον.¹

Τὸ κλίμα σημείων τινῶν τοῦ Περσικοῦ κόλπου ἀπεδείχθη τοσούτῳ βλαβερὸν εἰς τὴν ὑγείαν τῶν Εὐρωπαϊκῶν, ὥστε ἀδύνατον εἶνε νὰ ὑποφέρωσιν αὐτοί. Οὕτως ἐν Bouehir (Farsistan) τὸ θερμόμετρον ἀνέρχεται τὸ θέρος εἰς 40° Κ., τὸν δὲ χειμῶνα κατέρχεται εἰς 10° Κ.. Οὐδεμία ὑφίσταται διαφορὰ μεταξὺ τῆς θερμοκρασίας τῆς ἡμέρας καὶ τῆς νυκτός, ὁ δὲ ἀήρ εἶνε σταθερῶς κεκορεσμένος ὑγρασίας. Ἐν Μασκάτῃ δὲ (Oman) τὸ σκοτεινὸν γρῶμα τοῦ εἰσῆματος ἀπορροφᾷ μέγα ποσὴν ὑγρασίας· ἡ ὑψίστη θερμοκρασία σημειοῦται ἐπίσης 40°, ἡ δὲ ταπεινοτάτη 12°, ἀλλ' ὑπὸ τὴν ἥλιον τὸ θερμόμετρον ἀνέρχεται ἐνίοτε, ἰδίᾳ δὲ κατὰ Σεπτέμβριον καὶ ὀκτώβριον, μέχρις 80° Κ..

Ἐν Μονάχῳ κατασκευάζεται διὰ τὴν Ἐκθεσιν τοῦ Σικάγου κολλοσιαίου μικροσκοπίον παρέχον αὖξιν 11000 διαμέτρων, δυνάμενον δὲ νὰ ἐνισχύσῃ ταύτην μέχρι 16800 διαμέτρων διὰ τῆς χρήσεως ἰσχυροῦ ἡλεκτρικοῦ λαμπτήρος. Ἡ οὕτω μεγεθυνομένη εἰκὼν θὰ καθίσταται ὁρατὴ διὰ πρὸςβλῆσιν ἐπὶ διαφράγματος, ἐφ' οὗ οἱ θεαταὶ θὰ βλέπωσιν τὰς ἐλαχίστως λεπτομερείας αὐτῆς.

Ἡ ἐν ταῖς Ἡνωμέναις Πολιτείαις βιομηχανία τοῦ αὐτοφωδῆ φωταερίου ἀντιπροσωπεύει τὸ ἀρκούντως στρογγύλον ποσὸν τοῦ ἡμίσεως δισεκατομμυρίου φράγκων περίπου, ἐκ δὲ τῆς ἐσχάτως ἀπὸ ἱστορικῶς ἀπόψεως τῶν ἐφαρμογῶν τοῦ ἐνδιαφέροντος τούτου φυσικοῦ προϊόντος γενομένης στατιστικῆς ἀποσπῶμεν τὰς ἐπομῆνας χρονολογίας :

1821. Πρώτη ἐφαρμογὴ αὐτοῦ πρὸς φωτισμὸν ἐν Fredonia (New — Vork).

1838. Πρώτη ἐφαρμογὴ αὐτοῦ πρὸς θέρμανσιν ἐν Findlay (Ohio).

1841. Πρώτη ἐφαρμογὴ αὐτοῦ κατὰ τὴν παρασκευὴν τοῦ ἄλατος ἐν West Virginia.

1860. Πρώτη ἐφαρμογὴ αὐτοῦ κατὰ τὴν παρασκευὴν ὑδρατμοῦ ἐν Oil Creek (Πενσυλβανία).

1870. Πρώτη ἐφαρμογὴ αὐτοῦ ὡς οἰκιακῆς κυσίμου ὕλης ἐπὶ τῶν ἀκτῶν τῆς λίμνης Erie.

1873. Πρώτη ἐφαρμογὴ αὐτοῦ κατὰ τὴν παρασκευὴν τοῦ σιδήρου ἐν Leechburg (Πενσυλβανία).

1883. Πρώτη ἐφαρμογὴ αὐτοῦ κατὰ τὴν παρασκευὴν τοῦ πάγου ἐν Creighton (Πενσυλβανία).

1883. Πρώτη διογένεσις αὐτοῦ πρὸς γενικὴν ἐν Pittsburg διανομήν.

Τῷ 1884 ἐγένετο ἡ ἀνακάλυψις τῶν σημαντικῶν ὑπογείων καταθεμάτων τοῦ Findlay (Ohio), τῷ δὲ 1885 ἐν τῷ κέντρῳ τῆς Indiana.

ΗΛ. Γ. ΒΑΣΑΜΑΚΗΣ.

ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ.

Τέλος πάντων ἐξευρέθη διέξοδος τις ἀπὸ τοῦ λαθουρίνου τῶν δυσχερειῶν, ἐν αἷς ἐπὶ τοσοῦτον χρόνον ἠγωνία ἡ ἑλληνικὴ κυβερνήσις καὶ μετ' αὐτῆς ἅπαν τὸ ἑλληνικὸν δημόσιον, ἡ δὲ σύμβασις τοῦ δανείου τῶν ἑκατὸν ἐκατομμυρίων εἶναι ἤδη γεγονός τετελεσμένον, ὁῶζον ὅπωςδῆποτε τὸ κράτος ἀπὸ τοῦ ἐξευτελισμοῦ τῆς χρεωκοπίας καὶ παρέχον τὸν ἀναγκαῖον χρόνον πρὸς μελέτην καὶ ἐκτέλεσιν τοῦ σχεδίου τῆς ὀριστικῆς καὶ διαρκοῦς διακανονίσεως τοῦ οἰκονομικοῦ ζητήματος εἴτε διὰ γενικῆς τῶν δημοσίων χρεῶν ἐνοποιήσεως εἴτε δι' ἄλλων συνδυασμῶν. — Ἡ δημοσία γνώμη, ἡ τε ἑλληνικὴ καὶ ἡ εὐρωπαϊκὴ, προκαταληφθεῖσα ἐν μέρει ὑπὸ τῶν κατακραυγῶν τοῦ ἀντιπολιτευομένου τύπου, ἐπέειχε τέως πρὸς τὸ ἐπιτυχῆς τῆς οἰκονομικῆς ταύτης ἐνεργείας τῆς κυβερνήσεως Σωτηροπούλου-Ράλλη· ὠριμώτεροι ὅμως σκέψεις ἐδίδαξαν πάντας σχεδὸν τοὺς ἀμερολήπτους καὶ ὀρθοφρονοῦντας ὅτι τὸ ὑπουργεῖον τοῦτο ἠκολούθησε τῇ εὐπρεστάτῃ καὶ ἀξιοπρεπεστάτῃ τῶν ὁδῶν, αἵτινες ὑπελείποντο αὐτῷ, ὅπως ἐγκαίρως ἀνακόψῃ τὴν ἐπὶ τὰ χεῖρα ἐπίδοσιν, ἣν ἀπὸ τίνος εἶχον λάθει τὰ οἰκονομικὰ πράγματα τοῦ κράτους. — Μόνον αἱ διάφοροι τῆς ἀντιπολιτεύσεως ἀποχρώσεις οὐ βούλονται συνίεναι· αἱ μὲν ἐξακολουθοῦσι διατυμπανίζουσαι τὸν τρόπον τῆς ὑπογραφῆς τῆς συμβάσεως ὡς ἀντισυνταγματικόν, αἱ δὲ οὐ παύονται ἀναίρουσαι ὡς μόνον σωτηρίας φέρου τὴν ἀπαίσιαν τῆς χρεωκοπίας σημαίαν, μακρὰν τῆς ὁποίας, λέγουσι, μόνον δεινῶσις τοῦ ὀλέθρου δύναται νὰ ὑπάρξῃ. — Ἡ στάσις αὕτη τῆς ἀντιπολιτεύσεως προαγγέλει συνασπισμὸν αὐτῆς κατὰ τοῦ ὑπουργείου ἐν τῷ κοινοβουλίῳ, προμηνύοντα αὖθις τοῦτον διάλυσιν τῆς Βουλῆς καὶ νέον ἐκλογικὸν ἀγῶνα, ταῦτα δὲ πάλιν ἐπάγοντα πρὸς τοῖς ἄλλοις ἀπόλειαν χρόνου ἐπιζημιωτάτην εἰς τὴν ὑπὲρ τῆς οἰκονομικῆς ἀνορθώσεως τοῦ τόπου ἐργασίαν. — Μία μόνη φαίνεται ἀποτροπὴ τῶν ἀμέσων ἐπακολουθῶν τούτων τοῦ ἀδυσκοπήτου ἀντιπολιτευτικοῦ πολέμου, ἡ ἀναβολὴ τῆς συγικλήσεως τῆς Βουλῆς μέχρι τῆς συμπλήρωσεως τοῦ ἐπὶ τῶν νέων βάσεων συστήματος τῆς κυβερνήσεως καὶ τῆς τελείας παρασκευῆς τῶν νομοσχεδίων, διὰ τῆς ἐφαρμογῆς τῶν ὁποίων οἱ τοῦ κ. Τρικούπη διάδοχοι φρονοῦσιν ὅτι θὰ συντελέσωσι τὸ ὑπ' αὐτοῦ ἀτελὲς καταλειφθὲν ἔργον, ἀλλὰ καὶ ἡ ἀποτροπὴ αὕτη εἶσται προσωρινή· θὰ εἶχεν ὅμως πάντοτε τοῦτο τὸ ἀγαθόν, ὅτι θὰ ἐπέτρεπε τοῖς μὴ τελείως ὑπὸ τῆς φιλατίας κατεχομένοις τῶν βουλευτῶν, ὡς καὶ τῷ πεφωτισμένῳ ἑλληνικῷ δημοσίῳ, νὰ κρίνωσιν ἀσφαλῆστερον τὸ πρόγραμμα τῆς κυβερνήσεως.

Ἐν Σεργίᾳ καθηγήσθη εἶδη τὸ προεδρεῖον τῆς νέας Σκουψίνας, οὕτω δὲ ἡ χώρα εἰσέρχεται ὀριστικῶς εἰς τὴν νέαν περίοδον τῆς ὀμαλῆς καὶ ἀκμάντου ἀπὸ ἐσωτερικῶν περισπασμῶν ἐργασίας, εἰς ἣν ἐκάλυψαν αὐτὴν ἡ εὐτολμία πρωτοβουλία τοῦ νεαροῦ βασιλέως, ἡ οὕτω πανηγυρικῶς ὑπὸ τοῦ σερβικοῦ λαοῦ ἐπιδοκιμασθεῖσα κατὰ τὰς τελευταίας ἐκλογάς. Ἡ εἰς τὴν προεδρείαν τῆς Βουλῆς πρόσκλησις αὖθις

1) Ἐκ τῆς ὀλικῆς ἀξίας τοῦ εξαγωγικοῦ ἐμπορίου τῆς Σινικῆς, ἀνεληθόντος τῷ 1890 εἰς 25980000 στερλινῶν, ἡ μὲν μέταξ ἀντεπροσωπεύετο ὑπὸ τοῦ ποσοῦ 7848000 στερλινῶν (32%), τὸ δὲ τέϊον ὑπὸ τοῦ ποσοῦ τῶν 6916000 στερλινῶν (26%).

του κ. Πάσιτε μαρτυρεί ότι η παμπήφουσα μερίς ουδεμίαν ύψίσταται μεταβολήν εν τῇ διευθύνσει αὐτῆς, τῆς ὑπὸ τὸν κ. Ταουσάνοβιτς ἀποκλιθεῖσης καὶ τὴν διευθύνειν ταύτην ὑπὲρ τοῦ ἡγέτου αὐτῆς διεκδικούσης ὁμάδος μὴ δυναμένης, ὡς εἰκός. ν' ἀσκήσῃ κρίσιμόν τινα ἐπιδρασίην ἐπὶ τῆς κοινοβουλευτικῆς θέσεως τῆς πανισχύρου μερίδος. — Ὑπολείπεται ἡ τοῦ ὀριστικοῦ ὑπουργείου συγκρότησις, ἅτε τοῦ ἐνεστώτος ἐπὶ τῷ εἰδικῷ σκοπῷ τῆς διεξαγωγῆς τῶν ἐκλογῶν συγκροτηθέντος καὶ μέλλοντος νῦν μετὰ τὸν τέλειον τοῦ νομοθετικοῦ Σώματος καταρτισμόν νὰ ὑποβάλῃ τῷ βασιλεῖ τὴν παραιτησίαν αὐτοῦ· γενικῶς ὅμως πιστεύεται ὅτι πάλιν τῷ κ. Δόκιτε ἀναθεθήσεται ὁ ἀναρχηματισμὸς τῆς κυβερνήσεως, ἀπὸ τῆς ὁποίας, φαίνεται, θὰ ἐκλίπῃ ὅλως καὶ τὸ τέως ἐν αὐτῷ διὰ τῆς παρουσίας τοῦ ἐπὶ τῶν στρατιωτικῶν ὑπουργοῦ κ. Φρανάσοβιτς ὑπάρχον προοδευτικὸν στοιχείον. — Παραιτηθέντος ἤδη τοῦ ὀνομασθέντος προοδευτικοῦ, ὁ διάδοχος αὐτοῦ πιθανῶς ληφθήσεται καὶ οὗτος ἐκ τῆς ριζοσπαστικῆς μερίδος, πρῶγμα ὅπερ τὸ πρῶτον νῦν, θὰ ἐγίνετο, οὐδέποτε ἄλλοτε τῆς διευθύνσεως τῶν στρατιωτικῶν δυνάμεων τοῦ κράτους ἐμπιστευθείσης εἰς ριζοσπαστικὰς χεῖρας, τὸ ὅποιο δὲ θ' ἀπεδείκνυεν ἀπόλυτον καὶ ἀνεπιψύλακτον πλεόν ἐμπιστοσύνην τοῦ Στέμματος εἰς τὴν μερίδα ταύτην. Πρὸ τοῦ ἐνδεχομένου τούτου οὐδ' αὐτοὶ πλέον οἱ ἐν Βιέννην πτοῦνται, καίτοι ἕως ἄρτι συστηματικῶς ἀπαίδια ἐπροσωπίζοντο ἐκ παντός, ὅπερ ἡγγελλεν ἐνίσχυσιν τῶν ριζοσπαστικῶν ἐν τῷ γείτονι βασιλείῳ. Τοῦτο δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς ἀκόλουθον τῇ ἀπὸ τινος παρατηρηθείσῃ τροπῇ τῆς ἐξωτερικῆς πολιτικῆς τῆς δυναδικῆς μοναρχίας· ἡμεῖς ὅμως διορθῶμεν ἐν τῇ στάσει ταύτῃ τοῦ αὐστρουγγρικοῦ τύπου τὴν ἄμαχον τῶν πραγμάτων ἐπιτροπὴν, ἀποδειχθέντος περιφανέστατα ὅτι ἡ Σερβία μόνον τῇ περὶ ἧς ὁ λόγος μερίδι δύναται νὰ ἐμπιστευθῇ ἀνεπιψύλακτως τὰς τύχας αὐτῆς. — Ἀλλὰ καὶ αἱ δυσχερείαι, ἃς προσέβαλεν ἡ βασιλομήτωρ ὡς πρὸς τὴν ἐν Βελιγραδίῳ παρὰ τῷ βασιλεῖ υἱῷ αὐτῆς ἐγκατάστασιν, μὴ ἀνεχομένη ν' ἀναστρέφῃται μετ' ἀνδρῶν, οἵτινες ἐνεργῶς μετέδχον τὴν πρὸς αὐτὴν γενομένων προσβολῶν, οἵτινες δὲ ἠδύσαντο οὕτως ἢ ἄλλως νὰ μετέχωσι τῶν κοινῶν πραγμάτων, φαίνεται ὅτι ἤρξαντο αἰρόμενα. Ἡ ἀρχὴ ἐγένετο ἀπὸ τῆς ἀγγελθείσης ἐκουσίας παραιτήσεως τοῦ μητροπολίτου Μιχαήλ, σπουδαιότατον διαδραματίσαντος πρόσωπον ἐν τῷ ζητήματι τοῦ διαζυγίου, τὸ πατριωτικὸν παράδειγμα δὲ τοῦ ὁποίου — ἂν ἐσπληθείσῃ ἡ σχετικὴ εἰδησις, διότι ὁ Νέος ἐλεύθερος τύπος διαψεύδει αὐτὴν — ἐλπίζεται ὅτι θὰ μνησθῶσι καὶ εἰ τινες ἄλλοι ἐν παρομοίᾳ εὐρίσκονται θέσει· τὸ ἔργον δὲ πιθανῶς θὰ συμπληρωθῇ ἢ Σκουψίνα, κατ' εἰρήνησιν τῶν ἡγετῶν τοῦ ριζοσπαστικοῦ κόμματος θεσπίζουσα τὴν ἐκ τῆς χώρας ἀπομάκρυνσιν τῶν πρώην ἀντιβασιλέων κ. κ. Ρίσιτιτς καὶ Βελιμάροβιτς καθ' ὃν τύπον εἶχε πράξει τὸ αὐτὸ κατ' εἰρήνησιν αὐτῶν τούτων περὶ τῆς βασιλομήτορος.

Οἱ ἐν Σοφία ἐώρασαν ὡς οἶόν τε πανηγυρικῶς τὴν εἰς Βουλγαρίαν ἀφιξίν τοῦ νεοστέππου πριγκιπικοῦ αὐτῶν ζεύγους, ὅπερ πρὸς τοῖς ἄλλοις προϋπὴντη-

σαν ἐν τῷ σιδηροδρομικῷ σταθμῷ οἱ ἀντιπρόσωποι Αὐστρουγγαρίας, Ἀγγλίας, Ἰταλίας, Ρουμανίας καὶ Βελγίου, ἀναπετάσαντες καὶ τὰς σημαίας αὐτῶν ἐν τοῖς προξενείοις. — Ὡς πρὸς τὴν μελετηθεῖσαν ἀποδημίαν εἰς τὴν δυτικὴν Εὐρώπην τοῦ ἐνταῦθα βουλγαροῦ ἐξάρχου κ. Ἰωσήφ, τὸ ἐν τῇ ἡμετέρα πρωτεύουσῃ ὄργανον τῆς ἐξαρχίας ἰσχυρίζεται ὅτι οὐδέποτε ὁ κ. Ἰωσήφ ἐβουλεύθη τὴν εἰς Ρώμην μεταβάσιν, ὅτι δὲ ἡ ματαιωθείσα αὕτη ἀποδημία -- διότι κατ' ἀνάγκην μετεβλήθη εἰς ἐκδρομὴν μέχρι Προύσης -- οὐδαμῶς ἐσχερίζετο πρὸς τὴν διὰ τοῦ πριγκιπικοῦ συνοικεσίου εἰσαχθείσαν εἰς τὴν Βουλγαρίαν νέαν θρησκευτικὴν ἐπιτροπὴν. Εὐχόμεθα ὅπως καὶ τὰ πράγματα πιστώσωσι τὰς διακηρύξεις ταύτας. Ἡ ρουμανικὴ κυβέρνησις ἀσχολεῖται περὶ τὴν ἐφαρμογὴν τῶν ὑπὸ τῶν Βουλῶν ψηφισθέντων μεταρρυθμιστικῶν νόμων, οὐ μικρὸν περιδωμένη καὶ ὑπὸ τῶν ἀποτελεσμάτων τῶν νέων ἐν τῇ χώρᾳ πλημυρῶν, αἵτινες συνεπλήρωσαν τὰς τῶν προτέρων καταστροφάς. Νομίζει τις ὅτι αἱ σκηναὶ τοῦ κατακλυσμοῦ κινδυνεύουσι ν' ἀναπαρασταθῶσιν ἐν τῷ βασιλείῳ τούτῳ.

Τὸ κυριώτατον τῶν πολιτικῶν γεγονότων τῆς δυτικῆς Εὐρώπης ἀποτελεῖ ἀναμφιβόλως ἡ ἐκδοσις τῶν ἐν Γερμανίᾳ βουλευτικῶν ἐκλογῶν καὶ ἡ ἐντύπωσις, ἣν παρὰ τοῖς συντηρητικοῖς κύκλοις τοῦ Βερολίνου προϋξένειαν αἱ περὶ εἰρήνης καὶ τῶν αὐστρουγγρικῶν σχέσεων δηλώσεις τοῦ κόμματος Καλνόνκ. Τὰ γνωσθέντα ἀποτελέσματα τῶν ἐν Γερμανίᾳ ἐκλογῶν πιστοῦσι τὰς πολλαχόθεν διατυπωθείσας εἰκασίας, ὅτι ἡ τοῦ κοινοβουλίου διάλυσις οὐ μόνον δὲν θὰ ἐπέφερε τὴν συγκρότησιν κοινοβουλίου εὐμενῶς πρὸς τὸ στρατιωτικὸν νομοσχέδιον διακειμένου, ἀλλὰ καὶ θὰ παρεῖχεν ἀφορμὴν πρὸς νέαν ἐνίσχυσιν τῶν ριζοσπαστικῶν στοιχείων, πρῶγμα ὅπερ οἱ ἰθύνοντες τὴν ἐσωτερικὴν πολιτικὴν τῆς αὐτοκρατορίας μετὰ τὰ ἄλλα σοβαρὰ αὐτῶν ἐν τῷ ζητήματι τούτῳ λάθην ὄφειλον παντὶ σθένει ν' ἀποφύγωσιν. Ὁ ἀγγελλλόμενος ἀριθμὸς τῶν ἐκλεγέντων σοσιαλιστῶν εἶναι ἱκανὸς νὰ ἐμβάλῃ εἰς ἀνυσίαν τοῖς μεριμνῶντας περὶ τῆς ἁρμονικῆς κοινωνικῆς καὶ πολιτικῆς ἀναπτύξεως τοῦ γερμανικοῦ λαοῦ. Ὡς πρὸς αὐτὸ δὲ τὸ στρατιωτικὸν νομοσχέδιον, ἀναμφίβολον ἀπὸ τοῦδε δύναται νὰ θεωρηθῇ ὅτι καὶ ἐν τῷ νέῳ κοινοβουλίῳ θὰ τύχῃ τῆς αὐτῆς τῇ ἐν τῷ προτέρῳ ἢ καὶ χείρονος ἐπι ὑποδοχῆς. Οὕτω προβάλλει τὸ δίλημμα τῆς ὑποχωρήσεως καὶ τῆς παραιτήσεως τοῦ ἀρχικαγκελλαρίου ἢ τῆς νέας καὶ αὐθιγῆς διαλύσεως. Αἱ μέχρι τοῦδε δηλώσεις δὲν μαρτυροῦσι διαθέσει πρὸς ὑποχώρησιν, ἀλλ' ἀφ' ἑτέρου καὶ ἡ νέα διάλυσις παρουσιάζει ἐνδεχόμενα ἐπακόλουθα, ἅτινα δὲν δύνανται ἀλλ' ἢ νὰ λάβωσιν ὑπ' ὄψει οἱ ἀρμόδιοι, ἂν μὴ ὄντως βουλεύωνται αὐταρχικότεραν ἐνέργειαν, ἣτις ὅμως θὰ ἐνεῖχε ποικίλους τῇ αὐτοκρατορίᾳ, οὐ μόνον δὲ ἐσωτερικοῦς ἀλλὰ καὶ ἐξωτερικοῦς, κινδύνους. Τοῖς ἐξωτερικοῖς δὲ κινδύνους δὲν φαίνονται παρορῶντες ὅλως, ὡς τοῦτο δεικνύει ἡ ἀγανάκτησις, ἣν ἐν Βερολίνῳ ἤγειραν οἱ τοῦ κόμματος Καλνόνκ λόγοι, οὐ καταγοροῦσιν ὡς ἀντενεργούντος πρὸς τὴν συμπλήρωσιν τῶν στρατιωτικῶν δυνάμεων τῆς Γερμανίας καὶ ὡς θεραπεύοντος τὴν ρωσικὴν φι-

λίαν ἐναντίως πρὸς τὰς μέχει τοῦδε ἀρχὰς τῆς αὐστρουγγρικῆς πολιτικῆς. — Ὡς πρὸς τὸν κόμπα Καλνόνκ, οὗτος, παλινοφθὶαν ἴδων, μᾶλλον δὲ θέλων νὰ κολάσῃ τὸ ἀποτέλεσμα τῶν λόγων αὐτοῦ, τοσοῦτον τοῖς συμμαχικοῖς σκανδαλισάντων, ἐπανερχόμενος εἰς τὸ αὐτὸ θέμα πρὸ τῆς ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ ἐπιτροπῆς τῆς αὐστριακῆς ἀντιπροσωπείας, ἐκήρυξεν ὅτι οὐ μόνον διὰ τῶν ἐκφράσεων αὐτοῦ ἐκείνων δὲν ἐνδοίε ν' ἀποδοκιμάσῃ τὴν ἐνίσχυσιν τῶν στρατιωτικῶν δυνάμεων, εἰ παρὰ τινι τῶν συμμαχικῶν κρίνεται αὕτη ἀναγκαία, ἀλλὰ καὶ ὡς νέον θεωρεῖ ἐχέγγυον εἰρήνης πᾶσαν τοιαύτην ἐργασίαν, προσθέμενος ὅτι αἱ φιλικαὶ πρὸς τὴν Ρωσίαν σχέσεις οὐδαμῶς ἀπρόουσι πρὸς τὸ πνεῦμα τῆς τριπλῆς συμμαχίας. Οὐχ ἥττον πάντοτε βέβαιον ἀπεμένει ὅτι ἐπιβλῶν οὐσιώδεις τις τροπὴ ἐν τῇ ἐξωτερικῇ πολιτικῇ τῆς δυναδικῆς μοναρχίας, ἣτις δὲν δύναται νὰ μὴ ἀποβῇ ἄγονος εἰς ἀποτελέσματα ἐπὶ τῶν ἐνεστώτων σχέσεων τῶν μεσευρωπαϊκῶν δυνάμεων. Ἐπὶ τοῦ παρόντος ἔχομεν τὴν ἐπίσημον πρὸς τὴν αὐστρουγγρικὴν κυβέρνησιν ἀνακοίνωσιν τοῦ ἀνακτοβουλίου Πετροπόλεως, ὅτι ὁ διάδοχος τοῦ ρωσικοῦ θρόνου μέγας δοῦξ Νικόλαος θὰ παραστῇ εἰς τὰ μεγάλα φιλονοπορινὰ γυμνάσια τοῦ αὐστριακοῦ στρατοῦ. Δύναται τοῦτο μὴδὲν νὰ σημαίη, δύναται ὅμως καὶ νὰ σημαίη τι. — Ἐν Ἀγγλίᾳ παρὰ πάσας τὰς κωλυσιεργίας καὶ παρεκκλίσεις τῶν συνεδριῶν, δι' ὧν ἡ ἀντιπολίτευσις παρατείνει ἐπ' ἀπειρον τὴν συζήτησιν τοῦ ἰρλανδικοῦ νομοσχεδίου, τίς οἶδε ποῦ ἀπρόοπτα προσδοκῶσα, ἴσως δὲ τὰς προσδοκίας αὐτῆς ἐρείδουσα ἐπὶ τοῦ προεβηκτότος τῆς ἡλικίας τοῦ γηραιοῦ τῶν φιλελευθέρων ἡγέτου, ἐπεψηφίσθη εἰς τρίτην καὶ τελευταίαν ἀνάγνωσιν καὶ τὸ τρίτον ἄρθρον αὐτοῦ, δι' οὗ συμπληροῦνται τὸ κυριώτερον μέρος τῶν συνταγματικῶν μεταρρυθμίσεων, δι' ὧν ὁ κ. Γλάδστον προκίζει τὴν ἐπὶ μακρὰ ἐτη ἀναξιοπαθήσασαν νῆσον, ἣτοι τὸ εἰς τὸ θεσπιζόμενον ἰρλανδικὸν κοινοβούλιον ἀφορῶν. Βεβαίως καὶ ἡ τῶν ἄλλων ἄρθρων συζήτησις θὰ διεξαχθῇ πεισματωδῶς, ἀλλ' ὁ θαλερὸς γέρον δὲν ἀποκαρτερεῖ· ἐπικουρῶντων δ' αὐτῷ μετὰ ἐξ ἴσου θερμοῦ ζήλου καὶ τῶν ὑπασπιστῶν αὐτοῦ, ἐλπίζει ὅτι καὶ κατὰ τὰς ὑπολειπομένας αὐτῷ κοινοβουλευτικὰς μάχας θὰ νικηθῆρῃ, ὅτε ἄρξεται τὸ δεύτερον, τὸ καὶ κρίσιμώτερον, στάδιον τοῦ ἀγῶνος, τὸ πρὸς τὴν Γερουσίαν. — Οἱ ἐν Ρώμῃ ἤρξαντο φοβούμενοι τὴν κατάρρευσιν, φυσικὴν ἄλλως τε καὶ οὐδὲν τὸ ἐκπληκτικὸν ἔχουσιν, τοῦ ἐπὶ ἡμῶν διὰ τοσοῦτων καὶ τηλικούτων θυσίων ἐγνηγεμένου ὑπ' αὐτῶν οἰκοδομήματος τῆς ἐν τῇ Ἀνατολικῇ Ἀφρικῇ ἀποικιακῆς αὐτῶν πολιτικῆς. Ὁ βασιλεὺς Μενελίκ μετὰ τὴν ἱπποτικωτάτην καὶ πολλὰ ἐτη πρὸ τῆς διωμολογημένης προθεσμίας ἀπότισιν τῶν πρὸς τὴν Ἰταλίαν οἰκονομικῶν αὐτοῦ ὑποχρεώσεων καταγγέλλει τὴν συνθήκην τῆς Οὐκιάνας, ἐν ἣ, ὡς γνωστόν, δεινῶς κατεστρατηγήθη, ἄλλων μὲν γραφέντων ἐν τῷ αὐτῷ καταληπτῷ ἀμαρικῷ κειμένῳ, ἄλλων δὲ παρεγγραφέντων ἐν τῷ ἰταλικῷ. Ἡ ἰταλικὴ κυβέρνησις διαμαρτύρεται κατὰ τῆς πολιτείας ταύτης τοῦ Μενελίκ, ἐπικαλεῖται δὲ διεθνεῖς γνωμοδοτήσεις περὶ τοῦ ἀθεμίτου τῆς μονομεροῦς τῆς συνθήκης καταγγελίας· τοῦτο ὅμως οὐδὲν κωλύει ἡμᾶς νὰ θεωρῶμεν

ὡς προσεχῶς ἀλλοιούμενας τὰς ἰτολοαδουσινακὰς σχέσεις, ἃς διαδέχεται ἡ ἐν τῇ Ἐρυθραίᾳ ἐγκαθιδρυθῆς τῆς ἐπιτροπῆς τοῦ ρωσογαλλικοῦ συνδέσμου. — Ὡς πρὸς τὸν σύνδεσμον τοῦτον, εὐρίσκειται ἐν ταῖς παραμοναῖς μείζονος συσφίξεως αὐτοῦ καὶ δι' ἐμπορικῆς συνθήκης, ἣτις ἐστὶν ἡ πρώτη -- καὶ τοῦτο ἔχει ἰδίαν τινὰ σπουδαιότητά -- ἣν ἡ Γαλλία καὶ Ρωσία ἀνυπόπτουσιν ἀπὸ τοῦ 1855.

M. E. M.

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΑ.

Προσεκλήθησαν ὡς μέλη τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, ἐπινεύσει τῆς Α. Θ. Π. τοῦ οἰκουμενικοῦ πατριάρχου Νεοφύτου τοῦ Η', οἱ πανερώτατοι μητροπολίται Σάμου κ. Γαβριήλ, Λέρου καὶ Καλύμνου κ. Χρυσάνθος καὶ Κολωνίας κ. Δωρόθεος.

— Σχολαζούσης τῆς μητροπόλεως Κορυτσᾶς, ἐκλήθη εἰς αὐτὴν ὁ τέως πανερώτ. μητροπολίτης Ρόδου κ. Γρηγόριος, ἀναπληρωθεὶς ἐν τῇ μητροπόλει ταύτῃ ὑπὸ τοῦ τέως ἀρχιεπισκοπ. ἀρχιεπισκόπου Κωνσταντίνου. Σχολαζούσης ἐπίσης τῆς Ἱερᾶς μητροπόλεως Σισακίου καὶ Σιατίστης ἐκλήθη εἰς αὐτὴν ὁ παν. μητροπολίτης Κώου κ. Ἀθανάσιος, ἀναπληρωθεὶς ἐν τῇ μητροπόλει διὰ τοῦ σχολάζοντος πανερ. πρῶην Στροφονίτσης κ. Καλλιníkου.

— Ἀρχιεπισκοπ. ἀρχιεπίσκοπος τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, εἰς ἀντικατάστασιν τοῦ εἰς μητροπολίτην προαχθέντος τέως τοιούτου, διορίσθη ὁ τέως ἑ' γραμματεὺς κ. Κύριλλος Μουμτζῆς.

ΦΥΡΔΗΝ ΜΙΓΔΗΝ.

Τέλος πάντων λαμβάνεται φροντίς καὶ διὰ τὸ ἐν Ἀθήναις Πανεπιστήμιον. Ὁ ὑπουργὸς τῆς παιδείας κ. Εὐταξίας μεριμνᾷ περὶ τῆς τακτικῆς καὶ σκοπίμου αὐτοῦ λειτουργίας, ἐξαιτησάμενος τὴν γνώμην τῶν σχολῶν αὐτοῦ ἐπὶ τοῦ ἀτόπου τῆς μὴ ἀποπερατώσεως ἐντὶς τοῦ ἔτους τῆς σειρᾶς τοῦ ὀρισμένου μαθήματος.

— Ὁ διαπρεπὴς φιλόλογος καὶ κριτικὸς κ. Ferdinand Brunetiere, ἐξελέγη μέλος τῆς Γαλλικῆς Ἀκαδημίας ἐν τῇ συνεδρίᾳ αὐτῆς τῆς 8 ἰουνίου (ν) διὰ ψήφων 22 κατὰ τεσσάρων ὁμοθυμῶν τῷ κ. Zola.

— Πρύτανις κατὰ τὸ ἐπὶ τὴν ἀκαδημαϊκὴν ἔτος τοῦ ἐν Ἀθήναις Πανεπιστημίου ὑπεδείχθη ὑπὸ τῆς συγκλήτου αὐτοῦ ὁ κ. Παναγ. Παυλίδης, καθηγητῆς ἐν τῇ θεολογικῇ σχολῇ διὰ ψήφων 27 κατὰ 25 ὁμοθυμῶν τῷ κ. Ἰω. Χατζηδάκη.

— Ἐν τῇ συνεδρίᾳ τῆς 28 μαΐου (9 ἰουνίου) τῆς ἐν Περσείᾳ Ἀκαδημίας τῶν ἐπιγραφῶν ἀνεγνωσθῆ ὑπὸ τοῦ ἰσοβίου αὐτῆς γραμματεῖος ἐκτενὲς ἐπιστολὴ τοῦ διευθυντοῦ τῆς ἐν Ἀθήναις γαλλικῆς ἀρχαιολογικῆς σχολῆς καὶ τῶν ἐν Δελφοῖς γινόμενων ἀνασκαφῶν κ. Th. Homolle, δι' ἧς πολλὰ περὶ τῆς ἀποκαλύψεως τῶν Δελφῶν πληροφορία παρέχονται. Ὁ κ. Homolle ἀγγέλλει ὅτι αἱ ἀνασκαφαὶ βαίνουν κατ' εὐχρὴν καὶ ὅτι ἀνακαλύπτονται νῦν ἐπιγραφαί, θεμέλια κτιρίων, ἅτινα σὺν τῷ χρόνῳ δύνανται νὰ συμπληρώσωσι τὴν ἀνευρεθέντα θησαυρὸν τῶν Ἀθηναίων. Τὰ πάντα δὲ φαίνονται ὑποστηρίζοντα τὴν ὑπόθεσιν

τοῦ διαπρεποῦς διευθυντοῦ τῶν ἀνασκευῶν περὶ τοῦ εἶδους τοῦ μνημείου τούτου καὶ τοῦ σκοποῦ αὐτοῦ. Τὸ κτίριον ὅπερ ἔχει τὸ αὐτὸ σχῆμα πρὸς τὸ τῶν θησαυρῶν τῆς Ὀλυμπίας, εἶνε μικρὸν καίπερ ὑπερβαῖνον κατὰ τὰς διαστάσεις τὰ μέγιστα τῶν τοιούτων. Εἶνε ἀριστοῦργημα τῆς ἀρχαίχτης τέχνης. Δύναται τις νὰ διτυχεύσῃ περὶ τοῦ ρυθμοῦ ὅτι ἀνήκει εἰς ἐποχὴν ἀπὸ τοῦ 490—480. Ἐν ταῖς ἀνακαλυφθείσαις γλυφαῖς εὐρηται καὶ κεφαλὴ τοῦ Ἀπόλλωνος κολοσσαίων διαστάσεων (0 μ. 67), ἀγαλμα πλῆρες, ἐξαιρέσει τῶν ποδῶν κτλ. Ὁ κ. Homolle ἀγγέλλει ἐν τῇ τῆς Ἀκαδημίας ὅτι κατὰ τὴν ἀφίξιν αὐτοῦ εἰς Παρίσιον ποιήσεται ἀνακοίνωσιν περὶ τῶν ἀρτί γενομένων ἀνακαλύψεων ὑπὸ τῆς σχολῆς τῶν Ἀθηνῶν.

— Σπουδαιότατην ἀγγέλλουσιν ἀνακάλυψιν οἱ εἰς σχέσιν πρὸς τὸν κ. Κ. Καραπάνον εὐρισκόμενοι Καίροϊ τῶν Ἀθηνῶν ἀνεκαλύφθη ἀγαλμα τῆς Ἀφροδίτης ἐξαισίας τέχνης ὁμοιάζον τῷ ἐν τῷ Δούβρω τῶν Παρισίων ἀποκειμένῳ, ἀποδιδόμενον δέ, εἰ μὴ εἰς τὸν αὐτὸν τεχνίτην, εἰς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ. Τὸ ἀγαλμα ἀνεκαλύφθη ἐν Μήλῳ ἐπίσης, κατετέθη δὲ ἐν τῷ μουσεῖῳ τοῦ ἀποκαλύψαντος τὴν Δωδώνην ἐξ Ἀρτης βουλευτοῦ.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ.

Σάββατον, 5 Ἰουνίου

Πλήρης ἐπεκράτησαν ἀπραξία καθ' ὅλην τὴν λήγουσαν ἐβδομάδα ἐν τῷ ἡμετέρῳ χρηματιστηρίῳ ἀμετάβλητοι δὲ ὑπῆρξαν αἱ τιμαὶ τῶν χρεωγράφων. Ἡ στασιμότης αὕτη εἶναι τοσοῦτω μᾶλλον χαρακτηριστική, ὅσῳ ἢ ἐν τῷ μεταξύ ἐπελθοῦσα ἐλάττωσις τοῦ τόκου τῆς προεξοφλήσεως παρὰ τῆς Ἀγγλικῆς Τραπεζῆς ἀπὸ 3 εἰς 2 1/2 0/0 ἔδει νὰ συντελέσῃ εἰς ἐνθάρρυνσιν τῆς κερδοσκοπίας καὶ νὰ ἐπενέγκῃ γενικὴν βελτιώσιν. Τῆς καχεκτικῆς ταύτης καταστάσεως κυριώτερα αἰτία εἶναι ἢ ἐν τοῖς γαλλικοῖς χρηματιστηρίοις ἐφαρμογοὶ τοῦ περιβοήτου νόμου τοῦ κ. Τισσό, περὶ οὗ πολλὰκις ἤδη ἔχομεν ἀφορμὴν νὰ γράψωμεν, καὶ δι' οὗ ἐδημιουργήθη κατάστασις τοιαύτη, ὥστε, ἂν μὴ ἐπέλθῃ τροποποιήσις τῆς τοῦ νόμου, ἀποδειχθέντος ἀνοφθαλμοῦ, τὸ χρηματιστήριον τῶν Παρισίων θέλει περιέλθῃ εἰς ἐντελῆ νέκρωσιν, μεταδοθησομένην ἀφεύκτως καὶ εἰς τὰ ἄλλα μεγάλα χρηματιστήρια τῆς Εὐρώπης, τὰ διὰ τῶν arbitrage εἰς ἀμεσὸν καὶ διηλεκτὴν διατελοῦντα σχέσιν μετὰ τοῦ χρηματιστηρίου τῶν Παρισίων. Τὸ προκαλοῦν δὲ τὴν κατάστασιν ταύτην, τὴν κρατοῦσαν ἤδη εἰς ἀναστάτωσιν τὸν τραπεζιτικὸν καὶ χρηματιστικὸν κόσμον τῆς Γαλλίας δὲν εἶναι ὁ εἰς τὰς πράξεις τοῦ χρηματιστηρίου ἐπιβληθεὶς φόρος, διότι οὗτος θεωρεῖται σχετικῶς ἀβλαβής, ἀλλ' ὁ τρόπος τῆς ἐφαρμογῆς αὐτοῦ, ἔχοντος χαρακτῆρα ἐξελεγκτικὸν καὶ οἷον εἰπεῖν ἀνακριτικὸν τῶν πράξεων οὐ μόνον τῶν μεσιτῶν, ἀλλὰ καὶ αὐτῶν τῶν μεγάλων τραπεζιτικῶν καταστημάτων, ὑποχρεομένων νὰ περὲχωσι τὰ βιβλία αὐτῶν πρὸς ἐξελεγχτὴν εἰς τοὺς κυβερνητικοὺς εἰσράκτορας. Γινώσκουμεν ἤδη ἐκ τῶν χθὲς δημοσιευθέντων τηλεγραφημάτων ὅτι ἀπὸ τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ νόμου ὁ ἐν Παρίσιον μέγας τραπεζιτικὸς οἶκος Ρότχιλδ ἐπαυσε δεχόμενος πᾶσαν παραγγελίαν

διὰ τὸ χρηματιστήριον τῶν Παρισίων, προτρέπει δὲ καὶ τοὺς ἄλλους τραπεζίτας νὰ πράξωσι τὸ αὐτό, καὶ ὅτι πολυπληθὴς συνέλευσις τῶν κυριωτέρων τραπεζιτῶν τῶν Παρισίων συνελθοῦσα προχθὲς ἐν τῷ καταστήματι τῆς Ὀθωμανικῆς Τραπεζῆς ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ κ. Μάλλετ συνεκλήθη περὶ τῶν ληπτέων μέτρων, ἀπαθάρτισε δὲ νὰ συντάξῃ καὶ ὑποβάλλῃ εἰς τὸν ὑπουργὸν τῶν οικονομικῶν ἑλθῶν, ἀποδεικνύουσαν τὸ ἀνεφάρμοστον τοῦ νόμου, καὶ διατεινομένην ὅτι αἱ ἰδιωτικαὶ τράπεζαι δὲν δύναται νὰ ὑπαχθῶσιν εἰς τὴν ἐπιβολὴν τοῦ τοιούτου φόρου. Ὅμοιοι συναθροίσεις γενήσονται καὶ παρὰ τῶν μεσιτῶν τῆς ἐλευθέρας ἀγορᾶς τῶν Παρισίων, ἐλπίζεται δὲ ὅτι ἢ κυβερνησις ἀναγκασθήσεται νὰ τροποποιήσῃ τὸν καταθλιπτικὸν τοῦτον νόμον, ὁ ὁποῖος ἐνῶ περιάγει εἰς νέκρωσιν τὸ χρηματιστήριον τῶν Παρισίων δὲν ἀποφέρει τὸ πολλοστνημόριον τῶν προϋπολογισθειῶν προσόδων. Ἡ κατάστασις αὕτη τοῦ χρηματιστηρίου τῶν Παρισίων ὀλεθρῶς ἐπιδρᾷ καὶ ἐπὶ τὸ ἡμέτερον χρηματιστήριον, τὸ ὁποῖον ἐκεῖθεν κυρίως ἐλάμβανε τὴν ζωὴν καὶ τὴν κίνησιν, ἐπομένως δὲ ἢ ἐκείνου νέκρωσις συνεπάγεται καὶ τὴν τοῦ ἡμετέρου, ὅπερ ἄλλως τε ἔχει καὶ ἐσωτερικὸν νεκρώσεως λόγον, προσερχόμενον ἐκ τῶν καταστροφῶν, ἃς ἀπῆνεγκεν ἐν τῇ ἡμετέρᾳ ἀγορᾷ ἢ κατὰ τὴν παραίτησιν τοῦ κ. Τρικούπη κατάρρευσις τῶν ἐλληρικῶν χρεωγράφων.

Περὶ τούτων δὲ ὄντος τοῦ λόγου, γινώσκουσιν ἤδη οἱ ἡμέτεροι ἀναγνώσται τὴν ὀριστικὴν ὑπογραφήν καὶ τοὺς ὄρους τῆς συμβάσεως κανονισούσης τὸν τρόπον τῆς πληρωμῆς τῶν ληξιπροθέσμων τοκομεριδίων, ὡς καὶ τὰς ὑπὲρ καὶ κατὰ κρίσεις τῶν ἐλληρικῶν ἐφημερίδων. Ἡμεῖς, μὴ δυνάμενοι νὰ προεκόσμεν τὰ ἐκ τῆς συμβάσεως ταύτης δυνάμενα νὰ προκύψωσιν ἀποτελέσματα, παρατηροῦμεν μόνον ὅτι κατὰ τὸ παρὸν φραγμὸς τις ἐτέθη εἰς τὴν καταστροφὴν, ἥτις θὰ ἦτο πληροστέρα, ἂν ἢ Ἑλλάς ἐκτενέτο ἀναξιοχρεῶς εἰς τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν πρὸς τοὺς δανειστὰς ὑποχρεώσεων αὐτῆς. Ὅπως δὲ βελτιώσις τις φαίνεται ἐπελθοῦσα εἰς τὴν τιμὴν τῶν ἐλληρικῶν χρεωγράφων, ὡς καὶ εἰς τὴν τοῦ τραπεζογραμματίου ἐν Ἀθήναις. Ἐξαιρετικὴ εἶναι ἢ βελτιώσις τῶν μετοχῶν τοῦ Μονοπωλίου, διότι αὗται πληρωθήσονται καὶ θὰ ἐξακολουθῶσι πληρονομεῖν εἰς χρυσόν. Αἱ χθεσιναὶ τιμαὶ ἦσαν τοῦ μὲν Παγίου 37 1)4, τῶν δὲ δανείων 50 1)2, τοῦ δὲ Μονοπωλίου 51 1)4.

Τὸ χρηματιστήριον ἡμῶν εἰδείξε χθὲς σημεῖα χαλαρώσεως τὸ μὲν ἕνεκα τῆς ἐκκαθαρίσεως ἀρχομένης μεθῴριον, τὸ δὲ ἕνεκα τῶν ἐκ Παρισίων ληψθέντων τηλεγραφημάτων σημεϊούντων ἀσθενεστέρας τὰς τιμὰς τῶν ἡμετέρων χρεωγράφων καὶ μάλιστα τῆς γαλλικῆς ράντ. Εἰς τὴν νέαν ταύτην χαλάρωσιν συντελεῖ βεβαίως καὶ ἢ παρατεινομένη ἀσθένεια τοῦ κ. Καρνῶ.

Ν. ΦΩΤΙΑΔΗΣ.

Ὁ ἐπιβήτωρ ΧΡΥΣΟΣΘΕΝΗΣ ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ

Κωνσταντινουπόλεως-Πέραν Τυπολιτογραφεῖον ΝΕΟΛΟΓΟΙ

<p>NORTH BRITISH & MERCANTILE (Νόρθ Μπρίτις & Μερκαντίλ) Ἰδρυθεῖσα τῷ 1809 Κεφάλαιον Α. Στ. 8,000,000 Ἀποθεμ. » 10.695,969 Ἐτησίαν πρόσδοσ τῷ 1891 Α. Στ. 4,056,900</p>	<p>ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΑΙ ΕΤΑΙΡΙΑΙ (COMPAGNIES D' ASSURANCES) κατὰ τῆς πυρκαϊᾶς καὶ ἐπὶ τῆς ζωῆς. <i>Αἱ ἐταιρίαι αὗται ἐσφαλίζουσιν ὅμοι κατὰ τῆς πυρκαϊᾶς κτίρια, ἐπιπέλα, ἐμπορεύματα κτλ. εἰς μετροτάτας τιμὰς.</i> Ταχεῖα καὶ ἐλευθέριος πληρωμὴ τῶν ζημιῶν. <i>Ἐπίκενα τῶν 20 ἑκατομμυρ. λιρῶν ἀσφαλίτων ἐπιβλήσονται ἐπὶ τῶν δυνάτοισιν Ἐταιρίων διὰ ζημίας κατὰ τῶν πυρκαϊῶν μέχρι τέλους τοῦ ἔτους 1889.</i></p>	<p>Northern Assurance (Νόρθερον Ἀσσουράνς) Ἰδρυθεῖσα τῷ 1836 Κεφάλαιον Α. Στ. 3,000,000 Ἀποθεμ. » 3,650,872 Ἐτησίαν πρόσδοσ τῷ 1891 Α. Στ. 1,076,800</p>	<p>THE MARITIME Insurance Company Limited Ἰδρυθεῖσα τῷ 1864. Κεφάλαιον Α. Στ. 500,000 Ἀποθεμ. » 102,345 <i>Ἡ Ἐταιρία αὕτη ἀσφαλίζει κατὰ τῶν ἐκ μεταφορᾶς κινδύνων ἐπιχειρήματα, χρηματοδέματα καὶ ναύλους δι' ἀτμοπλοίων ἢ ἱστιοφόρων εἰς τιμὰς μετριωτάτας.</i></p>
---	---	--	---

1	4
2	5
3	6

Τραπεζίται τῆς Ἐταιρίας ἐν Κωνσταντινουπόλει: **Ἡ Ἀυτοκρατορικὴ Ὀθωμανικὴ Τράπεζα.**

Διὰ πᾶσαν αἰτησὴν ἀπευθυντέον τῷ κ. Σέιμου Καϊσέρλιαν, εἰδικῷ διευθυντῇ ἐν Κωνσταντινουπόλει, Τακατῆ, ὁδὸς Μαχμουδιέ, ἀριθ. 2, Χάνιον Ἰεριμάν ἐναντι τῆς Τραπεζῆς Καρνῶν.

<p>ΙΔΡΥΘΕΙΣΑ τῷ 1828 καὶ 1892.</p>	<p>Δ' ΟΥΝΙΟΝ (L'UNION) ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΠΥΡΚΑΙΑΣ ΩΣ ΚΑΙ ΕΠΙ ΤΗΣ ΖΩΗΣ.</p>	<p>ΙΔΡΥΘΕΙΣΑ τῷ 1828 καὶ 1892.</p>
--	---	--

ΕΔΡΕΥΟΥΣΑ ΕΝ ΠΑΡΙΣΙΟΙΣ ΕΝ Τῷ ΜΕΓΑΡῶ ΑΥΤΗΣ, ΟΔΟΣ DE LA BANQUE, ΑΡ. 15

<p>Κλάδος Πυρκαϊᾶς</p> <p>Κεφάλαιον . . . . . Φράγκα 10,000,000 Ἀποθεματικὸν . . . . . » 6,700,000 Ἀσφάλεια . . . . . » 63,770,000 Ἐσόδα τοῦ ἔτους 1890 . . . . . » 15,000,000 Ζημίαι πληρωθεῖσαι . . . . . » 160,570,000</p>	<p>Κλάδος Ζωῆς</p> <p>Κεφάλαιον . . . . . Φράγκα 10,000,000 Ἀποθεματικὸν . . . . . » 93,800,000 Ζημίαι πληρωθεῖσαι . . . . . » 59,000,000 Ἀσφάλεια . . . . . » 243,580,000</p>
---	---

PHENIX FIRE OFFICE

ΑΓΓΛΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΠΥΡΚΑΪΑΣ

ΙΔΡΥΘΕΙΣΑ ΕΝ ΛΟΝΔΙΝΩ, ΤΩ 1782.

Ἀσφάλιστρα ἐτήσια Ἀ. Στ. **1,000,000**

Ἀσφάλιστρα πληρωθέντα μέχρι τῆς 31 Ἰοβρίου 1887

Ἀ. Στ. **16,000,000**

Ὁ ΦΟΙΝΙΞ ἀριθμεῖ μεταξύ τῶν πολλῶν αὐτοῦ ἰδιοκτητῶν τοὺς πλουσιωτέρους κεφαλαιούχους καὶ τοὺς εὐφημότερον γνωστοὺς ἐν Ἀγγλίᾳ, ὡς ἐκ τούτου δὲ παρέχει τοῖς πελάταις αὐτοῦ τὴν ἐντελεστέραν ἀσφάλειαν.

Ἀσφάλειαι κατὰ πυκαΐας ἐπὶ παντοειδῶν ἀκινήτων, ἐπιπλῶν καὶ ὀμβροειδῶν ἐνεργούμεναι διὰ τῶν ὑποφαινομένων, οἵτινες ἔχουσι πληροῦς σιότητα ὅπως διακανονίζωσιν ἐπὶ τόπου μετὰ ταχύτητος καὶ ἐλευθεριότητος τὰς ἀπωλείας καὶ ζημίας

H. SWAN & Co

Μόνοι Πράκτορες διὰ τὴν Κων/πολιν καὶ τὰ Προάστεια. Ἀριθ. 12, Σανδαλτζῆ χάν, Γαλατῆ, ἄνωθεν τοῦ Αὐστριακοῦ Ταχυδρομείου.

ΜΥΡΕΨΕΙΟΝ ΔΙΑΡΗΑΝΕ

G. MAZUYER & Cie

ΠΑΡΙΣΙΟΙ - 32, Avenue de l'Opéra, 32 - ΠΑΡΙΣΙΟΙ

ΔΙΑΣΗΜΟΙ ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΕΣ

LA DIARHANE

ΠΟΥΔΡΑ

ΣΑΡΡΑ ΒΕΡΝΑΡ

ΥΔΡΟ ΚΟΛΩΝΙΑΣ ΡΩΣΙΚΟΝ

ΜΥΡΑ DU REGENT

ΥΔΡΟ ΑΛΑ ΡΕΑΥΔ' ESPAGNE

ΜΥΡΑ ΣΑΡΡΑΣ ΒΕΡΝΑΡ

ΜΥΡΑ FEODORA

ΓΑΛΛΑ ΔΙΑΡΗΑΝΕ Α Λ' TRIS

Σάπωνες, Ἐκχυλίσματα, Ὑδατα κομψώσεως κτλ.

ΠΩΛΟΥΝΤΑΙ ΕΝ ΑΠΑΣΙ ΤΟΙΣ ΚΥΡΙΩΤΕΡΟΙΣ ΜΥΡΟΠΩΛΕΙΟΙΣ

Διὰ παραγγελίας ἀπευθυντέον εἰς Ἀλεξιάδην Χάν, ἀριθ. 17

ROYAL EXCHANGE ASSURANCE CORPORATION

ΑΓΓΛΙΚΗ ΠΥΡΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΑΝΩ ΤΩΝ 4,000,000 Ἄ. Στ.

ΠΡΩΤΗΣ ΤΑΞΕΩΣ
ΙΔΡΥΘΕΙΣΑ ΤΩ 1520

ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΕΙΣ ΠΛΗΡΩΘΕΙΣΑΙ ΑΝΩ ΤΩΝ 35,000,000 Ἄ. Στ.

Ἀσφαλίζει κατὰ τῶν κινδύνων τῆς πυρκαΐας, Ἐπιπλοομφορεύματα, Κτήματα λίθινά τε καὶ ξύλινα εἰς ὄρους ἐπωφελεῖς καὶ ἀσφαλεστάτους ὀνύμα. — Ἀποζημιώσεις ἕνεκ ἐκπτώσεων.

Διεύθυνσις: WHITTAL-MAN
'Ὀδὸς Μεϊδανιῶν (Βακτι-κατοῦ)

Ἐν τῇ Πόλει.

Πράκτωρ

J. W. WHITTAL & Co